

31488

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } ఔన్నపట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 18-న లేది సోమవారము } No 167
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంపత్తుర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ ద్వాదశి. } సంచిక ౧౬౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాడిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్వభౌమనొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాను

నక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.

అమృతాంజనండ్లిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపిది, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

సుఖరోగనివారణి! ప్రమేహ హరి. అమృత ప్రదాయని!

ఎందుకీరని సమస్త సుఖరోగములను 21 రోజులలో కుదుర్చుచున్నది. 10 సంవత్సరములనుండి గల భగంధరమును,
20 సంవత్సరముల కెగరోగమును నిర్మూలము చేసి యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. ఖరీదు రూ. 10.

2380

1

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

మదనకామేశ్వరిలేవ్యాము

8857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సక్తుల కుష్టవ్యాధి, అతిమా
త్రము మొలచాటిని హరించి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, గలిగించుట
వర్తనాదము. 20 మ. డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. 0-8-0
పి. పి. అంతు కో, ఆయుర్వేదపరమాజం, పెరిదేవ. (పెల్లూరు).

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజారి రు 4-0-0 మార్కెట్

దేవుడు కట్టించిన బలవంత, అమృతమయన పని
తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారు గారంటి
యొప్పుడయినను సరే నీ కవసరము లేనియెడల సవరను భర
ప్రకారం సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. కోరుకొని కట్టాక
వుచిరముగా పంపబడును. 2189-1384

గోలుబేంగిల్లు మేరుపాక్షరంగో కో
18, జనరల్ గుర్జుమెనరొఫి, పావుకొండపేట మద్రాసు.

(సంజీవి రక్షతాయతు) (2)
Mesmerised Talisman.

దీని ధరించిన వైద్యు, కలరా, స్ఫిరిక్సు మొదలైనవి సోకవు.
వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు తొలగును. బిష్కెట్టు,
ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధిశక్తి, తెలివి, అందము నిచ్చును.
పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి చేయి లభించును.
పని చేయుదును. వ్యాపారమున లాభమునచ్చును. అనేక ముద్రాచే
మెప్పు పొందినది. 1-కి రు 1-8, 2-కి రు 2-12, 3-కి
రు 3-12, 6-కి రు 6, 12-కి రు 12, పోస్టేజి యినాం

రతిరాజ వీర్యవృద్ధి మూర్తము:—ఇంట్రి య
మును గట్టిపరచును. వ్యక్తు నాలగును. చూత్రముతోను వీర్యము
సప్తమునున్న నిలుపును. ముడిమిది, కల్పనకర్తమును పో
గొట్టి యాపన మొనరును. ఎంతబడినానని కయిన సరములను
బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోదేయమును కలిగించి మునుపటికన్న
అనేకరెట్లు సంసారముఖ విచ్చును. డబ్బీ రు 2 పోస్టేజి వేరు
పి. ఆర్. జనార్దనం శాయుడు, బంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా)

యా ట్రెన్ 105

అమెబిల్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను
బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారణి

మాత్రము

ఎవీమాలు

మూహలెన్ను, మెక్కినందు తయారు చేయబడినది.

ఓడప్రయాణముచే గలగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రదేళములందు గలగు వ్యాధులకు చికిత్సలయము, హామెర్గ్ ఆం
దరు కెమిస్ట్రలవద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY
Madras Representative:—T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

అంబీనము, నరముల అంబీనము

శుభ

21802

రక్త

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

వీరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులచేత కొనియ్యబడును. చెప్పిచ్చు, పోయి

ఇది ముద్దము, గమనించుము. ఎక్కడను లభింపదు.

Traded by all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

ఇండియా గజెటు

శాసననిర్మాణశాఖ

స్టా అక్టో 14:—ఈనెల 11వ తేదీన పశ్చిమ భారత ప్రదేశమున నిర్మాణముగా నెత్తుకొనబడినట్లు ప్రకటించబడినది:—

శ్రీయుత సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు, ఆర్. కె. మ. స్వయంశ్రేణియార్, మాల్య సమర్థులు మూర్తాజా సాహెబు బహదూర్, రెవరెండు డాక్టర్లు మెక్స్లెయి వి. జె. పటేలు, ఆమ నాథనత్తు యస్. సి. మిత్రాద్వయ్య ఆర్థరమారు, సర్ డార్మిలిం జ్యే, కలనల్ జె. సి. క్రాఫోర్డ్ టి. బి. రాయగారు ఆస్సాము అత్యున్నత మార్వారా నియోజకవర్గములవారు నవంబరు 30 తేదీ లోగా భారతశాసనసభకు తమసభ్యుల నెత్తుకొనవలసినవని గౌరవ శ్రేణులు తెలియజేసెను.

గంబంజిల్లాలో నూర్జాఫ్జాద్ మాసిజేతుబదుననియు పాట్టువనులకు సంబంధించిన లైసెన్సులన్నియు రద్దుచేయబడు ననియు రివిన్యూ సెంట్రల్ బోర్డువారు తెలియజేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

సిక్ఖా, అక్టోబరు 15:—రాజప్రతినిధి లేడీ ఇన్వెస్ తో సహవారముతోను కలిసి సిక్ఖానుండి అక్టోబరు 17 తేదీన ప్ర యిపేటగా బయలుదేరి లాహోరు, జీలంజిల్లా, పిషావరు, పశ్చిమాత్తర రాష్ట్రము, బహవల్ పూరు, శురేమాంకలకు పోవుదురు. తిరిగి ఢిల్లీకి ప్రయిపేటగానే నవంబరు 7 తేదీకి చేరెదరు.

పాలిటికల్ కార్యదర్శి సర్ జాన్ థామసన్ గారు రాజ ప్రతినిధిలో లాహోరు, బహవల్ పూరువరకును, అక్టింగ్ విదేశాం గు కార్యదర్శి ఇ. బి. హెబ్ గారు పశ్చిమాత్తర రాష్ట్రమువర కును వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె.)

లేడీ విల్సన్

బొంబాయి, అక్టోబరు 15:—లేడీవిల్సన్ లండనులో 14 వ తేదీన హిందూదేశమునకు బయలుదేరెను. 29 వ తేదీకి గనేషఖండు ప్రభుత్వమందిరము చేరును. (అ. ప్రె.)

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 15:—కలకత్తా, ఢిల్లీ, పాట్నా మొద లగు ప్రదేశములనుండి వచ్చినవార్తలు రామలీల దశరాయన్ కు ము లింతవరకు కాంతముగానే జరుగుచున్నవని తెలుపు చున్నది. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి

పూనానగర పహమ్మదీయేశ్వరి నియోజకవర్గములకు కాం గ్రెసు అభ్యర్థిగ లల్లుభాయి దామోదరదాసుగారిని అ. భా. కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారంగీకరించిరి.

బెంగాలు గవర్నరు

ప్రాంసిసు స్టాంలీ బాన్ నన్

సిక్ఖా, అక్టోబరు 14:—బెంగాలు గవర్నరుగ లెఫ్ టె నెంట్ కలనల్ జె. ఆనరబిల్ ప్రాంసిసు స్టాంలీ బాన్ నన్ గారిని నియమించినట్లు ప్రకటించబడినది. (అ. ప్రె.)

రతిరంజన్ గారడి

2034

ఈమందు పూర్వం నవాబులు మహారాజులు బహుభార్యులు గలవారు వాడేవారు. మునుపటికన్న నాలుగు రెట్లు సంసార కుఱివియ్యగలరు. అద్భుతముగా నీసా 3-0-0 తెలము వాడెన పొగట్టుకొనిన శక్తి కలగను. ద్వు 3-0-0, పెద్దబుడ్డి 10-0-0.

అమృతరత్నాకరం 45 బందరుపీధి మద్రాసు

96 పేజీలు చంద్రకళ. పోస్టేజీతో రు. 1.

అసమానమగు రీ అంకముల నూతన సాంఘిక నాటకము. వారాంగ నాటకశాస్త్రము- హాస్యము, నీతి మొదలగునవి చక్క గ గుర్తింపైని వ్రాయబడినవి. అపరాధవర్జితము. చదివి తీరవలెను. by V. S. Padmanabharaju B. A

ది ఆల్బర్టు పవర్ ప్రింటింగువర్కుస్ సూర్యరావుపేట, కాకినాడ 3004

దక్షిణ ఆఫ్రికాకు ఇండియా రాయబారము

నియమించబడిన సభ్యులు

సిక్ఖా, అక్టో 16:— ఇండియా దొరతనమునా రివిన్యూ ప్రకటనను గావించిరి. 1926 ఏప్రిలు 23 తేదీన గావించబడిన ప్రకటన ప్రకారము దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఆసియావాసుల సమ స్థను విచారించి పరిష్కరింపబడుకై ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో ఒకసభలో కలిసి యులోచించుటకు దక్షిణ ఆ ఫ్రికాయానియను ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. మహాసభ డిసం బరు 20 తేదీన కేప్టౌనులో జరుగును. ఇండియా ప్రభుత్వము తరపున రాయబారముగా పోవలసినవా రిదిగునవిధమున నియ మించబడిరి.

సభ్యులు

గౌరవనీయులగు ఖాన్ బహదూర్ సర్ మహమ్మద్ హబీబుల్లా సాహెబు బహు దూ త్ గారు నాయకుడు. వీరు విద్య ఆరోగ్యము ధనముల తరపున గవర్నరు-జెనరలు కౌన్సిలులో సభ్యులు. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు వాణిజ్యకాళా కార్యదర్శియగు గౌరవనీయులగు జి. యల్. కార్పెట్టుగారు ఉపనాయకుడు. కైటు ఆనరబిల్ వి. యస్. శ్రీనివాసకృష్ణ సర్ డార్మిలింజ్యే, గౌ. సర్ ఫిరోజుసెత్తూ, సర్ జార్జి పాడి న్ గార్లెరసభ్యులు. జి. యస్. బాబ్బాయిగారు రాయబార మునకు కార్యదర్శులు. (అ. ప్రె.)

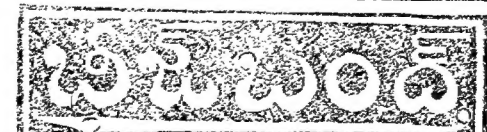
రామలీల

మాలవ్యాగారి జబునకు ప్రభుత్వమువారి బహుమతి అహోబాదు, అక్టోబరు 16:—రామలీలగుర్తి పండి తమదనమోహన మాలవ్యాగారి జబునకు సంయుక్త రాష్ట్ర ముల ప్రభుత్వమువారిట్లు జకాబు నిచ్చిరి:—ప్రభుత్వమువారు మీ జబునుగుర్తి జాగ్రత్తగా విచారించిరి. నిర్బంధములు విధింపవలసిన అవసరము కలిగినందుకు వారు విచారించుచు న్నారు. వెనుకటి ఆచారముల ననుసరించి హిందువులు తమం తెలతామే ఏర్పాట్లు గావించుకొందురని ప్రభుత్వమువారు తెలం చి యుండిరి. కాని వారట్లు చేయుండుకపోవుటవలన నిర్బంధ ములు విధించుట ప్రభుత్వమువారికి న్యాయమే. అందువలన ప్రభు త్వమువారు రివివరకు మీకు పంపిన తీర్మానమును మార్చవలరు. (అ. ప్రె.)

రంగూను, ఆగష్టు 15:—ఎస్. ఎస్. "ఆర్కె కోల్" ఓ డయందుండి హెచ్. డెన్నింగ్సుగారు నేడుదిగిరి. (అ. ప్రె.)

పోలవరం (విజయ్)

ఈ గ్రామములో నున్న చిన్న డిస్ పెన్ సరీ కెడ్ల ఆకు పత్రిగా మార్చి ది 3-10-29 సం॥రం తేదీని పోలవరం డిప్యూటీ బోర్డు ఉపాధ్యక్షునివల్ల తెరవబడినది. ఇందువల్ల బీదప్రజ లకు చాల సౌకర్యము లుండుటకు పులున్నది. ది 2-10-23 సం॥ రం తేదీని ఈ గ్రామయువజనులందరు కలిసి "కారదాబ్బంద ము" అను నొకసంఘము నేర్పాటుచేసిరి. బృందమువారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికయి పాటుపడెదరు. కపిల వీరభద్రరావు గారిచే రచియింపబడిన "సతీమణి" యనునాటకము త్వరలో నెలువడవై యున్నది.

బీబీ బంద్:—నీరేపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధిచెందినది. స్వస్థమందుగాని మాత్రముతో గాని వీర్యము స్థిరముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొనం గును. ఎంతజలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారకుఱును అనుభవించునట్లు జేసి సంతాన పంతులగుజేయును. ఈ తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్లి పేరు. ఆర్య వైద్యాశ్రమం. 159-1027 13, బైరాగిమఠం పీధి, మదరాసు.

బ్యాంక్ విచారణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 14:—ప్రభుత్వమువారు స్వాధీన ముజేసికొన్నచోట్లు వర్త పునీరు పోవుటకు మొదట ప్రభుత్వము వారు ఏర్పాటుచేయలేదనియు తానే 1922 లో 500000 పా నుల మదింపుతో ఏర్పాటుజేసితిమనియు లాయీగారు ప్రత్యు త్తరము నిచ్చిరి.

ఇందులో 10000 పానులు మెన్ టు, బుకానె గార్ల క మిమనుగ బోవునని హామీకొనకగారనిరి.

తాను తయారుజేసిన వటుములను వారికి బంపితిమని లాయీగారు జెప్పిరి. తనకుమాత్రము వారు ఒకగానినే బంపి రనిరి.

ఏమిచేయవలసినదీ చెప్పకుండ రెండునాకలను త్రవ్వట కు తనకిచ్చిరనిరి. 1922 అక్టోబరులోపుగ త్రవ్వట జరుగదని టుకానె గార్ల డెలివరట. 1923 ఆఖరున ప్రారంభముగనని లాయీగారు రనిరట. అదియే నిజమైనది.

బుకానె గార్ల ఆత్యుత్సాహముతో నుండిరి. ఎప్పుడు ఎంతవరకు వని సాగుచున్నది ఆతనికి డెంబుచునే యుంటినని లాయీగారునిరి. అసలు విధానమును అంగీకరించుటకు ముందు ముగింపులను వివరముగ డెంబుచుననియుండెదని లాయీగా రనిరి.

పరిపాలకవర్గమువారి ఈ తరపు నిమిత్తము మొదట త క్కువగ నేయబడిన ముగింపును బంప లేదాయని యెడకు తనకు తెలియదని లాయీగారు రనిరి. ఒకసంవత్సరమైనదివ నాకనని ప్రారంభించవలసియుండెదనిరని ముఖ్యమం వనిముట్లు అదన ముగ గావలసినవాటికి ఇంటికి వ్రా సిరనిరి. లంగరును దీయు వడకు లభింపగర లేవట.

1924 లో గూడ త్రవ్వటకు కార్యక్రమము లేదని అంగీకరించువాడనని లాయీగారు రనిరి.

మొదట ప్రారంభములో గొట్టములను వేయుటకు అగు మొత్తములో రిక్తి రెట్లు సొమ్మును లాయీగారు డిగిరని హా మ్మి గారు చెప్ప మొదట డెలివరసొమ్ము చాలకపోవుటచే అ ట్లు అడుగవలసివచ్చెనని లాయీగారు రనిరి.

అందుచేత ముగింపులు పెరిగిపోయిన వన్నచో ఆశ్చర్య ముక్కిర లేదని హామీకొనకగారనిరి.

ఇండియాస్తాన్ డైరెక్టరు జనరలు, కర్నూలు ప్యాడి న్ గార్ల 1919 లో సరకులఖర్చు హెచ్చినసంగతిని డెలివి రి. 1912 లో పొల్విజూసిరి. 1912 లో కొన్నదానికంటె మాటికి 182 ఎక్కువ ఖరీదుతో 'సర్ జార్జి లాయిడ్' నాకను గొనిరనిరి.

విచారణ నాపుజేరి ప్రస్తుతము.

ప్రాంసులో పోరిన భారత యోధులు

స్మారకచిహ్నము

రుగ్బీ, అక్టోబరు, 14:—ప్రాంసులో పోరిమడిసిన భా రతయోధుల స్మారకచిహ్నమును న్యూవి ఛాపెల్లులో కట్టుట కు అప్పుడే ప్రారంభించిరి. రాబోవు మార్చి, ఏప్రిలు మాసముల లో పూర్తిగావచ్చు ననుచున్నారు.

మేజర్ జనరలు క్యావెల్ డెల్లీగారు చనిపోయిరి.

అమెరికాలో ప్రత్తిపంట మందగించుటచే దానిని అభివృద్ధిజేయుటకు అమెరికను ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసహాయ ము జే నవరు.

జీ వి ం చు ట కు

ఆయాపును, ఆరోగ్యమును, విద్యార్థమును, పొందవలె నన్న 150 పుటలు గల మా

కామ శాస్త్రమును

చదువవలెను. మీరు ఈ తర్రమువ్రాసిన, దానిని మీకు ఈచిత్రముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహశాస్త్రసి, 26, బ్రాజ్ఞే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

సెంట్రల్ పబ్లికేషన్స్

ఇంటర్మీడియట్లు

1 వ గ్రూపు

మొదటితరగతి:-

40-A 43, 76 142 437 1117 & 1265.

2 వ తరగతి:-

9 10 13 17 18 19 20 26 27 28 37 60 62
67 78 80 85 86 87 89 93 101 106 113 131 136
140 141 143 147 151 285 288 297 338 350
355 374 406 446 448 460 488 492 495 516 517
535 543 546 550 551 563 608 613 614 639
643 644 651 653 680 717 741 743 754 788
789 873 882 928 931 941 942 944 961 1015
1055 1059 1063 1069 1073 1115 1119 1120
1121 1131 1133 1134 1135 1234 1237 1238
1240 1244 1266 1281 1283 1285 1286 1288
1337 1338 1358 1368 1395.

మొదటిభాగము మాత్రము

4 11 14 21 25 29 31 38 39 41 58 65 69
79 81 82 84 90 91 92 95 100 110 111 112 118
125 127 132 137 144 145 150 153 286 287
304 305 308 322 344 351 352 367 370 373 375
376 398 399 402 403 432 436 438 444 445 447
494 497 508 509 510 511 512 515 530 531 532
538 542 549 553 557 561 564 609 616 640 646
650 654 721 739 744 746 747 752 753 791 792
823 839 841 843 875 878 879 880 884 886 887
889 910 918 927 933 952 953 965 970 972 973
975 976 1007 1017 1033 1035 1042 1043 1048
1050 1067 1105 1111 1113 1116 1118 1124
1126 1127 1129 1132 1136 1137 1141 1143
1144 1147 1152 1226 1233 1239 1242 1243
1264 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1290
1335 1340 1342 1352 1363 1381 1386 1393
1394.

1 వ గ్రూపు- రెండవభాగము మాత్రము

3 45 48 53 59 104 124 134 138 139 148
154 284 293 339 464 487 493 529 545 554
556 641 647 652 672 673 676 722 723 733
736 751 758 760 795 796 876 908 911 920
932 951 967 978 1018 1034 1037 1039 1040
1046 1047 1054 1057 1114 1130 1139 1140
1146 1153 1245 1269 1277 1282 1284 1334
1354.

1 వ భాగమునందు స్థిరమైన పూర్తి జేసినవారు:-

157 158 159 160 162 to 167 170 172 174
177 to 179 181 184 185 187 188 191 194 198
310 313 325 327 329 to 332 357 359 378 to
380 382 385 387 407 409 411 412 472 499
500 518 to 521 565 567 571 to 574 576 619
521 623 655 to 658 686 694 695 696 699 726
763 to 765 768 802 803 805 to 808 824 to
826 828 848 850 851 853 856 891 895 to 898
912 913 921 to 923 935 937 938 946 979 to
982 984 987 988 1021 1023 to 1027 1030
1075 1079 to 1081 1088 1089 1159 1161 to
1163 1165 1167 to 1170 1172 1174 to 1180
1183 to 1187 1191 1192 1250 1251 1300 1301
1303 1304 1306 1346 1370 1372 1373 1398.

2 వ భాగమునందు స్థిరమైన పూర్తి జేసినవారు:-

200 203 205 206 208 211 213 216 222 to
225 227 230 233 235 236 240 242 245 247 251
to 253 256 257 259 261 263 265 267 272 273
276 277 279 280 282 292 316 319 321 334 to
337 360 363 365 366 388 to 390 393 415 424
426 427 429 457 459 474 476 478 to 480 503
to 506 522 523 525 526 580 582 585 586 590
592 594 to 596 598 to 602 606 607 626 to 628
632 634 636 660 661 667 702 703 706 708 709
712 714 727 730 732 774 776 780 781 784 to
787 809 to 812 814 to 816 831 to 833 835 857
to 865 901 903 904 924 925 939 940 989 to
991 993 994 1001 1002 1004 1091 1092 1094

1096 to 1099 1193 1194 1196 to 1200 1203 to
1206 1209 1210 1212 to 1214 1217 to 1221
1255 1257 1260 1262 1312 to 1315 1317 1318
1320 1323 1325 1327 1329 1330 1376 1402 &
1403.

2 వ గ్రూపు

2 వ తరగతి

1411 1426 1433 1437 1500 1501 1533
1559 1572 1585 1624 1646 1657 1658 1684
1685 1696 1710 1715 1716 1720 1751.

1 వ భాగము మాత్రము

1406 1410 1414 1415 1418 1420 1422
1423 1429 1434 1435 1442 1499 1509 1531
1532 1541 1543 1544 1547 1554 1558 1560
1564 1574 1596 1599 1617 1620 1621 1636
1648 1649 1659 1662 1668 1669 1670 1683
1694 1695 1704 1712 1718 1722 1750 1768.

2-వ భాగము మాత్రము

1417 1441 1503 1556 1589 1650 1678.

1-వ భాగమునందు స్థిరమైన పూర్తి జేసినవారు

1443 1444 1447 1448 1452 1455 1456
1461 1462 1464 1465 1467 1514 1516 1517
1525 1549 1550 1565 1576 1577 1603 1604
1628 1629 1631 1638 1639 1642 1643 1652
1663 1671 1672 1690 to 1692 1724 1727 1728
1730 1733.

2 వ భాగము పూర్తి జేసినవారు

1468 1470 1473 1474 1479 1481 1485
1486 1483 1490 1494 1508 1518 1519 1521
1526 1535 1538 1570 1571 1578 1579 1608
1609 1611 1613 1616 1633 1634 1640 1661
1673 1675 to 1677 1697 1700 1735 1737 1739
to 1747 1761 1764 1767 1773.

3 వ గ్రూపు

1 వ తరగతి:-

1899 2958.

2 వ తరగతి:-

1782 1787 1792 1796 1798 1804 1807
1813 1817 1824 1831 1833 1843 1848 1850
1856 1857 1860 1875 1882 1883 1885 2071
2097 2099 2103 2106 2134 2137 2147 2148
2194 2195 2236 2270 2271 2274 2277 2286
2287 2331 2333 2335 2337 2377 2386 2387
2411 2414 2418 2419 2446 2481 2543 2553
2555 2564 2565 2571 2574 2625 2636 2656
2662 2665 2666 2693 2764 2787 2788 2845
2849 2865 2876 2896 2898 2902 2907 2915
2917 2919 2954 2955 2971 2981 2990 3035
3046 3049 3050 3051 3075 3077 3083 3086
3087 3102 3111 3112 3113 3168 3169 3218.

1వ భాగము మాత్రము

1777 1779 1783 1801 1803 1809 1812
1828 1830 1835 1838 1839 1845 to 1847 1851
to 1853 1855 1862 1863 1889 1901 1903 1905
2073 2089 2092 2102 2108 2109 2135 2141
2142 2143 2146 2163 2164 2170 to 2172 2193
2200 2225 2227 2228 2231 2233 2235 2272
2276 2280 2283 2284 2285 2303 to 2305 2317
2330 2332 2354 2356 2357 2359 2361 2363 to
2366 2374 to 2376 2380 2385 2413 2440 2441
2442 2450 2487 2491 2493 2529 2554
2558 2560 2577 2619 to 2623 2624 2631 2638
2653 658 2694 2697 2698 2700 2702 2704 2710
2712 2741 2742 2760 2762 2763 2773 2783
2784 2793 2843 2844 2847 2858 2860 2862
2866 2887 2891 2895 2916 2921 2952 2957
2960 2964 2967 2979 2982 2985 2986 3037
3040 3070 3071 3073 3079 3080 3082 3084
3085 3091 3092 3094 3110 3114 3165 5170
3174 3177 3178 3191 3198 3216.

2-వ భాగము మాత్రము

1791 1816 1825 1858 1861 1864 1865
1874 1873 1879 1886 1890 2074 2083 2138
2149 2223 2290 2328 2336 2352 2384 2388
2389 2480 2483 2527 2542 2566 2567 2568
2578 2617 2634 2654 2655 2659 2692 2792
2797 2307 2859 2863 2867 2869 2872 2873
2889 2897 2899 2910 2913 2949 2950 3036
3041 3048 3099.

1-వ భాగము పూర్తి జేసినవారు

1908 1911 to 1914 1918 to 1920 1922
1925 1927 1929 1930 1937 1942 1943 1945
1947 to 1954 2077 to 2079 2111 2112 2115
2118 2150 2151 2175 to 2182 2185 2201
2203 2207 2237 2238 2241 2242 2244 2249
2292 2295 2311 2319 2320 2339 2340 2341
2391 2394 to 2397 2422 2454 2456 2510 to
2512 2583 2587 2590 2591 2593 2594 2627
2667 2668 2671 2673 2717 to 2721 2724 2757
2765 2766 2776 2813 2814 2816 2818 2820
2821 2022 2850 to 2852 2877 2881 2882 2923
to 2926 2928 to 2930 2991 2992 2994 2997
2998 2999 3001 3006 to 3010 3012 3013 3052
3054 3055 3118 3121 3123 to 3126 3128 3130
3132 3134 3140 3142 to 3144 3182 3201 3202

2-వ భాగమునందు స్థిరమైన పూర్తి జేసినవారు:-

1960 1963 1965 to 1967 1969 1970 1973 to 1975
1977 1978 1982 to 1984 1986 1990 1991 1996
2008 2010 2016 to 2018 2021 2027 2029 to
2031 2036 2037 2039 2042 to 2044 2047 2050
2053 2059 to 2062 2066 2067 2084 2085 2127
to 2129 2131 2132 2161 2162 2188 2190 2210
2313 2216 2252 2255 to 2261 2265 2266 2268
2297 2323 to 2325 2349 2350 2353 2399 2400
2403 2404 2406 2427 2430 2433 to 2435 2437
2438 2464 to 2466 2469 2513 to 2516 2519
2520 2524 2535 to 2539 2599 2602 to 2604
2606 2608 2611 2612 2616 2628 2629 2643
2645 2646 2648 2650 2675 to 2677 2680 to
2682 2684 2686 2687 2690 2726 2727 2730
2734 2735 2736 2747 to 2749 2754 2759 2768
2778 2824 2830 2833 to 2838 2854 2856 2857
2883 2884 2886 2932 to 2932 6936 2939
2942 2944 3014 3015 3023 to 3028 3030 3031
3059 3062 3064 3065 3147 3150 3151 3155
to 3157 3161 3184 3186 3187 3208 3222 to
3224.

బి. ఏ. డిగ్రీపరీక్ష

3 వ గ్రూపు:-

3 5 8 11 13 14 16 to 19 22 23 25 27 to
32 74 75 77 79 to 81 83 112 to 115 117 122
162 165 166 169 170 177 178 187 188 191 to
193 195 to 198 203 to 205 207 218 219 221
227 to 229 232 236 241 242 243 245 252 253
256 260 264 304 305 308 to 310 312 to 314
316 318 319 322 323 325 to 328 330 to 333
336 337 340 342 344 346 to 348 350 351 353
356 359 361 to 366 369 371 373 376 379 380
383 to 385 387 388 390 to 392 396 to
400 402 403 409 to 413 415 to 421
423 424 426 427 430 431 434 438
to 440 443 to 448 450 451 454 to 456
460 461 463 to 466 469 to 471 473 475 476
479 481 to 486 488 491 to 494 498 501 to 504
506 508 509 511 513 514 517 519 520 523
525 526 528 529 531 to 533 535 540 541 552
557 567 569 573 to 575 590 591 593 to 595 598
604 603 610 613 616 617 619 622 624 626 627
633 to 635 657 659 661 663 654 664 666 669
to 671 680 684 687 to 690 692 697 702 705
711 712 716 718 720 733 740 741 743 744 747
to 749 751 752 754 756 758 759 762 778 792
795 797 799 to 801 804 807 808
811 822 820 to 822 830 839 840
843 to 845 849 851 to 854 860 867
870 872 873 876 885 889 893 896 897 900
901 914 to 917 925 to 930 935 to 937 939
943 to 945 947 952 963 973 974 976 981 983
to 986 996 998 1016 1017 1019 1021 to 1023
1025 to 1028 1031 to 1036 1038 to 1040 1044
1047 to 1054 1057 1060 1062 1065 1066 1068
1070 1074 1077 1078 1080 1082 1083 1085
1094 1098 to 1100 1103 1106 1109 1111 1113
to 1115 1123 1124 1128 1130 1131 1136 1172
1173 1191 1192 1195 to 1198 1203 1204 1207.
1208 1211 to 1213 1215 1216 1224 1251
1252 1254 1255 1260 1261 1265 to 1269 1271
1272 1274 to 1276 1278 to 1281 1283 to 1288
1290 to 1295 1298 1300 1307 to 1309 1311 to
1313 1315 1327 1333 1337 1340 to 1342 1362
1364 to 1367 1371 1372 1390 1398 1400 1404
1412 1413 1431 1433 1436 to 1438 1440 1441
1448 to 1451 1453 to 1455 1461 1463 to 1465
1470 1471 1473 to 1475 1482 1483 1486 1487
1493 to 1496 1498 1500 to 1502 1506 1508
1510 1514 1515 1522 1529 1533 1535 to 1537
1540 1542 to 1545 1556 1561 & 1567.

గ్రూపు 1 మాధమాటిక్సు

2 క్లాసు:-

37 49 51 960 1129 & 1341.

3 6 7 9 13 21 25 33 35 38 to 40 43
44 46 47 52 53 56 to 60 541 546 547 551
636 639 641 645 704 829 831 833 834 873
950 951 954 955 957 958 1134 1141 1147
to 1150 1152 1153 1155 to 1158 1315 to
1317 1340 1343 to 1345 1348 & 1350 to
1352.

గ్రూపు 2 (ఎ) ఫిజికల్ సైన్సు

2 క్లాసు:-

87 724 963 964 1310 1171 & 1520

3 క్లాసు:-

66 71 74 75 81 86 88 89 91 92 94 to 98
100 101 103 to 107 111 552 to 554 725 to
727 965 966 1159 1162 1163 1165 1168 1169
1359 1361 & 1518

గ్రూపు 2 (బి) ఫిజికల్ సైన్సు

2 వ క్లాసు:-

133 134 143 1178 & 1187.

3 వ క్లాసు:-

120 122 125 127 128 137 141 142 145
146 151 154 159 to 161 774 775 900 969 1172
1173 1175 1176 1179 1180 1185-1188 1374 to
1376 1379 1380 1386 1387 1389 1525 & 1527.

గ్రూపు 3 నాచురల్ సైన్సు

2 క్లాసు:-

1392.

3 క్లాసు:-

165 to 167 169 170 172 to 175 1390 2391 &
1393.

గ్రూపు 4 ఫిలాసఫీ

3 క్లాసు:-

203 to 205 211 214 to 217 558 560
561 729 903 907 908 910 911 971 972 974
975 977 978 1320 & 1397.

గ్రూపు (5-ఎ) హిస్టరీ

2 క్లాసు:- నెం. 706.

3 క్లాసు:- నెం. 226 మొదలు 228 వరకు 238

242 243 245 246 254 మొదలు 256 వరకు 259 266 మొద
లు 272 వరకు 274 మొదలు 276 వరకు 280 282 మొదలు
284 వరకు 289 మొదలు 291 వరకు 294 296 301 మొదలు
303 వరకు 570 574 579 మొదలు 581 వరకు 583 మొదలు
586 వరకు 649 మొదలు 652 వరకు 677 679 మొదలు 681
వరకు 683 705 782 785 787 840 మొదలు 843 వరకు 845
846 876 878 మొదలు 882 వరకు 912 914 915 919 921
922 981 985 990 992 994 1077 మొదలు 1080 వరకు
1082 1083 1086 మొదలు 1090 వరకు 1092 1190 1191
1195 1197 1198 1202 1204 1209 1212 మొదలు 1216 వర
కు 1226 మొదలు 1229 వరకు 1231 1234 మొదలు 1237 వర
కు 1322 1326 1403 1405 1407 1412 1416 1417 1419
1420 1423 1425 మొదలు 1428 వరకు 1531.

గ్రూపు (5-బి) హిస్టరీ

3 క్లాసు:- నెం. 306 587 684 688 689 692 మొ

దలు 694 వరకు 707 709 733 736 మొదలు 739 వరకు 790
883 996 998 1001 1003 1096 1097 1239 1241 మొదలు
1244 వరకు 1246 1327 అందు 1429.

గ్రూపు 6-ఆంగ్లతరభాషలు

3 క్లాసు:- నెం. 1432 మొదలు 1440 వరకు అందు

1442 మొదలు 1444 వరకు.

యల్. టి. డిగ్రీవరీక్ష

2 క్లాసు:-

13 30 61 102 122 126 129 to 131 137
142 & 147.

3 క్లాసు:-

1 2 8 10 12 15 to 19 21 to 24 27 29 31
32 35 to 37 42 43 46 to 50 52 53 55 to 58 60
62 64 65 68 69 72 74 to 79 82 86 87 92 to 95
97 to 101 103 to 105 107 to 110 112 114 to
116 120 124 125 127 132 133 135 138 to 141
143 145 146 148 & 149.

ఈ క్రిందివారు స్పెషల్ ఇంగ్లీషులో పాస్ అయ్యారు.

13 35 53 56 64 74 75 77 78 86 103 108
109 112 114 115 120 124 to 127 131 135 139
143 147 & 149

బి. ఏ. ఆనర్సు ప్రిలిమినరీ వరీక్ష

3 4 6 7 9 11 14 15 18 20 21 22 24 25 &
27.

బి. యస్. సి. డిగ్రీవరీక్ష

1 భాగము మాత్రమే

1 & 3.

మా మూలు పాట

(మో. క. గాంధీ)

మనము అనుభవించుచున్న కష్టములను వివరించుచు వ్యవ
సాయపరిశ్రమను వృద్ధిజేయువిషయములు తనకుగల అభిప్రాయములను తెలుపుచు ఒక విలే కుమరు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

“పాశ్చాత్యనాగరికత నష్టప్రదమని మనము తలచిన
మన మభివృద్ధిజేందజాలము. ఈ పాశ్చాత్యనాగరికతను అతిక్ర
మించి పోవుటకు వీలులేదు. ఈ యుగమున ఒక జేతనువారు
మరియుక జేతనువారిలో సంబంధము లేక కాలము గడువ
జాలను. ఆర్థిక సాంఘిక రాజకీయ విషయములందు పాశ్చాత్య
సాంప్రదాయములే ప్రపంచమున కంతయు ప్రమాణములుగ
పెన్నువి. ప్రాచ్యపాశ్చాత్య సంఘర్షణమున ఫిరమైన సాంప్ర
దాయములే నిలచియుండును మిగిలినవి అంతరింపగలవు. ఎద్దు
బండ్లతోను ఆయుధపుధిపములతోను మన ముత్పత్తిచెందియుండ
జాలను. స్త్రీమరు రైల్వేలు మోటారుబండ్లు ముద్రాలయములు
ప్రజామిత్ర పరిపాలనా సిద్ధాంతములను వీటి నన్నిటిని బహి
ష్కరించుట అసాధ్యము. జపానువారు ప్రాచ్యప్రపంచమున
అంతరి గొప్ప శక్తిగలవారయ్యెదరని ఎవ్వరు తలచియుండలేదు.
జపాను వారు పాశ్చాత్యనాగరికతను అనుసరింపమనెడిన నైవా
నారినలెనే ఇతర జేత దయాదాక్షిణ్యమునను లోబడియుండెడి
వారు. భారతదేశపు అభివృద్ధిని మనము కోరవలయును. మంత్ర
ములు మాయములవల్ల ఈ అభిలాష నెరవేరదు. దేశపు విశ్వ
ర్యము అధికము కావలయును. బాతి ఆదాయము మిగిల తక్కు
వగునన్నది. సంవత్సరమునకు 50 పౌనులు తక్కువ ఆదాయ
మున్న చక్కగ జీవించుట అసత్వముని ఇంగ్లీషు అర్థశాస్త్ర
జ్ఞులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. విదేశీయులతో పోటీచేయు
టకు పక్షముల నభివృద్ధికి తేలవలయును. వ్యవసాయ అధికము
కావలెను. ఆగోగ్యపరిస్థితులు విద్య వృద్ధిచెందవలెను. కాన
పాశ్చాత్య సాంప్రదాయముల ననుసరించుట అసంపదము”

ఇకంతయు మామూలుపాట. భారతదేశము వే ౨౦ క
ఇ గ్లండు కాని అమెరికాగాని అయినచో భారతదేశము కొల్ల
గొట్టుటకు ఇతరదేశము లుండవలెనుకదా. ప్రపంచమునందున్న
అన్నిదేశములను విశోపాఖండమువారు పండుకొనియున్నారు.
కొత్తదేశములు లేవు. కొల్లగొట్టుబడుచున్న దేశములలో భారత
దేశము మిగిలి పెద్దది. ఇండియావారు చైనావారు గొప్ప
పాశ్చాత్యదేశములవలె మారిన కొల్లగొట్టుటకు మరియొక ప్రపంచ
మేర్పడవలయును. పాశ్చాత్యనాగరికత యనిన పరిశ్రమభివృద్ధి
వెనుక చిక్కియున్న దేశములను కొల్లగొట్టుటయని అర్థము.
ఈ విషయ సమస్యను పరిష్కరించు మార్గము పాశ్చాత్య
లింగను గ్రహించలేదు. పారిశ్రామికనాగరిక యే ఒకరోగము
స్త్రీమరులతో నాకుతగవులేదు. పరిశ్రమలతో సంబంధములేక
స్త్రీమరు లుండవచ్చునుకదా? స్త్రీమరులలో మానవాళియములకు కడ
పటి పవార్థముని చెప్పటకు వీలులేదుకదా! స్త్రీమరుల మానవ
కల్యాణమునకు అత్యవసరమైనవని చెప్పట న్యాయముకాదు!
పారిశ్రామిక నాగరికతను అంతమొందించుట ప్రధానము.

ఇకరదేశములన్నియు నశించుచున్నను భారతదేశము
మాత్రమే పరిస్థితులను పరిపుష్టకొని జీవించుచున్నది. పరనాగ
రికత సంఘర్షణ మేర్పడినప్పుడు ఆనాగరికత యందలి
మంచివిషయములను గ్రహించి దుష్టవిషయములను పరిశ్ర
మజంపవలయును. భారతీయులు తమ ప్రాచీన సాంప్రదాయ
ముల ననుసరించుచుండుట పరనాగరికతకు లొంగిపోలేదు.
సంపూర్ణముగ పరనాగరికతకు దాసులై పోవలయుననుట ఆర్య
వినాశము కోరుట. కాని భారతదేశము అభోగతిపాలనచున్న
మాట నిజమే. దరిద్రము అంతమొందవలయును. కాని పారి
శ్రామికభివృద్ధి ఇందులకు సాధనముకాదు. ఎద్దుబండ్ల నుప
యోగించుటవల్ల ఈ దరిద్రము మనకు ముట్టుకొనలేదు. మన
స్వార్థపరత్వము ఈ దరిద్రమునకు కారణము మనలో
వనతోడి మరలపై ప్రేమ అధికము కావలయును మనదేశ
మందలి బీదవారిపై మనము ప్రేమ అధికమైన యప్పుడు
దేశము బాగుపడును. విదేశీయులను ధనవంతులుగ చేయు
వ్యాపారములను మాని మనవారికి లాభకరమగు పనులను చేయ
మొందెదము. చక్కగ ఆలోచించిన విదేశపస్తులు ను
ఽహిష్కరించినగాని మన దరిద్రము అంతమొందదని గతైరుగ
వచ్చును. పారిశ్రామిక నాగరికతను ప్రతిఘటించవలయుననిన
రాలుములే సాధనములు.

ధనకులనిన నాకు అయిష్టములేదు. ధనమంతయు ఒక
సంఘమునకే చేరియుండుట నష్టప్రదమని పాశ్చాత్యదేశముల
చరిత్ర నిదర్శించుచున్నది. ధనవంతులగు యజమానులు బీదలగు
మానవారు ఒకతో నొకరు తగవులాడుకొనుట అసంపదము

ప్రపంచములో ధన కుమారులను అందరు సమానముగ
హోదా గలవాడగు నుండు కాలము ఏర్పడజాలదు. కాని బీద
లను కొల్లగొట్టి ధనము సంపాదించుకొనెదనని ధనవంతులు ధని
కుల విశ్వర్యముచూచి అనూయచేదనికాని కుటుంబంజలకాలము
రావచ్చును. ప్రపంచమున పౌమ్యతగలుగుండుట సహజముకాని
ఈపౌమ్యతగలుగు తగవులకు దారిచూపకొనెదను ధనికులు
బీదవారు కలసి నేపీహితులుగ నుండుట మనము అచచ్చటచ్చట
చూచుచున్నాము. ఈ ఆదర్శమే సామాన్యముయి పోవలయును.
పాశ్చాత్యు లవలంబించిన విధానమువల్ల భారతదేశము నకు
ముక్తి కలుగదు. పాశ్చాత్యులకే వారి విధానము వినుకు గలి
గించుచున్నది. కాంతిమార్గమే శ్రేష్టముయినది. భారతదేశము
తన ఆర్య కోయపోవు నందిగ్గనీతియందున్నది. ఆర్యులు కోయ
పోయిన భారతదేశము నేలలేకపోవును. కావున సోమరితన
ముగ పాశ్చాత్యసంఘర్షణానుకు ప్రతిఘటింపజాలము చెప్ప
కూడదు. ఆర్య సంతోషమునుకు ప్రపంచోద్ధారమునకును
పాశ్చాత్యనాగరికతను ప్రతిఘటించవలెను. (యంగ ఇండియా)

పసిపెండ్లాల దుస్థితి

(మో. క. గాంధీ)

పంగరాష్ట్రమునందే ఒకహిందూస్త్రీ ఇట్లు వ్రాయు
చున్నది.

“హిందూసంఘమునందలి పసిపెండ్లాలవిషయమై మీరు
వ్రాసినందులకు కృతజ్ఞులైతెలుపుచున్నాను. మద్రాసులోజరిగి
నవిషయము కొంతకాదు. కలకత్తాలో ఒక సంవత్సరమునకు
ముందు ఇటువంటిదేము జరిగెను. 10 సంవత్సరముల బాలిక.
రెండుదినములు భర్తతోనుండెను. మూడవదినము భర్తగడికి
పోవని గట్టిగచెప్పెను. తల్లి ఒకదినము భర్తకు తమలపాకు లివ్వ
మని చెప్పించెను. తమలపాకులిచ్చి తిరిగి రావచ్చునని ఆపిల్ల
దలచెను. కాని ఆపిల్ల గదిలోకి రాగానే భర్త తలుపుచూసెను.
కొన్నినిమిషములకు ములు వినిపడెను. పిల్ల తల్లి పరుగెత్తి
పోయి తలుపుతెరచెను. తలుపు తెరవగా బాలిక చచ్చిపడి
యుండెను. భర్త ఆబాలికతలపై కొట్టుటచే పిల్ల మరణించెను.
భర్తకు మరణానందన విధించబడెను. మనసంఘములో ఇట్టికే
ములు సాధారణముగ బయలుపడవు. పసిపెండ్లాల బాధనాకు
బాగుగ తెలియును. పలువురు చిన్నవయసుకు భర్త ఇండ్లనుపో
ను భయపడుచుండెదరు. కాని వారి విషయమై న్యాయవార
వ్యర్థ కనుపడుటలేదు. స్త్రీలు ఓర్పుతో కాంతిముగ తమదుఃఖ
ములను భరించుచుండెదరు. తమ హక్కులను కాపాడుకొనుట
కు వారికి శక్తిలేదు. మనలో మొగవారికి బలము శక్తియు
న్నది. వారినుఖమే వార మామకొన్నారు గాని స్త్రీలనుఖము
వారు ఆలోచించరు నాన్నెహితురాలు 10 సంవత్సరముల వ
యస్కున పెండ్లాడెను. ఆయనకున్న భర్తయొద్ద కాపురముచే
య నిరాకరించెను. అందుచే భర్త మరియొకపిల్లను పెండ్లాడె
ను. ఇప్పుడు మొదటిభార్య కయస్సచెందిన యువలింగునన్నది
భర్తచే నిరాకరింపబడియున్నది. రాత్రిపూట తమగదిలోనికి
రాను ఇచ్చగించని పసిపెండ్లాలను భర్తలు చావగొట్టుట గ్రా
మములలో సామాన్యమైనది”

ఈమాటలన్నియు నిజమా అబద్ధమా అనువిషయమై ఆ
లోచింపనక్కరలేదు. నాకు మిత్రుడగు వైద్యుడు మొదటి
భార్య మరణించగానే తనకు కూతురుగ నుండెగిన చిన్నపిల్లను
పెండ్లాడెను. భార్య భర్తలవలెవారుండెడి మరియొకరు 60 సం
వత్సరములవయస్కులవారు 9 సంవత్సరము. బాలికను పెండ్లా
డెను. అతడు సంఘమున గౌరవముగ నేయుండెను. మనసంఘ
దుస్థితి ఇట్లున్నది.

స్త్రీలలో శక్తిలేదని విలేఖరి వ్రాయుచున్నదిసరికాదు.
ఇట్టిదుస్థితికి పురుషులేకారకులు. కాని స్త్రీలు తప్పులన్ని పురు
షులపై చేయుచున్నారు. స్త్రీలకుగూడ ఈవిషయమున చేయవ
లసిన ధర్మమొకటియున్నది. పెండ్లియొసంతమాత్రమున తమ కూ
తుళ్లను బొమ్మలవలె భర్తగడ్డకు తల్లులు పంపవలెనా? వొట్లకొర
కై ఆందోళనమొనర్చుట ముఖ్యము. అదియొక అటవలెనుండు
ను. కాని పసి పెండ్లాల పసివిశింతువులనుద్ధరింప ఘానుకొను
యోధురాండ్రు కనుపడుటలేదు. బాలికల వివాహము అంత
మొందువరకు కంకణముకట్టుకొని పసిచేయు వీరమాతలు లేరా?
(యంగ ఇండియా)

చెన్న రాష్ట్రీయ విద్యుత్ విభాగము

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముచేత...

బాలికా పాఠశాలలు...

ప్రజాపిత తీర్థ ధర్మరక్షణ...

గౌరీ అమ్మగారు

ప్రభుత్వకళాశాల...

దిసిలోపించియున్నది...

డాక్టరు కాదరు...

ప్రాధేసరు యజ్ఞ...

అబ్దుల్ కరీముగారు...

అధ్యక్షు రాలు...

NOTICE.

Tenders are invited for the printing and binding works for the year 1927 i. e. from 1st. Jan 27 to the 31st Decr' 27.

Superintendent General and Public Works Dept., LALGUD.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

అక్టోబరు 26 (18-10-26)

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు...

రాజకొమ్మలు...

తెలుపుములు...

నూలు

40 నెంబరు, సీమ...

40 నెంబరు జపాను...

60 నెంబరు సీమ...

60 నెంబరు జపాను...

లోహములు

ఇనుము...

ఇత్తడిరేకు...

టిక్ రేకు...

కలాయిపెంపు రేకు...

సిమెంట్ పీపాకు...

నార్మల్ ఆఫ్టర్...

చాయిదాధరలు...

మార్కెట్ ధరలు...

పేరు సెనగనూనె

"గానుగ"...

అముదము

(గ్రామము)...

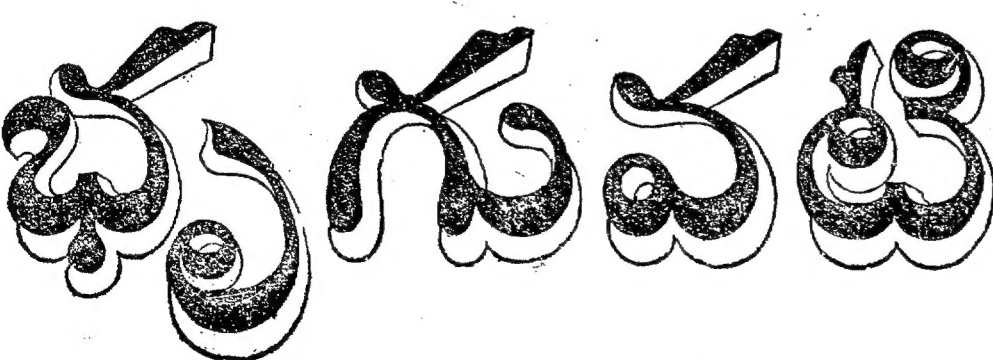
పదును చేసినతోలు...

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like పప్పుతోలు, గోధుమలతోలు, etc.

పదును చేయని పచ్చితోలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like పొంగులూరు పేకతోలు, etc.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

(తెగకోగములకు సంబంధించి)

భృగువతి

నమ్రోచేయుట...

హైదరాబాద్...

ఆయుర్వేదాశ్రమం

హోటల్ 237, మదరాసు.

రాజకీయవైదిలపై భవజమెత్తుట

జస్తిసుపక్షమువారి దుశ్చరిత్ర

“ఇంగ్లండునందు మొదటితరగతి వైదిలు ఆదరింపబడుచున్న విధముననే ఈదేశమునందు రాజకీయవైదిలను ఆదరింపవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు.”

1922 సంవత్సరము జనవరి 20 వ తేదిన మద్రాసు కా పరసభలో సి. వి. వెంకటరామయ్యగారి ప్రేరేపితమున ముఖపాదించిరి. నాగరిక ప్రపంచమునకు చేరినవారందరూ ఈతీర్మానమును ఆమోదించిరి. ఆమోదమున నర్థమువారు నాదించిరి. రాజకీయ వైదిలను ప్రభుత్వమువారు బాధించుట అమానుష మని పలువురు చెప్పిరి.

జస్తిసుపక్షమువారి ఆక్షేపణలు

కాని జస్తిసుపక్షమువారు తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. నాయకుడగు పి. వి. త్యాగరాజుగారి మొదటి ఫిరంగి ప్రేరేపితము. పక్షమునందలి అనుచరులందరు తుపాకులు బాదుచేరి. జస్తిసుపక్ష ప్రధానముడు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

“ప్రజాపాపాపములను చెల్లించుట పన్నులతో నిర్వహించబడుచున్న కారాగృహములందు రాజకీయవైదిలను అసహాయముగా ప్రత్యేక ఆదరణ పొందవలయునని కోరుట మిగుల విచిత్రముగనున్నది. వీరుచేయు అల్లకలలు అక్రమములను అంపములేను. కాని కారాగృహమునందు వీరిని పెద్దముప్పులవలె ఆదరింపవలయునని కోరుట అత్యర్థము కలుగజేయుచున్నది.”

ఎ. యస్. కృష్ణారావుపంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు “సర్ పి. త్యాగరాజుగారి తీర్మానమునందలి సిద్ధాంతమును అంగీకరించినందులకు సంతసించుచున్నాను” అనిరి.

సర్ పి. త్యాగరాజుగారి కృష్ణారావుపంతులుగారికి అనుకూల ఇట్లు చెప్పిరి:—

“నామిత్రుడు నాఅభిప్రాయములను సమముగ గ్రహించలేదు. ఇతరవైదిలకు గాజకీయవైదిలను మరింతకఠినముగ చూడలేనని నాఅభిప్రాయము.”

జస్తిసుపక్షమునకు చేరినవారిలో అనేకులు తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి.

* * *

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము చక్క సందర్భమున సభ్యులూరిగా జస్తిసుపక్ష ప్రధానముని అభిప్రాయములను ఖండించుచు రాజకీయ వైదిలను బంధిపాటు దొంగలకంటె కఠినముగ చూడవలయునని సర్ త్యాగరాజుగారి చెప్పినట్లు తెలిసిరి. సభ్యులూరిగా మాటలు చెప్పగనే సర్ త్యాగరాజుగారి అనుకూల ఇట్లు చెప్పిరి.

“నేనట్లు చెప్పియుంటిని ఇప్పుడుకూడ అదే మాటలు చెప్పుచున్నాను.” (సిగ్గు సిగ్గు అనుకేలు)

* * *

అసహాయవాదులకేసులపై రివిజను ఉత్తరువులు

అసహాయవాదులు ఎట్టి డిమెండ్స్ పెట్టుకొనక, సాక్షులను విచారించక కారాగృహములను వెళ్లెదరియు, అందుచే వారికి న్యాయములుగ లేదనియు, వారికేసులను పరిశీలించి దొడ్లన్నముతోచూచిన నేరములను గావించనివారిని విడుదలచేయ ప్రభుత్వమునాటికి సూచనలు గావించ బకవిచారణసంఘము నియమించవలయుననియు ఆపొడివనవర్తమువారు 1922 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 13 వ తేదిన ఒకతీర్మానము తెచ్చిరి.

జస్తిసుపక్ష ప్రభులందరు ఒక్కపట్టున తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. జులగచున్న ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నిలచిన ఈ దిగువ కేసులనుగినవారు తీర్మానమునకు స్పృహకేసుగ సమ్మతరు నొసరిరి.

- (1) పానగజరాజుగారు, (2) సర్ కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు, (3) సర్ ఎ. పి. పాల్వోగారు, (4) ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు, (5) యస్. ఆర్. వై. అంజిశేష ప్రసాదుగారు (6) డి.బి. బి. కుమారయ్యగారు, (7) కె. శరభారెడ్డిగారు (8) త్యాగరాజు సతీశముదలిగారు, (9) వివానబహదరు దురుశేటి శేషగంగారావుపంతులుగారు, (10) జి. వందనంగారు.

నాగరిక ప్రపంచమునకు ఆమోదించుచున్న “రాజకీయ వైదిలను ఆదరింపవలయునను” సిద్ధాంతమును ఆక్షేపించిన అభివ్యక్తి విశేషములందరికి

మీరు మీ ప్రతినిధులుగ మరల ఎన్నుకొనెదరా?

మొదలు 1 వ తేదిన కాంగ్రెసులభ్యర్థులకే వోటుచేయుడు

ఫార్మ సెంటుజార్జి గజెటు

(అక్టోబరు 12-1926)

పబ్లికేషన్.

ఎ. జి. జేమగారు అనంతపురం జిల్లా పెనుకొండ పబ్లికేషన్స్ నియమింపబడిరి.

ఈ దిగువవారిని యెంచుకొనుట నియమించిరి:— కర్నూలు-సి. కె. శేషప్రసాదయ్యగారు, టి. వెంకటరామయ్యచెట్టిగారు. ఒంగోలు - మహమ్మదు యూసఫ్ సాహెబుగారు.

మ. ఫాలా ఉద్దీను అహమదు సాహెబు అన్నారిగారిని నెల్లూరు ఫాలాగా నియమించిరి.

రివెన్యూకాళి

టి. సీతారామయ్యగారిని నెల్లూరు (తెజర్) డివిజన్ కలెక్టరుగ నియమించిరి.

అభివృద్ధికాళి

డి. ఎల్. సతిగారు కడపజిల్లా ఫార్మ సెంటుజార్జిని అనంతపురం డివిజనుగూడ జూడనునిరి.

ఎం. ఎస్. బ్రిడ్జిగారిని మదరాసు ఫార్మ సెంటుజార్జిని నియమించిరి.

ఫార్మ సెంటుజార్జి పాలనాకాళి

కర్నూలుజిల్లా దేవాలయపు సంఘసభ్యులుగ యాదగువ వారిని నియమించిరి:— రా. బి. సి. వి. రంగారెడ్డిగారు, రా. బి. పి. వెంకట నరసింహారావు పంతులుగారు ఎల్. రామ. స్వామయ్యగారు, గుం. రామకృష్ణ రెడ్డిగారు, జా- రామయ్య చెట్టిగారు, బి. పో. శేషారెడ్డిగారు, మ. మునుస్వామయ్య పంతులుగారు, నే. వెంకట సుబ్బయ్యచెట్టిగారు ప. బాలిరెడ్డిగారు పా. స్వామిరెడ్డిగారు, కె. శేషయ్యగారు, డి. ఎ. నంజుండయ్యగారు.

కందుకూరు తాలూకాలో యాదగువ రి దేవాలయములకు ధర్మాదాయముల చట్టమును (రివిజన్ (1) మినహాయింపు) అనువర్తించును:— అంకమ్మ దేవాలయము, ఎత్తె ముక్కలమ్మ కొవిల, నాంచారమ్మ దేవాలయము, బంగారమ్మ దేవాలయము, ముండ్లమూరమ్మ దేవాలయము, కొవ్వూరు తాలూకాలో విడవలూరు శ్రీ వీరభద్రస్వామి దేవాలయమునకుగూడ అన్వేషించును.

రా. బి. ఎస్. వెంకట నరసింహారావుగారు కర్నూలు జిల్లాలో ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

బల్లారి పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:— వి. పెద్దసుబ్బయ్యగారు, జె. విదూపాక్షప్పగారు, జి. తిమ్మప్పగారు, శివచన్నబసప్పగారు, డి. బి. ఎం. గోపాలస్వామి ముదల్యూరుగారు, ఎ. కుబ్రాబాద్షాగారు.

బరంపురం పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:— ఉన్నం బుచ్చి రామలింగంపంతులుగారు, లాలు మోహనపట్నాయకుగారు, మారెళ్ల మాచిరాజు పంతులుగారు, పాకినాటి రాఘవరావునాయుడుగారు, ఇమ్మిశిరెట్టి రామమూర్తిగారు, వైశ్యరాజు వెంకటరత్నంరాజుగారు.

భీమునిపట్నం పురపాలక సంఘసభ్యులుగ టి. అప్పల నరసింహులుగారు, పి. జె. అప్పల నరసింహులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:— వి. భీమశంకర శాస్త్రిగారు, రా.బి. పైదా వెంకటచలపతిగారు, వి. సి. కుబ్రాబాద్షా శర్మగారు, రెడ్డి వీరాజుగారు.

కర్నూలు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:— కా. రామచంద్రారావుగారు, గొండను, ఉమారుసాహెబుగారు, ఎ. గులాము మెహిదీను సాహెబుగారు, నూతి వెంకటసుబ్బయ్య చెట్టిగారు.

నంద్యాల పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:— ప. నందిరెడ్డిగారు, పాకిము లాల్మాయి బహదూరు, గు. శేషన్నగారు.

నర్సరావుపేట పురపాలక సంఘసభ్యులుగ చావలి వెంకట కృష్ణయ్య పంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

నెల్లూరు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ డి. వెంకటరమణగారు, గొ. వెంకటరత్నంగారు, ఎం. కుబ్రాబాద్షాగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యకాళి

విలియుము డి. బ్రిడ్జిగారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి ప్రెసిడెంటుగ నియమించిరి.

శ్రీమత్ సింహాద్రి గంతాయకుగారిని శత్రుపురం డివిజన్ ఇన్ స్పెక్టరును ఏజన్సీ విద్యార్థాభివృద్ధిగ ఎం. ఇ. ఎస్. నందు నియమించిరి.

కడపజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులుగ జమ్మలమడుగు తాలూకా బోరుమండి టి. నరసారెడ్డిగారిని ఎన్నుకొనిరి.

మదరాసు శిశువుల చట్టము ప్రకారము రాజమండ్రిలో బాలురకు జూనియరు స్ట్రెట్స్ స్కూలు స్థాపించెదరు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సిండికేటు సభ్యులుగ మేజరు ప్రెజెంటు, జె. ఆండెర్సను, లయనెల హైదర్ గేనుగార్లు నియమించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సిండికేటు యీనెల 14 వ తేదీనుండి పని ప్రారంభించును.

మదరాసు అకడమికు కాన్సిలు సభ్యులుగ ఆర్. ఎం. సామ్రాచగారు తెల్లచెరి, టి. కె. వెంకటరామనుగారు కోయంబతూరు ఎన్నుకొనబడిరి.

అఫిలియేటెడు కాలేజీల కాన్సిలుసభ్యులుగ యీదిగువ 4గురు ఎన్నుకొనబడిరి:— గోవిందకృష్ణ చిత్తూరు, మంగళూరు. ఆర్. ఎం. సామ్రాచ, టి. కె. వెంకటరామను, ఎల్. త్యాగరాజయ్యరు ప్రదుక్కోట.

వైద్యకాళి

వి. శంకరరావుగారిని ఎల్. ఎం. ఎస్. రమాలక్ష్మిగారిని ఆస్పత్రియందు నియమించిరి.

ఎ. వి. శేషచారిగారిని రమాలక్ష్మిగారిని క్రికెట్ క్రీడాకళలందు నియమించిరి.

“జాపకముంచుకొనుడు”

ఓటోమధురాణి

మనోహరమును పుష్పసారము. ఇంపగు పరిమళమును వెదజల్లుటలో దీనికిపాటి నేరొకటి లేదు. ఉపయోగింపును.

“మెజిస్ట్రిక్” హేరాయిలు

శిరోజములను పెంచును. మెగడునకు చలనవదనము నిచ్చును. ఇతర తైలములవలె వెండ్రుకలకు యెట్టిహాని చేయదు. మంచిపరిమళము గలది.

శేమ్స్ నెల్సన్ అందు కంపెనీ

287 గోవిందప్పనాయని వీధి, మద్రాసు

నెగరోగము, తిమ్మరువాయువు, అజీర్తి, నరముల బలహీనత

మొదలగువాటికి ఆమోఘమైన

ఔషధము

నేను గడచిన 23 సం॥ముల నుండి కుఖసంకటము, తిమ్మరువాయువు వీటిచే బాధపడుచుంటిని. అందుచే మలబద్ధకము ఆకలి మందగింపుట, అజీర్ణము మున్నగునవికూడ ప్రారంభించెను. చల్లనీటిని త్రాగినను లేక స్నానముచేసినను కూడ ఏదో ఒక జబ్బు వచ్చుచుండెను. కొంచెముదూరముకూడ ఎగయ్యావీరి విడువక పోలేమంటిని. ఇవన్నియుగాక కీళ్లయందు నొప్పియుండెను. అన్నియు చేసి నాకు రాత్రులందు నిద్రలేకుండ జేసెను. బ్రతుకుటయే కష్టముగానుండెను. నేను అనేక ఆయుర్వేద వైద్యులవద్దను, పాశ్చాత్య వైద్యులవద్దను చికిత్స చేసికొన్నను గుణమేమియు లేకపోయెను. తిరునల్వేటిజిల్లా, కృష్ణా పురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్ననగరము, మైలాపూరు సెన్ థోమునందు కెన్ పెరారియావీధిలో ఆల్బర్టు లాడ్జియందున్న స్వామి పండిత శ్రీనివాస ఆయుర్వేదగారియొక్క గొప్పను, మహిమనుగూతించి హిందూపత్రికలో ముద్రింపబడిన ప్రకటనలను చూచి కడపటిసారి వారివద్ద చికిత్సచేసికొనుటను నిర్ధారణ చేసుకొంటిని. ఆప్రకారముగానే ఈనెల 4-వ తేదీనుండి ప్రారంభించితిని. ఇప్పటికి 17 దినములనుండి వారి:ద్ద ఔషధమును తీసికొనుచున్నాను. ఇంత స్వల్పకాలములోనే ఈదిగువ తెలుపబడిన అద్భుతగుణములు గలిగినవి. నాకు మంచిఆకలి జీర్ణశక్తి కలిగినది. కీళ్లయందుండిన నొప్పిలు మాయమై పోయెను. రాత్రులందు కుఖనిద్ర పట్టుచున్నది. నేను యిప్పుడు మనుషటికంటె మిక్కిలి పుష్టిగానున్నాను. చన్నిళ్లతో స్నానముచేసినను నాకేజబ్బును వచ్చుటలేదు. మరియు నేను మిక్కిలి తులా సాగానున్నాను.

ఆర్. నరసింహాయ్యంగారు

తాలూకా హెడ్ ఆఫీసు పొల్లూచి, కోయంబతూరుజిల్లా మద్రాసు 21-1-1926 (ప్రస్తుతము ఫిరోజ్ నున్నారు)

కలకత్తా దుర్గ వాజ

హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటములు

21 మందికి గాయములు తగిలెను. ఒకడు అస్పత్రిలో చనిపోయెను

40 మంది మహమ్మదీయులు అరెస్టుచేయబడిరి.

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 17:—శనివారమునాడు రాత్రి దుర్గను స్నానమాడించుటకై తీసుకొనిపోవునపుడు మహమ్మదీయుల నును తీవ్రమైనపోరాటము జరిగి, 21 మందికి గాయముల తగిలెను. ఒకడు అస్పత్రిలో చనిపోయెను. రామకృష్ణపూరు, ఘాటు రోడ్డుమీదనున్న మసీదుయందు నాలుగుడు విగ్రహములు పగలగొట్టబడినవి. తరువాత ఆకునుకలే స్నానార్థమై ఘట్టమునకు గొంపోబడిన కొన్ని పావులు లూటీచేయబడినవి. కొన్ని కొన్ని చోట్లలో పెడుమకొనుటకూడ సంభవించెను. పోరాట మార్గములోని పావులు గ్రాండు బ్రంకురోడ్డున కిర్రప్ర క్లనున్న పావులను ఆదివారమునాడు మూసివేయబడినవి. ఆ ప్రాంతములలో నివసించుచున్న జనులు మిక్కిలి భయముతో నుండిరి. ఆయుధభాణులైన పోలీసువారు అయా ప్రదేశము లలోనుండి కాపలాగాయుచున్నారు.

రామకృష్ణపూరులో జరిగినపోరాటముగాక హిందువుల యూరేగింపులతో చుట్టుపక్కల మరి నాలుగొట్టలలో పోరాటములు జరిగెను. మొట్టమొదటి చోటను చివర కండు చోట్లలోను చాలా లో హిందువుల యూరేగింపులు మసీదులయెదుటికి రాగానే మహమ్మదీయులు యిటుకరాళ్ళను విసరివైచిరి. కాని ఈ గలభాలు స్వల్పకాలములోనే పోలీసువారిచే అణచివేయబడినవి. విగ్రహములు మామూలుగా సానార్థమై గొంపోబడినవి.

ఒకచోట మసీదుమందు బాబులు వాయించు ప్రశ్న మీదనే పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. మసీదుపక్క భారీ యింటిలో అవివరకే దాచియుంచిన సోదా బుడ్లను ఇటుకరాళ్ళను మహమ్మదీయులు ఊరేగింపువై విసరవారంభించిరి. ఆ రాళ్ళవారవలన ఒక పోలీసు అసిస్టెంటు ఘటా ఇన్ స్పెక్టరుకు మరినలుగురికి గాయములు తగిలెను. అన్యవారిని మోసి కొని పోవుచున్నవారివారలకు అక్కడ వదలిపెట్టి భయపడి పారిపోయిరి. తరువాత పోలీసువారు వచ్చినపిమ్మట కూలివారు వచ్చి అన్యవారిని స్నానమునకు గొంపోయిరి.

ఈ స్వల్పవిషయములన్నియు ఆనాడు రాత్రి 9 గంటలకు లోపలనే జరిగెను. తరువాత జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీసుకొన్న జాగ్రత్తవల్ల యిక్కలంతయు జరుగననియే తలంపబడినది. కాని రాత్రి 9 గంటలలో మసీదులలో ప్రార్థనసమయము ముగిసినపిమ్మట పెద్దపెద్ద యూరేగింపులన్నియు బయలుదేరెను. రాత్రి 10 గంటలకు రామకృష్ణపూరు రోడ్డువద్దకు ఒక దాని వెనుక నొకటి 4 ఊరేగింపులు బాబులు వాయించుకొనుచు వచ్చెను. ఈ యూరేగింపులన్నియు మసీదువద్దకు వచ్చినవెంటనే మసీదులోపలనుండియో ప్రక్కనున్న యిండ్లమీదనుండియో ఇటుకరాళ్ళను సోదాబుడ్లను మహమ్మదీయులు విసరుచుండుటచేత ఒక్కరును దాటిపోజాలరైరి. కూలివారెడకు గాయములు తగులుటచే విగ్రహములు నక్కడ వదలిపెట్టి పారిపోవలసివచ్చెను. పగిలిపోయిన విగ్రహములనే తరువాత గొంపోయి స్నానమాడించిరి. పోలీసువారు 40 మంది మహమ్మదీయులను అరెస్టుచేసిరి. కర్రలనుగాని యితర ఆయుధములనుగాని తీసుకుని 5 గురుగాని అంతకంటె ఎక్కువమందిగాని ఒక్కచోట చేరరాదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 12 వ తేదిన క్రి. పొ. కో. 144 సెక్షనుక్రింద ఉత్తరువుచ్చెను.

రామకృష్ణపూరు దీహాక్షబ్దు కార్యదర్శి రామకృష్ణపూరు నివాసులు చెప్పకొన విషయములను వివరించినదనియు నికముందు అటంకములు కలుగకుండ పోలీసు దళములను పంపవలసినదనియు గవర్నరుకు రిలీవార్త నంపెను.

అంతకుముందువార్తలు

ఉత్పనము శాంతముగా జరుగుట

కలకత్తా, ఆక్టో 18:—ప్రజలందరు హాయిమనస్కొను నట్లుగా నేడు దుర్గపూజా యంత్రములు శాంతముగా లిగిపోయెను. హుగ్లీ నదిలో అచ్చటచ్చటదాదాపు 10 సుర్గవిగ్రహములు వేరువేరుచోట్ల నిరాటంకముగా స్నానమాడింపబడినవి. సెలవు జరిగిపోయిన పిమ్మట లెట్టవ్రథులు విచ్చటికి వచ్చినప్పటినుం యు అంతర్గత వసించి పనిచేయుచు తానుగూడ ముఖ్యమై

బాబులువెంట నిన్నటి దినమున ఊరేగినందువలన నింత కాంతముగా జరిగిపోయెను. నాయకులును శాంతిపరిస్థితులు వెలకొల్పుటకు వట్టుదలతో పనిచేసియుండిరి. పోలీసు కమిషనరును విరివియైన వీర్యాటలను గావించెను. నేడు జరిగిన గొప్ప విశేషముమహా అన్ని తెగలవారును ఊరేగింపుతో పాల్గొనిరి. వేరు వేరుఘట్టములలో 500 విగ్రహములకు తక్కువతేకుండ స్నానమాడింపబడినవి. ప్రార్థనసమయము దాటినపిమ్మట ఊరేగింపులు బాబులతో నిరాటంకముగానే మసీదు మీదుగా వెళ్లెను. స్త్రీపురుషులు 50 వేలమంది యూరేగింపులవెంట జరిగి. పోలీసు సార్వెట్లు సోల్లరులు గూర్హసిపాయిలు ఆశ్చికభటులు మొదలైనవారు అచ్చటచ్చట నాలుగురోడ్లు కలియుచోటను, ఘట్టములవద్దను కాపలాదిరుగుచుండిరి. ఇండియన్ యూరపియను ఆఫీసరులు ఊరంతయు విరుగుచుండిరి. లాల్బా రంతయు ఆయుధభాణులైన భటులతో నిండియుండినవి. ఇదివరకు పోరాటములుజరిగినప్రదేశముల మీదుగా ఒక్క యూరేగింపునైన పోలేదు. ఆవరము వచ్చినప్పుడెదుర్కొనుటకై ఆయుధములతో కూడిన మోటారులు గూడ సిద్ధముగా నుండినవి.

కొన్ని గల్లంతులు

కాని కలకత్తాకు 20 మైళ్ల దూరముననున్న 24 పరగ జాల జిల్లాలోని ఖంకిరానాలోను పోరాటము కొన్ని గల్లంతులు జరిగి యీ శాంతికి భంగము తెచ్చెను. ఖంకిరానాలో మసీదు మందుగా హిందువులు ఊరేగింపు తీసుకొని పోవుచుండగా మహమ్మదీయులు రాళ్ళను విసరుటవలన ఒకనికి గాయములు తగిలెను. పోలీసు వారువచ్చి గల్లంతు నడవినపిమ్మట విగ్రహము స్నానము చేయించబడినది. పోరాటంలో గూడ ఆ ఊరేగింపువై రాళ్ళను విసరుటవలన ఒక పోలీసు అసిస్టెంటుకు కొంతమంది హిందువులకును కొద్దిపాటి గాయములు తగిలెను. డెక్కాలో ఉత్సవము శాంతముగానే వెళ్లిపోయినట్లు తెలియుచున్నది.

వాట్లంజిలో

నిన్నటిదినమున దుర్గా స్నానమునకువచ్చిన వార్తలలో నేటియుదయము తెలిసినవాటివలన వాట్లంజిలో నొకహిందువుల యూరేగింపు బాబులను వాయించరాని చోట బాబులను వాయించుచు మసీదువద్దకు వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. పోలీసువారు ఊరేగింపునామే తోతాళములు లేకుండ నిశ్చయముగా పోవలెనని చెప్పిరి. అట్లు చేయునప్పుడు ఒక హిందువు కేకవేయగా వెంటనే మసీదు మైదుండి రాళ్ళవార నురిసెను. కొంతసేపటిలో నిది తీవ్రరూపమునదాల్చినట్లు కనబడగా పోలీసువారు తుపాకులనుప్రేల్పి గలభా నాపివేసిరి. 12 గురు అరెస్టు చేయబడిరి.

బోట్లు తలక్రిందగుట

విగ్రహములను స్నానమాడించుసమయమున నిన్న సాయంత్రము జగన్నాథ ఘట్టమువద్ద గట్టునుండి కొంతదూరమున రెండుబోట్లు తలక్రిందకాగా ముగ్గురు బంగాళీలు 15 మంది ఉరియాకూలీలను నీటిలో మాయమైరి. గట్టునుండి అందరును చూచుచేయుండిరి. బోట్లుపోయి చాలమందిని రక్షించెను. (అ. ప్రె.)

హిందువులవై నిరోధములు

పండిత మోహన్దాస్ గాంధీ ప్రభుత్వప్రత్యుత్తరము ఆలంబించు, ఆక్టో 16—సం. రా. ప్రభుత్వమువారు పండిత మోహన్దాస్ ప్రత్యుత్తరమును, హిందువులు పూర్వ చారిత్రకారము తమంతట దాము యేర్పాటుల చేసికొని తగాదాలు లేకుండ తేనుకొనెదరని తాము తలచియుంటిమనియు, హిందువులు అటుల తేయకపోవుటవలన అట్టి నిరోధములు న్యాయములే యయ్యెననియు చెప్పిరి. కావున సం. రా. ప్రభుత్వమువారు అదివరకు గావించిన నిర్ణయమును మార్చజాలమనిరి. (అ. ప్రె.)

స్కీను కమిటీ

కీర్తి, ఆక్టో 16—చిర్రుని పోర్టునుకూర్చి చర్చించుటకు స్కీను కమిటీ ఢిల్లీలో ఏర్పే శనివారము 23వ తేదీ మరల సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

విక్రమదేవవర్మగారు జన్మిన అభ్యుధియే

బరంపురం, ఆక్టో. 18:—శ్రీవిక్రమదేవ కర్మగారు జన్మిన అభ్యుధియే కామని చెప్పుకున్నమాటలు ఎన్నికల కొరకైన ఎత్తుకొని ప్రత్యములుగావు. మొత్తముమీద జన్మిన అభ్యుధియే వారిచేతను అందు ముఖ్యముగా విద్యాంగమునై సర్ పాత్రోగారి చేతను వీరు అభ్యుధిగా నిలువబెట్ట బడినట్లు నమ్ముటకు తగిన కారణములున్నవి. మొట్టమొదట విక్రమదేవ కర్మగారు విశాఖపట్నములో తాము అభ్యుధిగా నిలువబోవుటలేదని జోగయ్య పంతులుగారిచే బహిరంగముగా చెప్పిరి. కాని మరునాడే వారు నిలువబెట్టబడిరి. ఈలోగా జన్మిన అభ్యుధి కార్యదర్శి కోకా అప్పారావునాయుడుగారిచే కల్పన పర్ పాత్రోగారు విశాఖపట్నముననున్న కప్ప గొప్పవిశేషములేవియు జరగలేదు. విక్రమదేవవర్మగారికొరకు అప్పారావునాయుడుగారు పసంహరించుకొనిరి. విక్రమదేవవర్మగారు విశాఖపట్నం అర్బన్ స్థానమునకు భావోద్ధిరావుగారిని (జన్మిన) నియమించిరి. గంజాములో కోకా అప్పారావు నారాయణరావుగార్లు మొదలగు జన్మిన వర్ణమువారు వారకొరకు పనిచేయుచున్నారు. వీరినిన్నింటినిబట్టి చూచినట్లయిన శ్రీవిక్రమదేవవర్మగారిమాటలవేవరకు నమ్ముగలము.

కోకామూల రథోగా రుపసంహరించుకొనిరి. విశ్వనాథవాసుగారు కాంగ్రెసు అభ్యుధిగా నిలువబెట్టబడిరి. ఇప్పుడు కామేశ్వరరావు నాయుడు పండిత రామలింగం విశ్వనాథ దాసుగార్లు పాత్రో రఘునాథపాణి (జన్మిన) తమ ప్రత్యేకముగా నిలువబడినారు. ప్రచారము చురుకుగా జరుగుచున్నది. (నవ్వీయని లేఖనీ తంలివార్త)

భారత ప్రభుత్వసంస్కరణము

బర్మెనుపొడు ప్రభువి అభిప్రాయములు

నాయకుల సహకారము

ముఖ్యమని చెల్లుట

కలకత్తా ఆక్టోబరు 18:—‘స్టేషనుమన్’ లండను విలేఖరి యిటుల తలచినచెను:— భారతమునందును బర్మెనుపొడు ప్రభుత్వ భారతవిద్యార్థివనతిగృహమున నుపన్యసించు మినితవరకును 1929 లోపల భారతప్రభుత్వమును సంస్కరించుటనుగూర్చి కాబిన్మెటుతో సంప్రదించి అవసరమని తలంపలేదని చెప్పిరి. అయితే భారతరాజకీయనాయకులు సహకారము చేయినప్పుడు సున్నయెడల తనంతటవాన చెల్లువిధానము నంగీకరించుటకన్న వేరువిధముగ నుండుననియు, సంస్కరణనిచారణ సంఘమును త్వరలోనే నియమించుటకు తొందరయు గట్టికారణమును గాన్పించుననినూడ బర్మెనుపొడు ప్రభుత్వ స్పష్టపరచెను.

4 వేలు మాయమగుట

హైదరాబాదు రైలుస్టేషనులో దారుణము

హైదరాబాదు (సింధు), ఆక్టో. 16:—హైదరాబాదు రైల్వే స్టేషనులో నాలుగువేల రూపాయలు ముప్పు రాత్రి జెబ్బుపెట్టెలో పెట్టినది తెల్లవారే చూచునప్పటికి మాయమైనట్లు వార్త దెలియుచున్నది. బుధవారంరాత్రి శీఘ్ర బుక్కింగు సుమాస్తా పెట్టెలో మూడు సంయలను నాలుగే లున్నవాటిని తెల్లెనట. నూరు రూపాయలగు, మిగిలినవి కరెన్సీనోట్లు గను లెక్కుగ నుండినవి. అయిన దానిని పసిలోనున్న అసిస్టెంటు స్టేషనుమాస్టరు సాలీహుద్దా కోప్పగించెను. ఆ పెట్టె తాళపు చెవులుచూడ సాలీహుద్దాగూర్చివేసి యుండినది. గురువార ముదయమున సుమాస్తాచెట్టి ఆసుమంతులీసి మూడు ప్రకారం ఇంటియలు బాంకీలో వేటాముని మోడబోగా మూడు సంయలును కనబడకపోయెను. పెట్టె వేసినది వేసినట్లుండెను. రైల్వేపోలీసు దాగా కోధించుచున్నారు. పార్లర్లు తాళవెల్లలను అసిస్టెంటు స్టేషనుమాస్టరు కోలుజేబుబానుండి తినిపెట్టి తాని సంయలను కాశీసరకుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

శొంతి రామమూర్తిగారు

మధుగ, ఆక్టోబరు 15:—10 కలలు పెట్టె దీసికొనిన శొంతి రామమూర్తిగారు (యం. ఏ. డి. సి. యస్) మెక్సికో గారికి చార్జి వప్పజెప్పి 18 తేదీన మధుగంజికి మరరాసుకు పయనమగుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మహామహర్షులు

రెండు శాక పర్వములలోని శాకాగారాని స్వప్నానియ... ప్రయోగమును దను అనుమానములచే ఒక ప్రయోగమును ఆస్ప...

ఒక సవరణ

ఈనెల 16 తేదీని ప్రచురింపబడిన "డిల్లీ మొదల రామచంద్రరావు పంతులగారి కొకమనవి" యశశ్శీర్షిక క్రింద ప్రచురించిన వ్యాసము తాముకరమే వ్రాసినదియు మొట్ట...

సెనేటుపన్నెక

Table with 2 columns: Name/Title and Amount. Includes entries like 'వాట్రపు ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు' with amount '478 ఓట్లు'.

వా. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

రికార్డుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— సెనేటునకు చట్టపల్లి జమీందారు అంకినీడు ప్రసాదుగారిస్థానే శోకాకస్థుని ఎన్నుకొనుటకు భూస్వాముల నియోజక వర్గము నుండి వచ్చిన నామినేషనులు రికార్డుగారు 28 తేదీ 2 గ.

శ్రీ కాళహస్తీశ్వర దేవాలయము:—ఈ దే

వాలయము సవరాత్రి ఉత్సవసందర్భమున విరాగానంద 1-72 వగడాలపిఠియందు శేపుజనున. బ్రహ్మశ్రీ శర్మచేవి సుబ్రహ్మణ్య కాశ్మీరగారి-పీఠ, కల్పతి కృష్ణయ్యగారు వ్యవహం.

హోటలును మోసగించుట

స్కాట్లండు దేశమును ఆండర్సను అను 40 ఏండ్లవానిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఈతను జార్జిటౌను వియన్నా హోటలునందు విడిసి కొన్ని దినములండి రూ 200 మొనూరుబ్యాంకునై చెక్కు నోసగి వెడలెను. అచెక్కు మారనయిన పోలీసు వారు అతనిని వెడకి కలకత్తాలో పట్టుకొనిరి.

అంబత్తూరు వరదరాజపురం

శ్రీరామదేవాలయము

అంబత్తూరు తిరుమలైవాయలు. మూలమున ఈశ్వరుని శన్నధిసహాయమున శ్రీరామదేవాలయము నిర్మించుటకుగాను హోవేర్టీసనుమార్పురు. టి. జె. పద్మనాభంనాయుడుగారు, రూ. 100 ఒసంగిరి. వారికి కృతజ్ఞతచెప్పెను. పరమహంస శ్రీ మహా వేంకటాద్రిరామానుజఅయ్యరు. భజనమండలమువారు ఆలయము పూర్తిగావించుటకొరకు, మదరాసులోనున్న యితరభక్తులందరు జె. రాజగోపాలునాయుడు. శేట్టుపెక్క్ శేన రోట్రాఫీసుమానేజరు కార్యాలయము మదరాసు అందు సవరను మహాబాటరైలువే. పార్కుటౌన్ అను వైవిలాసము నకు చందా లంప ప్రార్థించుచున్నారు.

రామకృష్ణరావు కార్యదర్శి.

శాసనసభలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

ఎం. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఆ. భా. కాం. సంఘము కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— ఈ దినవవారినిగూడ శాసనసభాభ్యర్థులగు కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారు ఆమోదించిరి.

పంజాబు శాసనసభ

లాలా సాములాలుగారు (నిరమించిన పండిత శ్రీరామ శర్మగారి స్థానే దక్షిణగరములకు. డా॥ శత్యపాలుగారు (అవ్యక్తపర నగరమునకు) అనర్హులుగజేయబడిన లాలా సిరిధర లాల్ గారి స్థానే.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

డా॥ కేశవ నామగోసుగారు. నరసింహరావు కేల్కారుగారు (లాల్ నూటు రూరలు.) మహంతు లక్ష్మీనారాయణ వాసుగారు (రాయపూరు ఉత్తరము.) నేటు దీపుచంద్ బీటలు తూరలు, రాంప్రసాదు అవస్థిగారి స్థానే.) టామారు బక్త రశింగుగారు (కర్వతూరలు, గోపారావు గోషిగారిస్థానే.)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

విజయకృష్ణ బోనుగారు, ద.కలకత్తా (ఎన్. ఎస్. లాల్ గారు విరమించిరి.)

పంజాబు శాసనసభ

శిఖు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు:—నరసింగుగారు (అంబాల) తుందనుశింగ (ముషియర్పూరు, కంగ.) మొహిందదు శింగుగారు (లూథియాన.) గుర్తయాలిశింగ (ఫైరోజ్ పూరు.) కాంతిశింగుగారు (అమృతసరు.) గురుచరనుశింగుగారు (సెయిల్కాటు, గురుదాసుపూరు) బుతా.సింగుగారు (మూల్తాను.)

రాకపోకలు:—గొల్ల న్యాలి వాలరుగారు, ఇష్టరు

దేలుగారు నిన్ను ఉదయము వచ్చిరి. గొల్ల సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు నిన్ను రాత్రి శికాకుశమునకు మోచి. జి. ప్రోక్సుగారు శనివారమురాత్రి బొంబాయికి బోయిరి.

హత్యయా? ఆత్మహత్యయా?—కన్నప్పాచారి (20) అనువాని శేషము పల్లవరంజేతను చేయవలె శనివారం ఉదయం రైలుకట్టపై బడియుండెను. మక్రవారం సాయంకాలము ఆతను ఇంధువుల కగువడెను శనివారం ఉదయం బ్రివాండ్రము ఎక్స్ ప్రెసుకు రైలు వచ్చుచుండ ద్రౌపదుగాంచి శేషమును దీసెను. పోలీసువారు హత్యయా ఆత్మహత్యయా అని విచారణ జేయుచున్నారు.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము

జూన్ లో ఏర్పాటుగుట

అలహాబాదు, అక్టో. 18:— పండిత హరినారాయణ ద్యౌతేగారి అధ్యక్షతక్రింద జూన్ లో స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష మొకటి ఏర్పాటుచేయబడినది. పి. రామశాధ వర్మగారు ఉపాధ్యక్షులుగను నేటి ప్రసాదు శ్రీనాథ్య రామేశ్వరప్రసాదు శర్మగారు కార్యదర్శులుగను నియమింపబడిరి.

బెంగాలు ఖైదీలపూజ

రంగూను, అక్టో. 17:— బెంగాలు నిర్బంధితులు ఇన్ స్పెక్టరు జెయిలులో దుర్గపూజ యొనర్చిరి. స్నానమాడించుకొరకై డేవీ విగ్రహము నిన్నటిదినమున రంగూనుకు తీసుకొనివచ్చి ఊరేగింప బడెను.

అలహాబాదు రామలీల

మారతాళము పూర్తిగా జరుగలేదు

అలహాబాదు, అక్టో. 16:— నేటిదినము రామలీల తీవ్రములలో ముఖ్యమైన దినము మామూలుగా గెద్ద యూత గింపు జరుగవలసినది. నేడు జరుగ లేదు. మారతాళము జరిగెను గాని అనుకొన్నంత సంత్సృష్టికరముగ జరుగలేదు. పెద్దపెద్ద బాబాదలలో చాల మెప్పులు తెరువబడియుండెను. కాని ప్రజలు బయటికి వచ్చుటకు భయపడుటచేత వ్యాపార మేయియ జరుగ లేదు. ప్రత్యేకముగా ఆయాభగటు లుంచబడిరి. పోలీసు వారు చురుకుగా తిరుగుచున్నారు. ఇంతవరకు గల్లంతులేవియు జరుగ లేదు.

న్యాయస్థానవార్తలు

గొల్లప్రోలునంస్థానపు దావా

చెన్నపురి హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తులు కృష్ణను వెంకట సుబ్బారావుగారయెడుట గొల్లప్రోలు దావాఅప్పీలునం దీదినమున నింకను వాదనలు జరుగుచుండెను.

గొల్లప్రోలు ఎన్నేటు జమీందారితో గావించుకొనిన దత్తత చెల్ల నేరదనియు ఆయెన్నేటు మొదటి వారసుడనగు కనకే రాజలయ ననియు ఫీతాపురము మహారాజాగారు దావా దేవా గోపాలశిల్పా కోర్టువారు మహారాజాగారి తరపున తీర్పుకోసగిరి. అతీక్ష్మమైన గొల్లప్రోలు జమీందారితో గావించు ఆమెనత్తపుత్రుడును హైకోర్టునం దీటటుజేసిరి.

ఫీతాపురము మహారాజాగారు వెనుకటి ఫీతాపురము జమీందారుగారి ఔరసపుత్రుడు గాదనియు ఎవరిబిడ్డనో దీను కొనివచ్చి రాణి మంగాయమ్మగారికి జన్మించెనని ప్రకటించితని యు ప్రతివాదుల వాదన. రాణివోరక వైనక్షిప్తము దామెతెచ్చి మంగాయమ్మగారికిచ్చితిమని ఆరోపించుచు కొందరు దాదు లొసగిన సాక్ష్యమును గురించి ఫీతాపురము రాజాగారి తరపున అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు హాజరై ఆసాక్ష్యమున తయి వట్టి అబద్ధముల ప్రాగనియు నమ్మదగినదిగాదనియు వాదించిరి. ఈ సందర్భమున కృష్ణస్వామయ్యగారు రెండు ముఖ్యవిషయముల చెలిపిరి. అందు మొదటిది. శిశువును కొని తెచ్చితిమని వివరించిన మార్గమును గురించినది. కొలు ఉత్తరపు ద్వారము గుండా, లక్ష్మీ నారాయణ దొడ్డిబోనికి గొనివచ్చి అచ్చటనుండి పొగడచెట్టు దొడ్డిగుండా సరాసరి రాణి మంగాయమ్మగారి గృహమునకు శిశువు దేబడెనని ప్రతివాదుల ఆరోపణ. లక్ష్మీ నారాయణదొడ్డినుండి సరాసరి రాణి మంగాయమ్మ గృహమునకు త్రోవలేదనియు, చిత్రాడ, వీరవరము రాణులగృహములకైపు నుండియే రావలసియుండుననియు వాదితరపు వాదన. అంతియ గాక ఉత్తరపు ద్వారమునుండి నారాయణ దొడ్డివరకు మార్గ మంతయు కంచెలతోడను, ముండ్లపాదలతోడను నిండి ఆగమ్యముగ నుండెను. ఆ పైపు ద్వారములన్నియు 15 వత్సరములుగా మూసియుండెను.

సదరు దాసీల ప్రవర్తనను గురించి నుడువును వారు మంగాయమ్మగారి విశ్వాసపాత్రులగు నేవమరాండుగారినివారే అంగీకరించిన నుడివిరి. వారు మంగాయమ్మగారి కొలువునం నున్నటుల రికార్డునందు గాన్పించుటలేదు. అంతియగాక ఇట్టి గూఢముగు కార్యమును, రాణిమంగాయమ్మగారు విశ్వాసపాత్రులగు నేవమలకు వప్పజెప్పునగాని ఇతర దాసీలకు వప్పజెప్పె నను విషయము అవిశ్వసనీయము. అంతియగాక నీ దాసీలువను కటి పితాపురపు రాజయొక్క దత్తపుత్రుడగు రామకృష్ణరావు గారి పాలకవర్గములోనివారు. ఈ దావాకు సంబంధించిన ప్రతి రహస్య కార్యమును విశ్వాసపాత్రులగు దాసీలకు వదలి క్రొత్త వారును ఇదివరకెప్పుడును విశ్వాసపాత్రులగు కార్యములకు నియమింప బడనివారును క్రొత్తవారును అగు నీ అప్పి, సీతా అను దాసీలనే నియమించియుండునని యెవ్వరును నమ్మజాలరు. వీరి ర్యురును రామకృష్ణరావుగారివద్ద ధనము పుచ్చుకొని సాక్ష్య మొసగిరిని కృష్ణస్వామయ్యగారు నుడివిరి.

ఇంకను వాదన జరుగుచున్నది.

పదిశిక్షల పాతనెరవ్రదు

కోర్టులో ముద్దయి నవాలు

జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టు

"నేనిదివర కనుభవించిన పదిశిక్షలపై శిక్ష విధింతురా? లేక యీనేరమువైతే శిక్షింతురా? యని ముద్దయి యొకడు అడిగిన ప్రశ్నకు మ్యాజిస్ట్రేటు నవ్వుచు "రెంటిని గమనించి శిక్ష విధింతుము" అనుచు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ముద్దయి మునుసామి యనునాతడు ఇదివరలో పదిమారులు ననేక నేరములపై శిక్ష లనుభవించినవాడు. ఈనెల 14 వ తేదీయందు సెంట్రలుస్టేషను బుక్కింగు అఫీసువద్ద నర్సాపురము జాస్తవ్యుడు నారాయణసామి యను నాతని జేబులో మూడు వది రూపాయిల నోట్లను సంగ్రహించి సిగరేటు పెట్టి లో బెట్టికొని పోవుచుండ రైలువే పోలీసు కాన్ స్టేబిలు అను మానించి అరెస్టుచేసి సొత్తును వశపరచుకొనిరి.

నేడు జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టులో టి. భగవతం గుప్త నారి ఎదుట తేను విచారింపబడినది. ముద్దయి తనకు తానే సాక్షులను కొన్ని సవాళ్లు చేసి తాను నిరపరాధిని వాదించెను "నీవిదివరకెన్నడైన శిక్షింపబడితివా" యని కోర్టువారుగ ముద్దయి "వదిమారులు శిక్ష ననుభవించిన మాట వాస్తవమే. కాని ఆప్రాతే శిక్షలపై నాభారవడి యీమారు విధింతురా?

“లాలాజీదేశ ద్రోహము”

హర్షిమనుగారి ఉపన్యాసము

బి. జి. హర్షిమను, దివాన్ చమన్లాల్ గారలు లాహోరులో క్రిందటి బుధవారము యెన్నికలనుగూర్చియు వోటరుల ధర్మమును గూర్చియు నుపన్యాసించిరి. లాలాజీదేశము అధ్యక్షత వహించెను. అధ్యక్షుడు హర్షిమనుగారు భారతదేశమున కటుల సేవజేయుచున్నదియు దెల్పినవిషయములుగూర్చి సరసముగ నుపన్యాసించుచు భారతదేశచారిత్రమున ఉత్తరదేశమునుండి ఆంధ్రప్రదేశము ను, దక్షిణమునుండి హర్షిమనుగారియొక్క ప్రవేశమును ముఖ్యమైనవని తెల్పిరి. (నవ్వు)

బి. జి. హర్షిమనుగారు

బి. జి. హర్షిమనుగారు మాట్లాడలేదుసరికి ఆశ్చర్యపూర్వము చెలరేగెను. అంతట వారిటటు తెన్నుదొడగిరి:— “చమన్లాల్ గారు వారాకను అత్యంతదూర రాకకు బోలుటలో ఆందరము నేర్చుకొనవలసినపాతము గలదు. అత్యంతదూర సైన్యముతో దండెత్తినవచ్చెను. నేను దౌర్జన్యభావముతోగాక నైతికబలముతో బుద్ధిపూర్వకముగ వచ్చితిని. ఒక్కవ్యక్తి అంతపని జేయగలిగినపుడు రెడీ కోట్లనుండి భారతీయులు భారతస్వాతంత్ర్యమునకు కలసి పని జేయవలరా? ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు చాల కష్టముగ దుస్సహముగ నున్నవి. నమ్మిననాయకులు రాజకీయములందు పట్టిలు గొట్టుచున్నారు. జాతిమతవిభేదభూతము జాతీయజీవితమునందు ప్రవేశించుచున్నది. అందుచేత క్రంగిపోవనక్కరలేదు. ఎన్నికదారుల కసలు సంకతులు దెలియజేసినయెడల మరకవిభేదములు, రెస్పాన్సివు సహకారము మాయ అయ్యియు బోవును. అప్పుడు హాంయారు ఉద్యమము, ఆసహాయోద్యమము రోజుల నాటి వికమత్యము జేవారగలదు.”

లాలాజీ ఉపన్యాస విమర్శనము

అంత హర్షిమనుగారు లాలాజీపత్రాయుగారు క్రిందటి వారము లాహోరులో గావించిన యుపన్యాసమును ఖండించుచు నిటుల తెప్పిరి:—

లేక ఈసేరము యొక్క గుణానుగుణములే నిచారించురా? యని బలుక “రెంటిని గమనించి శిక్షవిధించు”మని బల్కుచు 2 సం॥ల కఠిన శిక్ష, పిమ్మట రిపలీయేటోను జవాబుదారిలోనుండు నటుల విధించిరి.

* * *

స్టోర్ స్పృహస్థిగ్గు మోసము

స్టోర్ స్పృహస్థిగ్గు బుకార్మద్యియగు కె. ఆర్. ఉపాసని అనునతడు తనపై విధింపబడిన శిక్షను రద్దుజేయవలసినదని కోరుదు గావించుకొనిన ఆఫీసునందు న్యాయమూర్తి కర్మన్ వెన్ గారు పునర్విచారణ మొనర్పవలసినదని యుత్తరువు జేయుచు తీర్పుజెప్పిరి.

ముద్రాయ పూనానగర వాస్తవ్యుడు 1925 సం॥ ఏప్రిల్ నెలలో ముద్రాయ చెక్కుపురిలో “స్టోర్ స్పృహస్థిగ్గు” అను క్లబ్బు నేర్పరచెను. పూనా, బెంగళూరు మొదలుగాగల నగరములందు జరుగు గట్టుపు పంచెములో పంచెములు కట్టుకీక్లబ్బు యేర్పరచబడినది నెప్టెంబరు 9 వ తేదీన ఫలితములు తెలుపబడు ననియు ప్రకటించబడెను. వీరివిధముగ రు 400 కను పంచెములు వేసెదమని సభ్యులందర వసూలుజేసిరి నెప్టెంబరు 10-వ తేదీన జూడగా ముద్రాయయ్య, అతని అనుచరులను మదరాసునుండి పరార్మొనెట్టెను. అందుచే కొందరుసభ్యులు ముద్రాయలపై “క్రిమినల్ బ్రివి ఆఫ్ ట్రస్టు” “దగా” నేరముల నారోపించిరి. మూడవరాజధాని మేజిస్ట్రేటుకేసును విచారించి, ముద్రాయకి ఆరు నెలలకఠినశిక్షను విధించిరి. ఈశిక్షపై హైకోర్టునకు ఆపీలు జేయబడెను.

న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పుచు, సిగ్గులను, ముద్రాయకిగల యెడంబడిక కాస్త్రీయమైనది గాదనియు, అందుచే న్యాయస్థానమువారు “క్రిమినల్ బ్రివి ఆఫ్ ట్రస్టు” ఆరోపణ క్రింద శిక్షార్హముగాదనియు, పరిగణించి శిక్షను రద్దుజేసిరి. అయినను ముద్రాయ యొనర్చిన నేరము చాల తీవ్రమైనదనియు ఈరక వదలిజేయదగినదనియు గాదనియు నెంచి “దగా” నేరము క్రింద తిరిగి విచారణ జేయవలసినదిగా నుత్తరువుజేసిరి.

“అందు ఆజ్ఞము లకేకముగలవు. కాంగ్రెసు స్వరాజ్య పక్షము ఒకటా” యని లాలాజీ యడిగెను. స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసు ఒకటికాదని ఆందరమును తెలియును. కాంగ్రెసు దేశముయొక్క జాతీయ సంస్థయై యున్నది. ఇందు స్వరాజ్యపక్షమువారును, నో-ఛేంజర్లను, రెస్పాన్సివు పక్షము వారును యితరులును గలరు. అడుగవలసిన ప్రశ్న రెండు సంస్థలును ఒక్కటియాయనిగాను. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్ష కాన్యవిధానముల సంగీకరించెనా యని యడుగవలెను. స్వరాజ్యపక్ష విధానమును నమ్మని కాంగ్రెసువాదిని స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థికి వోటు జేయగోరుట యుక్తముగాదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో నట్టివారు విడిగానుండి యెవ్వరికిని వోటుజేయకుండవలెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పోటీగానుండువారి కవలే వోటియరాదు.

లాలాజీ ఆయనజేసిన పనిని 1928 లో దేశబంధు పండిత మోతీలాల్ జేసినదానితో పోల్చెను. ఆయన అటుల నెట్లుజేతు గలడు? దాసుగారు అధిక సంఖ్యాపరులు తన పక్షమునకు తిప్పుకొనుటకుపూర్వము దేశమునందును, కాంగ్రెసులోనుజాగా ప్రచారము జేసెను. అంతవరకు కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులుగ నేమియు జేయలేదు. దాసుగారి మార్గము యుక్తముగ నున్నా యదుగ నుండెను. ఎవరైనను ఏపార్టీయైనను దాని ననుసరింపవచ్చును. కాని లాలాజీపత్రాయ జయకర్, కేల్కారుగారలు కాంగ్రెసుకు తమ పక్షమునకు తిప్పుకొనలేదు. అట్లు జేయకుండ వారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను పోటీజేయ దొడంగిరి. కాంగ్రెసు ప్రజాస్వామ్య జాతీయసంస్థగ నున్నది. అందు భారతజాతీయ వాదులందరను యుక్తమని నలంచినటుల పోరాడవచ్చును. వారు కాంగ్రెసు కావల గూడ ప్రజలను తమ చెవుకు ద్రిప్పకొన ప్రచారము జేయవచ్చును. కాని రెస్పాన్సివులు ఇండి పెండెంటులై కాంగ్రెసు విధానమునకు ప్రతిహతులుగ నుండరాదు. అటుల చేయుట దేశద్రోహ మగును. కాంగ్రెసు బలగము జన్యస్వత్యమును స్వాతంత్ర్యమును వెలుగువారికి పోటీగా పనిచేయునపుడు కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులుగ పనిచేయుట వెనుకనుండి కత్తిదూయుటగును.

లాలాజీ యింకను గాంధీమహాత్ముడు ఆయనవంటి వారు స్వరాజ్య పక్షము నచేరి రాయని యడిగిరి. అయితే గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో పోటీ జేయవచ్చిరా. నో-ఛేంజర్లను స్వరాజ్యపక్షమువారికి ప్రతిహతులుగ పనిచేయుననిరా? మహాత్ముడుగాని వారి యనుచరులు గాని స్వరాజ్యపక్ష ఉద్యమమునకు హానిగల్గుమాట నొక్కదానినైన ననిరా?

లాలాజీ తాను జేసినపనినిబ్రిటిషుపార్లమెంటు తార్కాణము దీసికొనిన మర్థింపుకొన జూచుట నీచము. ఆయనవాదము తప్పు బ్రిటిషు పార్లమెంటు రాజకాసక సంస్థ. అయ్యది తన యిష్టప్రకారము జేయవలయును. కాబట్టి అందు అనేకపార్టీలు న్యాయధిక్యమును బహుగోరుదురు. భారతదేశము కాంగ్రెసు ప్రజేష్టుడెల్లసంస్థయైనను పార్లమెంటుతోబోల్చి మీలలేదు ఎందుచేతననగా తన యిచ్చను నిర్వర్తించవలెదు. అప్పటికిని బ్రిటును మహాసంగ్రామ మేరకొగ్గినపుడు ఏ పార్టీయైనను శత్రువుతో జేరి వెనుకనుండి పార్లమెంటును కొట్టెనా?

శాసనోల్లంఘనము

శాసనోల్లంఘనము గూర్చి లాలా జీపత్రాయ యిటుల జెప్పెను. “నై ని క వి ప్ల వ ము క స్మి స మ ప్తి శాసనోల్లంఘనము చాలకష్టమని నామిత్రుడు పండిత నైహూకు దెలియునాయని నాకాశ్చర్యముగల్గుచున్నది. నిసిలుహాటలులోనుండి శాసనోల్లంఘనముమాట మాట్లాడుట కులభమే. కాని అందుగల పరీక్షల నెదుర్కొని ఆచరణలో బెట్టుటకష్టము” దేశమునకై వహిత్యాగములజేసిన పండిత మోతీలాల్వంటి వారల నిట్లును సిగ్గుచేయ. పండితుని త్యాగశీలము తెలిసినవా రెవరును ఆయన శాసనోల్లంఘన మున్న భయపడుననవలెదు.

లాలాజీవంటివారు దేశమున కిట్టి నిర్వీర్య విధానమును బెట్టునన్న రేపైనను శాసనోల్లంఘనమును పనిజేయవచ్చును.

లాలాజీ యుపన్యాసములందు చాలభేదములు దెప్పిరి కాని, కాంగ్రెసుకును లాలా జీపత్రాయకిగల భేదము శాసనసభలందు జేయవలసినపనివిషయముననే యెనయెడల, మంత్రపదవుల సంగీకరించువిషయము పంజాబులో రాకున్నయెడల, కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నోడించుటకు ప్రయత్నించునీయలేల; ఈ విషయమై యారాష్ట్రమునందుమాత్రము యెట్టి పోట్లాటకవసరములేదు. లాలాజీపత్రాయ కాంగ్రెసు నెంచుట వీడితన రిపక్షమున జేరెనని నేనుపరిశోధించుచుంటిని. లాలాజీ సరియైన కారణములేమియు దెలుపలేదు. లాలాజీ యూరోపునుబోయి ఇండియాకు దిగినప్పుడోపల ఆయనమార్గవిధానములందు మార్పుగల్గుట కేమిజరిగెనో నేనడుగ గోరెను.

ఉద్యోగస్వీకారము

ఉద్యోగస్వీకారము ముఖ్యవిషయము. ఈవిషయమున స్వరాజ్యపక్షస్థితి స్పష్టముగ నేయున్నది. వారు ప్రభుత్వముతో నెట్టి మరతులమీద సహకారముజేసెదరో కాంగ్రెసులోను స్వ

రాజ్యపక్ష తీర్మానములందును అనెంట్టిలో నేవనలు దిమాండునందును వ్యక్తముజేయబడెను. కాబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారెట్టిమరతులమీద సహకారము లంగీకరింతురో స్పష్టముగ నున్నది. రెస్పాన్సివులు రెట్టిమరతులమీద సహకారము లంగీకరించెదరో దెప్పిరా? వారుఅత్యగ్రాంకరమున మరతులమీద సహకారము లంగీకరింతుమనిమాత్రము చెప్పిరి. ఆ అత్యగ్రాంకరమున మరతులేవో ప్రజలు దెలుసుకొన వచ్చుగలదు. రెస్పాన్సివులు వీనిని మాయలో నెంచుకుంచిరా? దెలియుటలేదు. ప్రజలు వారికి వోటుజేయుటమందు ఆవరతుల దెలుసుకొన గోరెనదు.

ప్రభుత్వమువారు వారిని ప్రతిఘటించ బూనినయెడల శాసనసభలందరి భారతసభ్యు లేమియు చేయవలరనియు, బడ్జెటు చర్చలందు పాల్గొని ప్రభుత్వమును బైట బెట్టువచ్చుననియు లాలా జీపత్రాయ వాదించెప్పిరి. కాని ప్రభుత్వమును బైట బెట్టుటకు శాసనసభలకుబోయి అటులచేయవలసిన అవసర మెక్కడగలదు? ఆ పని బైటనుండియే చేయవచ్చును. ప్రతిఘటనమునందు ఆందరు నేకమై నిశ్చయ మున్నయెడల ప్రభుత్వమువారి యిష్టమునచ్చినటుల జేయకుండ నావచ్చుననియు, శాసనసభల అంగీకారముతో నిర్బంధశాసనముల గావించుకుండ చేయవచ్చు ననియు లాలాజీచెప్పెను. ప్రభుత్వమువారు అనెంట్టిలో ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించి రేంగాలు ఆర్డీ నెన్ను చట్టమును గావించియుండలేదా? ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధశాసనమును జేయగోరుడెల రాజప్రతినిధివారా ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరింపవచ్చును. అంతట హర్షిమనుగారు ‘స్వాతంత్ర్యమునకు దగ్గరమార్గములు’ అని లాలాజీ వ్రాసిన వ్యాసమును విమర్శించిరి.

ముగింపు

భారత జాతీయసంస్థ యగు కాంగ్రెసు విధానమునకే ఆందరము బద్ధులయెండవలెను. శాసనసభలను విదేశీయులు స్పృశించిరి. ఆవి స్వాతంత్ర్యము నొసంగవు. మోక్షకాలమును దూరమునకు బంపును. నేను శాసనసభలను అనెంట్టిని ముఖ్యముగ భావించును. కాని వాటి బూటకమును వారు బైట బెట్టగోరిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనోడించుటకు మరకవిషయముల గూర్చి విజ్ఞప్తుజేయుట విచారకరము. హిందువులహిందువులను మహమ్మదీయులను యెన్నుకొనినయెడల శాసనసభలందుగూడ దొమ్ములాటయెండును, ఆ అనకాశము ప్రభుత్వమువారు గైకొని యిటు నటు జేరుచు స్వలాభమును జూచుకొనెదరు. పంజాబు ప్రజలు వోటింపు సమయమున మరకవిషయముల తక్కుగొనరని నేను నమ్మెదను. దీని హ్ను ము, ప్రియూక్

మద్రాసు శాసనసభ యెన్నికల ప్రచారము

గుంటూరుజిల్లా

ఎన్నికలగడువునిబట్టి దగ్గరకువచ్చాయి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ప్రచారంచేస్తూన్నారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థితరులు కూడ ప్రచారంచేస్తూన్నారు. చాలాపాదాహుడిగావుంది. గుంటూరు జిల్లాకై మహాశివయలందలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సర్వాధికారమైనవోటును యివ్వడానికి నిశ్చయించుకొంటున్నారు.

కాంగ్రెసు పార్టీ, జప్తిమ పార్టీవారును పంచి దీక్షతో వోట్లకోసం గొప్పప్రచారం చేస్తూన్నారని అనడం అబద్ధంకాదు.

గుంటూరుజిల్లా కైతులను పంచనచేయడానికి యెన్నో మత్తలతాలు చేస్తూన్నారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థితరులు. అంత మాత్రంచే రైతుగా మత్తలతాలకి లొంగుతారా? లొంగరు. యెట్లైనను కైతులందరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుకే వోట్లవ్వడానికి ఉత్సాహపడుతూ యెత్తెన్ను దినమును ఎదురు చూస్తూన్నారు.

రావెళ్ల. రామయ్య

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభతైలిని వ్రాయబడినది.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include బాలశిక్ష (0-6-0), మొదటి వాచకము (0-3-0), హిందీ పాఠెట్టు డిక్షనరీ (1-0-0), and అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

మదరాసు ఎక్స్‌జెవిధానము

మదరాసు ఎక్స్‌జెవిధానము ఎన్నికలు దగ్గరకు చేరుచున్నది. మదరాసు ఎక్స్‌జెవిధానమును అమలుపరచుటకు...

ఇందులో ముఖ్యమయినది కలెక్షనల పరిధిని విస్తరించుట...

మరియు ఇతర విధానములు మునుపటి కంటే మరింత విస్తృతములు...

ఈ ప్రకటన ఎన్నికలముందర జరిగినది మొదటనే నూచించితిమి.

నేతకవర్గము నుండి పూనుకొనిన పక్షమునకు చెందిన మంత్రి...

శాసనసభావోటరులకు హెచ్చరిక!

చన్నపురి మద్యనిషేధసంఘము (1 వ ప్రకటన) చన్నపురి మద్యనిషేధ సంఘమువారి కింది ప్రకటనను చన్నపురి శాసనసభా వోటరులకు నమియిస్తున్నది.

“చన్నపురి శాసనసభకు కొలదివారములలో మొదలైనది నిధుల సేవకు వలసిన యన్నాదు. చన్నరాష్ట్రముందలి కలెక్షనల సారా అమృతపు ఏర్పాటులన్నియు ఆర్థిక శాఖమంత్రి ద్వారా శాసనసభచే నిర్వహించబడుచున్నవి.

ఎవరికి వోటుజేయవలెను?

మత్తును గలగజేయు పదార్థములన్నిటియొక్క సంపూర్ణ నిషేధము ఆర్థిక విధానముయొక్క ఆశయమై యుండవలయునని చన్నపురి మద్యనిషేధసంఘమువారు నమ్ముచున్నారు.

సంపూర్ణ నిషేధమునకు అనుకూలముగ శాసనసభయందు సమృత్తుల సోపానముల వాగ్దానము గావించి అభ్యర్థులపేర్లను చన్నపురి మద్యనిషేధసంఘమువారు వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింతురు.

ధర్మపత్రికలపై కేసులు

శ్రీపుకమీషనరు పసంపాఠంపజేయుట ఢిల్లీ, ఆక్టో. 16 ఢిల్లీలో మత కలహములకు కారణములైనందు యామగ్య శాంతియేర్పడుటవలన శ్రీపు కమీషనరు ‘తేజ’, ‘ఆలంక’, ‘షిష్యు’, ‘శుద్ధి సహచార్’ పత్రికలపైన్న కేసులను సేవకసంహరింపజేసెను (ఆ. ప్రె.)

సాదిండియాక్కులు

కలకత్తాలో తెరువబడుట కలకత్తా, ఆక్టో. 18:—300 మంది దక్షిణ భారతీయుల యొక్క 16 తేదీ సాయంకాలమున భవానీపూరు రూసాలోడు మీద సాదిండియాక్కులు తెరువబడినవి.

ఈస్టండియా రైల్వే

రేల్వే తగ్గింపు రైల్వేబోర్డు అంగీకరించుట ఢిల్లీ, ఆక్టో. 16:—ఈస్టండియా రైల్వేమీద రేల్వే చాలావరకు తగ్గింపులనని ఏజెంటు గావించినమాదనలను రైల్వే బోర్డునా రంగుగిరించినటులు తెలియుచున్నది.

ఢిల్లీ, ఆక్టో. 18:—ఢిల్లీలో రామలిల్లీత్వములు శాంతిముగా చెల్లిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఆక్టో. 17:—గవర్నరు శేటి నాయంకాలమున జార్జిలింగుకు వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

మచిలీపట్నంవోటర్లనభ్యర్థన

ప్రజాసంఘము యజమాన్యముక్రింద, ఈనెల 24 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు బందరు బోను హోల్లో, మద్రాసు శాసనసభకు, ఢిల్లీ సామ్రాజ్యసభకు నిలచిన అభ్యర్థులు, వారు ముందు కాన్స్యులర్ చేయబోయేపని, కార్యక్రమము మొదలైన విషయములు వోటర్లకు తెలియజేయుటకుగానూ పభజనగానూ గాన వోటర్లందరు తప్పక దయచేయి బ్రాధితులు. అభ్యర్థులందరికి ఆహ్వానములు ఇదివరకే పంపి యున్నాము.

పెనుమర్తి లక్ష్మీవతిశాస్త్రి, వా! వెం! సుబ్రహ్మణ్యం, ప్రజాసంఘకార్యదర్శులు.

అధిక (గంజాంజిల్లా) స్వకీయవిలేఖరి

గోపబంధు దాసుగారి రెండవసారిరాక ఆక్టో. 15:—బహిషారవాదులును, ఖద్దరు సియ్యలునును ఉత్తరముడి గోపబంధు దాసుగారు రెండవ సారివచ్చి మాతలాకాలో ఖద్దరుప్రచారము సల్పుచున్నారు.

దివ్యజ్ఞానసమాజము

మహారాజ శ్రీవావిలాల వెంకటేశ్వరస్వామిగారు మా గ్రామమునకు వచ్చి దివ్య జ్ఞానసమాజమువారి ఆధిపత్యముక్రింద పురమండరమున మతోపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు.

స్వవృద్ధి విద్యార్థి సప్తమశాఖాసంఘము

పరిశీలన, బందరు వైశాఖ సంఘము యొక్క 16 వవార్షికోత్సవము ఈనెల 24 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీవిశ్వకాంక్షస్వామి మందిరమున జరుపబడును.

సందరితైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0-8-0 ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబాఠి, నున్నగా అద్దములై ప్రకాశించును.

పాటియాలాదర్బారు

నిర్బంధప్రాథమికవిద్య

ప్రవేశబెట్టుట

వ్యవసాయాభివృద్ధికి సహాయము

దసరా, జన్మదినోత్సవములు

పాటియాలా, అక్టోబరు 16:—మహారాజాగారి కస్టోధముగ నుండుటవలన జన్మదిన, దసరా యుత్సవములు కొన్ని తగ్గింపవలసి వచ్చెను. అయినను సాయంత్రము కొటలో దర్బారు జరుపబడెను. మహారాజాధి రాజుల వారు మోతీబాగు పౌధమునుండి కొటకు రాజశీలితో వెడలిరి. ఆస్థానపు అదల్కారులు తిళితళిలాడు పట్టుపుట్టుముల ధరించి మహారాజు యొక్క ను గంటకు వత్తురనగానే సర్వాలంకృతముగ దర్బారు మందిరమున నధివసించియుండిరి. మహారాజాగారి స్వర్ణరజితమునుగు శకటమునుండి అవరోహణై దర్బారు మందిర ప్రాంగణము నాలోహించునరీతి అదల్కారులు లేచి స్వాగత మొసంగిరి. మహారాజా దర్బారు దుస్తుల ధరించి సింహాసనాధిష్టులు కాగానే తాసిమిస్తదారులు తమ నజరాల నీయగా మహారాజు యీ సర్దారుల ప్రత్యేక గౌరవవిహ్నుముగ లేచి వాని నంగీకరించిరి. అంతట వారు కూర్చొనిరి. అప్పుడు మిగిలిన సర్దారులును తమ నజరాల నొసంగిరి. తరువాత మహారాజాగారి యాక్రింది యుపన్యాసము జరుపబడెను.

మహారాజుల ఉపన్యాసము

అస్వస్థముగ నుండుటవలన దసరా దర్బారును తగ్గింపవలసి వచ్చినందులకు విచారముగనున్నది. భగవంతుని దయయున్న అహోరుసుండి తిరిగి రాగనే యిప్పుడాపివేసిన యుత్సవమును మరల జరిపెదము. ముగ్ధినిశేవలసన్యాసపుత్రము నందుకొని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదము. బహుమతులకు, గౌరవములకు తగినవారని చెబుపబడిన సర్దారులకు ఉద్యోగముల గౌరవము నిచ్చెదము. ప్రదర్శనసందర్భమున బాగా పని చేసినవారికిని యితర ముఖ్యులకును యీనాముల నిచ్చెదము. ప్రస్తుతము దసరా జన్మదిన గౌరవాగము యీయదలచిన వరము చెల్పెదము. పాటియాలా పరిపాలకులందు నిర్బంధప్రాథమికవిద్యను మంత్రిగారు చేసిన ఎద్దతిని ప్రవేశపెట్టెదము. ఇట్టి ఉన్నత విద్యావిధానము ననుసరింప మాకు చాల యిష్టముగనున్నది.

ఇచటిపశువులు గుట్టులు పెంపకము బాగుండుటకై పద్దులను దున్నుపోతులను గుట్టులును కొనుటకు విదేండ్లకు 50 వేల రూపాయలను ఖర్చుచేయ నుత్తరువు చేయుచున్నాము. ఈ మంచిజంతువులను డబ్బు పుచ్చుకొనకుండ నుచితముగనే పాలితుల లాభమునకై జిల్లాలన్నిటియందును పంపగోరెదము. ఈఅవకాశమును వ్యవసాయము చేసికొనువారు బాగా నుపయోగించుకొందురని మేము నమ్మెదము. మన వ్యవసాయశాఖ ఒప్పుకొనినరకపు వ్యవసాయపు పనిముట్లను ఉచితముగ కొని పంచుటకు విదేండ్లకు 25 వేల రూపాయలను ఖర్చుచేయ నుత్తరువు చేయుచున్నాము.

మన తెయిల్లలోనున్న 150 మంది ఖైదీలను క్షమించి విడుదల చేయవలెను. ఎవరు విడుదల చేయబడగినవారో మంత్రిగారు తెలులు అధికారులకు చెబుపవలెను. మాయెడ భక్తి విశ్వాసములతో నున్నవారికి హృదయపూర్వకముగ దసరా అభినందముల చెల్పుచున్నాము. ఇచట పాటియాలాలో మనము పాలకపాలితుల మొక్కటిగ జాతిమతవర్ణభేదము లేకుండ నున్నాము. మిరందరును మతభేదములులేకుండ నాతో గలసి పని చేయుదు రాజభక్తి, విశ్వము, భ్రాతృప్రేమ గల్గి సంస్థానాధికర్యమును నిలుపగోరెదము.

జెవరలు సర్దారు గురునకునింగు యిదివరకు ప్రధాన మంత్రిగనుండి చేసిన నేలల గుర్తింపును రాజా బిరుదము నొసంగిరి. నాలుగున్నరకు దర్బారు ముగింపబడెను. ఏ ను గలు బండ్లతో సూరేగింపు జరిగెను. వ్యవసాయపారిశ్రామిక ప్రదర్శనముల జూయిటకు పాటియాలాకు వచ్చిన వేలకొలదిమంది పాలితులు కోటనుండి షేర్కోవాలా గేటువరకు బంతులుదీగ్గియుండిరి.

బర్మాదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము

ఒసంగవలయును

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

భారతసామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవలయునని

గోరుట

బర్మావాణిజ్య సంఘమునకు సర్. బేసిల్ బ్లెక్కెటూగా

రొసంగిన సమాధానము

రంగూను, అక్టోబరు 15:—సర్. బేసిల్ బ్లెక్కెటూగా రిని పన్నానించును బర్మావాణిజ్య సంఘాధ్యక్షులగుడబ్లియు. ఎ. గ్రేగారొసంగిన ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరముగ దిగువ ప్రకటించిన అంశముల సర్. బేసిల్ బ్లెక్కెటూగా రొసంగిరి.

బర్మాదేశముల అభిప్రాయములను వారికి గల ప్రత్యేకముగ యిబ్బందులను ప్రత్యక్షముగ దెలిసికొనవలయునని తాను వలెనని సర్. బేసిల్ బ్లెక్కెటూగారు చెప్పిరి. భారతదేశ ప్రభుత్వపు యితరశాఖలకు సంబంధించిన అంశములగుంచి ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవిషయ, ఆర్థిక శాఖాంశములకును బిరుద సామాన్యంశములకును సర్. బ్లెక్కెటూగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

తోట్లచర్యములపై ఎగుమతిపన్ను

పన్ను తీసివేయబడునని వాదనము జేయబాలకపోయినను సాధ్యమైనంత శీఘ్రకాలములో తోట్ల చర్యములపై పన్ను తొలగించుటకు యిండియా దొరతనము ప్రయత్నించునని ఆర్థిక సభ్యుడు వచించెను. తాతమేడ, కాపిలేవనుపన్నులు ముఖ్యముగ బర్మాప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయములనియు, యీపన్నులవిషయమై విచారణసంఘము చెల్విన అంశములకు యిండియాప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ సానుభూతి జూపుచున్నదనియు, రాష్ట్రీయ అదాయములోటు భర్తిజేయబడుటకు సంఘము నూచనల గావించునని విశ్వసించుచుండెననియు సర్. బేసిల్ గారు నుడివిరి. తాతమేడ, కాపిలేవనుపన్నులు రద్దుజేసి వేరుపన్నులు వసూలుజేయుటచే వసూలుజేయుటకు వ్యయ మత్యధికమగునని సంఘము తెల్పెను.

వియ్యముపై ఎగుమతిపన్ను

వియ్యముపై వసూలుచేయబడుపన్ను ఉత్పత్తిదారులపై బడుటలేదనియు, పన్ను భారము ప్రయదాడులపై బడుచున్నదనియు సర్. బ్లెక్కెటూగారు బల్కిరి. ఈసమస్యలన భారత ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకుగల ఆర్థికసంబంధము విచారించవలసివచ్చును. ప్రత్యేక దృక్పథముతో యీసమస్యను సంఘము విచారించియుండవలయును లేదా బర్మాదేశము యిండియా సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుటకు సాధ్యమనితలంచుచున్న యిట్లుతలంచవలయును. ఈ పన్ను ప్రజారంజకముగ లేకపోయిన మాట వాస్తవమైనను ప్రకృతిపు ఆర్థికపు నెటిలుమెంటు కడపిన యెడల బహువిక్రీలు తలపించును. వియ్యముఎగుమతిపై వసూలుజేయబడు పన్ను బర్మాదొరతనమున కొసంగవలయునని గోరుటచే మెస్తను తీర్మానమునందు మిక్కిలి మార్పుసంభవించును. బర్మాదేశమందుగాని లేక మరియే యితర రాష్ట్రము యొక్క దిమాండుగాని రాష్ట్రములకొసంగబడు ఉపశ మనము నుండి తొలగింపవలయును లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వశాఖలపైపన్ను విధింపవలయును. ఇంతకంటె గత్యంతరములేదు. ముందు సంవత్సరములో ఎచ్చునిల్లి 55 కోట్లు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపన్ను భారమును తగ్గించుటకు యేర్పాటు జేయబడెను. రాష్ట్రీయ కట్టములు పూర్తిగదొలగించిన పిదప కేంద్రప్రభుత్వపు విషయములందు బెక్కు-శాఖల కుపశమనము గావించవలసియున్నది. రాయలు వ్యవసాయ కమిషను సిఫార్సుల ఫలితముగ పన్నులు వృద్ధి గానచ్చునని సర్ బేసిల్ బ్లెక్కెటూగారు చెల్పిరి.

కరంసీ సమస్యలు

కొన్నిదినములనుండి మారకపురేటు మండగించినదనియు బొంబాయియందు సైక్ల్యులేవ నిందులకు గారణమనియు మారకపురేటు 18 పెన్సీలగ స్థిరపరచుటకు యిండియా దొరతనమునకు తగినన్ని వీళ్లు గలవనియు యీ రేటుగాక వేరురేటు స్థాపించవలయునని చేయబడుచున్న అందోళనము తనకు విస్మయము గలిగించుచున్నదనియు ఆర్థికమంత్రి చెల్పెను. గత ఆగష్టు మాసములో అందోల్లి విషయమై విచారణ జేయుట నిల్పగావించుటచే మారకపురేటు 18 పెన్సీలగ నుంచుటకు తాత్కాలికముగ అంగీకరించెనని స్పష్టమగుచున్నది.

కరంసీ కమిషను సిఫార్సులు జివరము చెల్వినపిదపయిండియాదొరతనాభిప్రాయము శీఘ్రముగ సుస్పృక్తము జేయబడు

నని పథ్యుడు బల్కిను. కేంద్ర రిజర్వుబాంకునూచనము బహుశా దొరతన మంగీకరించునని చెల్పెను. ఇండియా దొరతనపు అధికారములో కరంసీవిధానము నష్టము నొందెననియు, ప్రారంభ మందు పరపతి విధానము ప్రెసిడెంసీ బాంకుల అధికారములో నుండెననియు యిప్పుడు యింపీరియలు బాంకి వాస్తవగ మందు గలదనియు పరపతి సౌకర్యముల ఏకమునకు చెప్పుటకు యింతవరకును యేర్పాటు చేయబడలేదనియు సర్ బ్లా కె లు గారు బల్కిరి.

కేంద్రరిజర్వుబాంకి స్థాపించినయెడ యింపీరియలుబాంకి న్యాయముల లాభమునకు నష్టము గలుగదనియు రెండుబాంకులును నుండుటకు అవకాశము గలదనియు, రెంటికిని లాభము గలదనియు ఆర్థికసభ్యుడు సర్ బేసిల్ బ్లెక్కెటూ నుడిచెను. (ఆ. ప్రె.)

వేపరు కరెన్సీ రిజర్వు

5 కోట్ల సెక్యూరిటీలను భారతప్రభుత్వమువారు తగ్గించుట

కలకత్తా అక్టో 17:— కరెన్సీ కంట్రోలరు యాక్రింది ప్రకటనము గావించెను:—

భారతప్రభుత్వము వేపరు కరెన్సీ రిజర్వు సెక్యూరిటీలను సాధ్యమైనంత త్వరలో 50 కోట్లకు తగ్గించి రిజర్వు మంచి గట్టిపెట్టికొనుచి ఉత్తమముగ కరెన్సీ స్టాండర్డును ప్రవేశపెట్టువలెనని కరెన్సీ కమిషను సలహాతో నొకటియుండెను. ఆప్రకారము భారతప్రభుత్వమువారు వేపరు కరెన్సీ రిజర్వులోని సెక్యూరిటీలనుండి 5 కోట్లను కొట్టికేసిరి. ప్రస్తుతిముల జేయుటకు కారణము భారతదేశమున మారకమునందు హెచ్చుతగ్గులుండుటయు, జ్యూటువ్యాపారములో నాలస్యముగుటయు డబ్బు మెడలకుండెను. (ఆ. ప్రె.)

అకరణకౌశలము

(బొంబాయికానికలు)

సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధ ఆదర్శముపట్ల మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి సానుభూతి గలదు. కాననసభయందలి అనధికారుల బలవంతముపై ఈసానుభూతి క్రియారూపము చాల్యవలసిన అవసర మేర్పడెను. ఈవిషయమై పరిశీలించుటకు కొంత కాలముక్రింద ఒకవిచారణసంఘము నియమింపబడెను. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధవిధానమును ప్రవేశపెట్టిన విషయము కాక రాష్ట్రమున మద్యవ్యయము తగ్గించు విషయమై నూచనల నొసగుటకు ఈసంఘము నియమింపబడెను. కమిటీపరిశీలనము ప్రభుత్వమువారికి పనిని సులభము చేసెను. ప్రభుత్వమువారు తమ అకరణకౌశలమును ప్రకటించుటకు మరియొక చక్కని అవకాశము ఏర్పడినది. ఎక్సైసు పరిపాలనావిధానము మిగుల ముఖ్యమైన విషయము. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు చక్కని విధాన మేర్పరచి ప్రజలకు లాభకరమగువిధమున పనిచేయుట అవసరము. కాని మద్రాసుప్రభుత్వమువారు అనుకూలపరిస్థితులున్న ప్రదేశములందు మాత్రము కొంతకొంత మద్యపాన నిషేధవిధానమును అమలునందుంచ యత్నించుచున్నారు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో లోకలుఆప్తనువిధానమునల్ల లాభము లేదట, కల్లుదుకాణములసంఖ్య తగ్గించినను మద్యమువ్యయము తగ్గదట. రేషనింగుపద్ధతిల్ల మద్యపానముల వెల హెచ్చుటతప్ప ఇతర లాభము లుండవట. విచారణసంఘమువారు రేషనింగుపద్ధతిని లోకలు ఆప్తనుపద్ధతిని ఆమోదించలేదు. ఈకమిటీవారు ప్రభుత్వమువారికి అనుకూలరని తలపెచ్చును. కల్లుఅమ్మకమును తగ్గించుటకై కల్లువెలలను అధికముచేయుట నుంచువార్తమనియు అందులకు ఎక్సైసుపన్నును క్రమముగ హెచ్చించవలయుననియు విచారణసంఘమువారు నూచించిరి. అమృతమద్యము మొత్తమును నిర్ణయించుట లేక తగ్గించుటకన్న పన్నులను హెచ్చించుట సరియైనపద్ధతియని కమిటీవారు ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. మద్యపానము వృద్ధిచెందుటకు అనుకూలపరిస్థితులున్న ప్రజలు మద్యపానమును నిషేధింపవలయునని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము కాబోలె! ప్రజలే పట్టుదల చూడవలయునని మద్రాసుప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమని చెప్పవచ్చును. సారాంశమేమనెన కల్లుదుకాణములసంఖ్య తగ్గించుటకుగాని, బొంబాయినందువలె రేషనింగుపద్ధతిని అమలునందుంచుటకుగాని, లోకలుఆప్తను విధానమునుగాని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచరు. కాని సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధపు ఆదర్శము ఓట్లసానుభూతి ప్రకటించుచుండెదరు. అనుకూలపరిస్థితులేర్పడినప్పుడు ఈఆదర్శమును దృష్టియందొంచుకొని పనిచేయుచుండెదరట అనుకూలపరిస్థితు లు ఏర్పడితెలియకున్నది.

బర్మేశ్ హెడ్డు బెదరింపు

శిశిశిశిశి

బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారు లండనులోని భారతీయ విద్యార్థులయెదుట నుపన్యసించుచు, ఇంతవరకు సంస్కరణవిధానమును మార్పుజేయవలసిన యగత్యముగూరించి ఇతర బ్రిటీషుమంత్రులతో యోచింపవలసిన యవసరము గలుగలేదని పలికినటులు, స్టేట్సుమెన్షన్స్ తిక్కు జేరినవార్త తెలుపుచున్నది. 1924 సంవత్సరమునందు నేషనల్ డిమాండు కోరబడెను. భారతశాసనసభలోని ఉభయపక్షములవారును దానిని అంగీకరించియుండిరి. అప్పుడు లేబరుప్రభుత్వమువారు చూపిన ఉదాసీనతములమున, భారతశాసనసభవారు తమ యసమ్మతి తెలుపుటకుగాను, ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించిరి. 1925 వ సంవత్సరమున మడ్డిమెన్సు సంస్కరణముల తీర్మానమునకు సవరణను ప్రతిపాదించుచు, మరికొన్ని వివరములతో నేషనల్ డిమాండును భారతశాసనసభవారు మరల వ్యక్తపరచిరి. కాని బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారిప్పటివరకును జెప్పుచున్న జవాబేమి? లొంగిపోండు, లొంగిపోయినపిమ్మట, విచారించెద మనియె. లొంగిపోయినపిమ్మట, ఎట్టిఫలము గలుగునో తెలిసియేయున్నది. నేడు, రిస్పాన్సీవు సహకారపక్షమువారును స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షమువారును జేయదలచినదదియే. ఎన్నికలకు పూర్వమున, బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారు చేయుచున్న హెచ్చరిక ఏమి? స్వరాజ్యపక్షమువారిని గాక, సంపూర్ణసహకారవాదులను ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుడని భారతీయులకు కొలదిదినములక్రిందట సందేశమొపెను. నేడు మరల నట్టివార్తనే పంపుచున్నారు.

దేశమునం దింతటియాందోళనము జరుగుచున్నను, తమస్వపరిపాలనాభిలాషను ప్రజలింతగాధముగ తెలుపుచున్నను, బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారు తమ తోడిమంత్రులతో నీవిషయమును గూర్చి ముచ్చటించుట కయినను బూనుకొనలేదు. వీరికిపుడు పట్టినది బాగునమస్య. ప్రతికలకు వ్యాసములను వ్రాసికొనుటతో వీరికి సరిపోవుచున్నది. అట్టివారికి మంత్రులతో యోచించుటకు తగిన యవకాశము చిక్కునా? పాపము వీరు దయదలచి, మరియొకసంగతిని చెప్పిరి. భారతరాజకీయనాయకు లందరును సహకారము సలుపుచో, మార్పునుగూరించి యడుగుటకు ప్రజలకాధారముండునట. సహకారమనిన, కేవలము బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారిని పొగడుట కాదట. సహకారమనిన, నిరోధమును పూర్తిగ వదలుకొని, వెనుకటిమార్గము నంతను రద్దుజేసికొనుట యని తోచును. పోనీ, ఏమిత్తవాదులో, ఏస్వతంత్రపక్షమువారో సహకారము

సలుపుచున్నను, ఇండియామంత్రిగారికి చాలదు. నిరోధమార్గము నవలంబించెడి కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులందరు వీరితో గలసి సహకారము సలిపినగాని, బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారికి అనుగ్రహముకలుగదు. బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారి బెదరింపులగాంచియే, స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలనుండి వెడలివచ్చి తమయసమ్మతి నిదివరకు కనుబటచిరి. ఇంకను ఎంతకాలము బర్మేశ్ హెడ్డుగారి బెదరింపులకు లొంగి, దేశము పరాధీనత ననుభవించవలయునో తెలియదు. భారతీయుల కాత్మగౌరవము కలదేని, వెన్వంట నే సత్వరస్వపరిపాలనసిద్ధికై నడుముగట్టుట యవసరము.

ఎంతకాల మింకను యాచనపద్ధతులు? ఎంతకాల మింకను కులకక్షలు, మతకక్షలు? బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారు పరోక్షముగ బుద్ధిగజపుచున్నను, భారతీయులు పేక్షవహించుట దోషమగును. దేశమీనమయమున బలపరుపవలసిన ప్రతిష్ఠాపన కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనయే. కాంగ్రెసు తీర్మానములను ఇండియామంత్రిగారి తీరున చులకనజేయుచున్నపుడు, వానిని బలపరుపవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారిష్టాచనల కర్థమేమి? కాంగ్రెసు పక్షమువారిని 'శాసనసభలోనికి రానీయకుండ జేయవలయు' ననియే. అప్పుడు జోహుకుములు శాసనసభలో ప్రవేశించి అధికారవర్గము చెప్పిన చొప్పున విధేయులై నడుచుకొందురు. కాని ఇండియామంత్రిగారు పొరబడుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షమువారిని శాసనసభలోనికి రానీయకున్నచో కాంగ్రెసుకు నష్టముండజాలదు. శాసనసభలో ప్రవేశించి నిరోధము సలుపుట, కాంగ్రెసుపక్షములలో నొకటిమాత్రమే. అట్టియవకాశము లేనిచో, శాసనసభల వెలుపల కాంగ్రెసుపక్షమువారు నిర్వహింపదగినపనులన్ని యొగలవు. శాసనసభలను కాంగ్రెసు బహిష్కరించినపుడు, అధికారవర్గము వారెంత కలవరపడిరో దెలుపనక్కరలేదు. ఏతీరునయినను కాంగ్రెసు సభ్యులు శాసనసభలోనికి వచ్చిన చాలు నని పరితపించిరి. అందుచే, కాంగ్రెసుపక్షమువారు శాసనసభలకు వెలుపలనున్నను లోపలనున్నను అధికారవర్గమునకు కంటకముగ నుండుట సహజము. ప్రజలీనమయమున ఇండియామంత్రికి జెప్పదగినజవాబొక్కటి గలదు.

కాంగ్రెసుపక్షమువారినే శాసనసభల కధిక సంఖ్యలతోబంపుటవశ్యకర్తవ్యము. ఈతీరున బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువు బెదరింపుకు జవాబిచ్చుటయగాక, కాంగ్రెసుసంస్థను బలపరుచుటకుగూడ వీలగును. దేశము ఐకమత్యవిరహితమైయుండుట వలన, ప్రజాభీష్టము నెరవేరుట కింతకాలము పట్టుచున్నది. భారతీయులు కులమతకక్షలను రాజకీయవ్యవహారములలో జొప్పింపకుండ జాగ్రత్తపడుచు, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుటకు యావచ్చక్తిని ధారబోయుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి కాటంకముండజాలదు. కృతనిశ్చయులగు ప్రజలసంకల్పము నెవరు విఫలపరుపగలరు? స్వరాజ్యసిద్ధి ప్రజల సంకల్పబలముపై నాధారపడియున్నది గాని, బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారి నిరంకుశేచ్ఛపై గాదు. బ్రిటీషుమంత్రులతో హిందూదేశసమస్యగూర్చి యోచించుటకు బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారి కిప్పుడు

అగత్యము కనుపింపక బోవచ్చును. కాని ప్రజలు అనన్యచింతతో స్వరాజ్యముగోరెదరేని, ఇండియామంత్రిగారికి వేంట నే అగత్యము కనుపింపక మానదు. అట్టి అగత్యమును కలుగజేయవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. బ్రిటీషువారు కాలమునుబట్టి మారుచుందురు. బెంగాలు విభజనము మారదని చెప్పినవారు, మారకతప్పదని గ్రహించినపుడు, రద్దుజేసిరి. రాలెటుచట్టమును అట్టహాసముతో నిర్మించినవారు సత్యాగ్రహబలము గాంచి, దానిని రద్దుజేసిరి. ఇట్లునే అకాలీలకందోళనగాంచి, గురుద్వారాసమస్యను పరిష్కరించిరి. గాంధీమహాత్మునిశిక్ష పూర్తిగాకముందు విడుదలజేసిరి. ప్రజలు తగినశక్తిని గనుపఱచుచో, నేషనల్ డిమాండునుగూడ అసతికాలములో సఫలపరుపక మానరు. అందుచే ఇండియామంత్రిగారి బెదరింపులగాంచి నిరాశజెంద నక్కరలేదు. ఐర్లెండుకు స్వపరిపాలనమీయక తప్పదయ్యెను. భారతవర్షమునకును స్వపరిపాలన మొనగక తప్పదు.

కాని భారతీయులు తమలోతాము పోరాడుకొను చున్నంతకాలము, స్వపరిపాలనము నొనగకుండ పాలకులు కాలయాపన నేయగలరు. పండితమదనమోహన మాలవ్యాగారు సంస్కరణములను నిర్వహింపజూచుచున్నారు. మంత్రపదవులను స్వీకరింపగోరుచున్నారు. సంస్కరణములను నిర్వహించినగాని, హిందువులకు ముక్తి గలుగదని మాళవ్యాగారును, లాలాలజపతిరాయి గారును భావించుచున్నారు. వీరు తమ వెనుకటిసిద్ధాంతములను మూలద్రోయుచున్నారు. కాని మాళవ్యాగారి నెదుర్కొనుచున్న పరిస్థితు లెవ్వి? రామలీలో త్వవపు టూరేగింపును సరియగుత్రోవల తీసికొని పోవుటకు హిందువులపక్షమున మాళవ్యాగారెంత ప్రార్థించినను, అధికారులు తిరస్కరించిరి. నేడు హిందువుల మొరలను తిరస్కరించుచో, రేపు మహమ్మదీయుల మొరలను నిరాకరింతురు. హిందువులు సంస్కరణములను మనస్ఫూర్తిగ చేపట్టినను ఫలమింతయే యగును. పదాధీనస్థితియందు, ప్రజలహక్కులు సఫలముగాజాలవు. ఈసత్యమును గుర్తించుచో, హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని మున్నుండుగ పరాధీనతను తొలగించుకొనుట యవసరమని గ్రహింపనేర్తురు. అటుగాక అంతఃకలహములు పెరుగుకొలదియు, అధికారవర్గబల మతిశయించును. ఎన్నికలకుముందర, బర్మేశ్ హెడ్డుప్రభువుగారు గావించుచున్న హెచ్చరిక, కాంగ్రెసుపక్షమునకు లాభించు ననియే నమ్మెదము. స్వరాజ్య సంపాదనేచ్ఛాపరులగు, కాంగ్రెసుపక్షమువారిని తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట, ప్రజలీనమయమున నిర్వహింపదగిన కనీసధర్మము. ఈధర్మమును భారతీయులెటుల నిర్వహింతురో యని, నాగరిక ప్రపంచ మెదురుజూచుచున్నది.

ఆలివియరు ప్రభువుగారు :

రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము

బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారు, సంస్కరణములమార్పువిషయమై యోచించుట కయినను సమయము రాలేదనుచుండ, పూర్వపు ఇండియామంత్రి యగు ఆలివియరు ప్రభువుగారు వేరువిభ

ముగ దలంచుచున్నారు. అంతమాత్రముచే, ఆలివియరు ప్రభువుగారు, తమపరిపాలనకాలమునందు దేశమునకు మేలొనర్చిరని భావింపజనదు. నేషనల్ డిమాండుకు వీరును సున్నజుట్టిరి. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును వీరు ఆమోదించిరి. అధికార మంతరించిన విమ్మట, వీరు కొంతవిశాలభావము జూపుచున్నారు. లండనులో ముచ్చటించుచు, బ్రిటీషువారు హిందూదేశమునకు కేవలము వర్తకపు పనులకొరకు వచ్చిరని వీరు పలికిరి. బ్రిటీషుపరిపాలనవలన హిందూదేశమునకు లాభముకలిగినను, మిగిలిన వానికన్న హైందవనాగరికము పాశ్చాత్య నాగరికము నధికముగ నిరోధించెనని, ఆలివియరుగారు అంగీకరించిరి. పాశ్చాత్యప్రపంచము ఎల్లప్పుడును ప్రాచ్యప్రపంచమునకు శిష్యురాలుగనుండెనని, వీరి ఉద్దేశ్యము. పాశ్చాత్యప్రపంచమునుండి హిందూదేశము గ్రహించినవిషయము లెప్పుడు లని వీరు ఖండితముగ బలికిరి. హైందవజాతి లేదనువాదమును వీరంగీకరింపరు. భారతజాతీయత, స్వార్థపరులస్వప్తిగాదని వీరు పలికిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారు ప్రస్తుతసమయమున గోరున దేమి? బాంబాయివంటి పెద్దరాష్ట్రముల కయినను సంపూర్ణస్వపరిపాలనమునేల యొనగగూడదని, ఆలివియరుగారు బర్మోపాండ్లు ప్రభువుగారి నడుగుచున్నారు. ఇంతమాత్రముచే, భారతీయుల వాంఛలు దీరకబోయినను, మార్పునుగురించి యోచించుట కవసరము గలుగలేదని పలికెడి ఇండియామంత్రిని, ఆలివియరు ప్రభువుగారు తగూర్చిని ప్రశ్నించినట్లుకు సందియములేదు. హిందూమహమ్మదీయకలహములు స్వపరిపాలనార్హతకు భంగకరము గావనియు, భారతజాతీయజీవిత మభివృద్ధి జెందుటకు స్వపరిపాలన మవసరమనియు, ఆలివియరు ప్రభువుగారు గుర్తించుచున్నారు. కాని ఆలివియరుగారు అప్పడప్ప డిట్టినూచనల గావించి ప్రయోజనములేదు. రాష్ట్రములకయినను సంపూర్ణస్వపరిపాలన మవసరమని వారికిదోచేనేని, ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగిపోవలయు నని వారు మనఃస్ఫూర్తిగ తలంచినేని, ఆవిషయమై తగుపట్టుదల జూపి ఇండియామంత్రిగారి కూపిరాడకుండ జేయవలయును. అంతియగాని, వెలుపల గంభీరీపన్యాసముల గావించి, ప్రతికలకు లేఖలనువ్రాసి, సమయము వచ్చినపుడు మాత్రము పార్లమెంటుసభలో లొంగిపోవుటచే, ఆలివియరు ప్రభువుగారి కీర్తి యినుమడింపజాలదు.

ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు

“రాజోపుసామ్రాజ్యసమావేశపు కార్యక్రమముజూచిన, కన్ఫరెన్సుప్రపక్షమువారివైఖరి వ్యక్తమగును. ప్రభుత్వమువారును, అధినివేశరాజ్యమంత్రులును తమయిచ్చవచ్చినట్లుల సంచరించుచో, ఇంపీరియల్ సమావేశమువారు, విందులకుబోగా మిగిలినకాలమును తంతివార్తలను గురించియు, బయస్కోపుపటములనుగురించియు, వైరులెనును గూర్చియు చర్చించుటతో గడపుదురు. సామ్రాజ్యాకాశమును మేఘుచ్చాదిత మొనర్చుచున్న ముఖ్యమయినసమస్యలకు వీరు దూరముగ దొలగెదరు. అధినివేశరాజ్యస్థానమునకును జాతీయతకును సంబంధించిన ప్రధానవిషయమున కివి యన్నియు

సంబంధించియున్న”వని నేషను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంపీరియల్ సమావేశమును కేవలము వినోదముగ భావించువారు పలువురుగలరు. దక్షిణాఫ్రికాయం దేమి, కెనడాయం దేమి, సామ్రాజ్యమును వీడవలయునను భావము ప్రబలుచున్నది. ఇట్టిసితిలో, విడిపోవుహక్కు అధినివేశరాజ్యములకు గలదోలేదో, నిర్ణయింపవలసిన బాధ్యత సామ్రాజ్యసమావేశమువారిపై నిలిచియున్నది. ఇంతియగాక, సామ్రాజ్యభాగముల పరస్పరసంబంధమును రూఢిగ నిర్ణయింపవలయును. ఇంకను పరాధీనముగనున్న హిందూదేశస్థానమును నిరూపింపవలయును. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయసమస్యను రాజోపు రాండుటేబిలు సమావేశమునకు విడిచిపెట్టి లాభములేదు. ఆసియాచట్టమునుగూర్చి మాత్రమే రాండుటేబిలు సమావేశము వారు విచారించెదరు. తక్కినవిషయముల నన్నిటిని, సామ్రాజ్య సమావేశమువారు నిర్ణయింపవలెను. ఇట్టిముఖ్యమగుసంగతులను వదలి ప్రతిఘటలు కొరమాలిన సంగతులతో కాలమును వ్యర్థపరచి, పిందుల గుడిచి ఎవరియిండ్లకు వారుచనుచో, నినుమంతయు ప్రయోజన ముండజాలదు.

కేల్కారుగారు: సర్వెంటుఆఫ్ ఇండియాసంఘము ఇదివరలో మధ్యరాష్ట్రములందు మంత్రిపదవిని నిర్వహించిన కేల్కారుగారు, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘసభ్యులు. ఈమారు వీరు కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థిగ నిలిచియుండిరి. ఇందుకు సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘమున కధ్యక్షులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కేల్కారుగారి కనుజ్ఞ నిచ్చినట్లుల వార్తబయలుదేరెను. అది నిజముగాదని, శాస్త్రిగారు ప్రచురించిరి. నేటివార్తలప్రకారము, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘ సభ్యత్వము నకు కేల్కారుగారు రాజీనామా నిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘము, దేశసేవకులసంఘము. గోక్లేగారు దీనిని స్థాపించినను, ప్రత్యేక రాజకీయపక్షముతో నీ సంఘమును జతజేర్చుట పాడిగ గనుపింపదు. సంఘమా సన్నగిల్లినది. చాలమంది సభ్యులిదివరకే లేచిపోయిరి. మితవాదపక్షమున కీసంఘమువారు ప్రోద్బలమొనగవలయు ననినను, అట్టిపక్ష మెక్కడను కనుపింపదు. మితవాదులు కొందరు స్వతంత్రులమనియు, మరికొందరు రిస్పాన్సివుసహకారవాదులమనియు, మరికొందరు నేషనల్ పక్షమువారమనియు పిలుచుకొనుచున్నారు. అంతియగాని, మితవాదుల మని బహిరంగముగ జెప్పకొనువారు గనుపింపరు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యభిప్రాయము లెవ్వయో తెలియకున్నవి. ప్రస్తుత రాజకీయ సమస్యలలో వీరు జోక్యము కలుగజేసికొనుటలేదు. అట్టితరి, కేల్కారు బోలువారిని కాంగ్రెసు పక్షమున జేరనిచ్చుటకేల సమ్మతింపగూడదో తెలియదు. కేల్కారుగారి రాజీనామా వలన ఇదివరకే ఖీణించుచున్న సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారిపలుకుబడి ఇంకను తగ్గునేమో యని భయమగుచున్నది.

హిందూదేశ మభివృద్ధి జెంచెనా?

ఆలేడను హక్కులీగారు హిందూ దేశము గూర్చి ఈవార మందిన నేషనుపత్రికలో తమ

కడపటివ్యాసమును, వ్రాసిరి. హిందూదేశపునైస్థగికపరిస్థితు లనుకూలముగ నున్నను, ప్రకృతి యత్యంతరామణీయకముగ నున్నను, హక్కులీగారికి ఇండియాను విడుచుటయే సంతసముగ దోచెను. కారణ మేమి? హిందూదేశపు హిససీతిబోలుస్థితి మరియొక దేశమున వీరికి కనుపింపలేదట. “అయిదు శతాబ్దములు శాంతి ప్రబలి నను, చలనములేని పరిపాలనము కొనసాగుచున్నను, అరాజకస్థితిలో నున్నదినములలో కన్న హిందూదేశము ఎక్కుడుభాగ్యవంతులముగ లేదు. డిగ్రీమొదలగువారి యభిప్రాయము ప్రకారము వెనుకటికన్న గూడ నెక్కుడు బీదదయ్యెను. లక్షలకొలదిప్రజలకింకను తినుటకు సరిపోవుంతిండి దొరకకున్నది. పాశ్చాత్యపరిపాలనము ఒకటిన్నర శతాబ్దములు గడచినప్పటికి, పదిమంది భారతీయులలో తొమ్మిదిమంది కింకను చదువుట గాని వ్రాయుట గాని రాదు. చదువునేర్చిన పదియవవాడు, తమకు నేర్చిన యూరపియనులను ఏవగించుకొనుచున్నా”డని హక్కులీగారు వ్రాసిరి. హక్కులీగారి యభిప్రాయము లన్నిటితో నేకీభవించినను ఏకీభవింపకున్నను, వారు వివరించిన హిందూదేశదుస్థితి, చూడ గన్నులగలవారి కెల్లరకును బూడగట్టుచునేయున్నది. విదేశపరిపాలనమువలన, హిందూదేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచె ననువాచు, ప్రజలస్థితిని స్వయముగ వీక్షించిన హక్కులీగారి వ్యాసమును పరికించుట లాభకరము.

లేబరుపక్షము: శిక్షణము

బ్రిటీషులేబరుపక్షము తనస్వాతంత్ర్యము నిమిత్తమై కృషిసలుపుచున్నది. నేడు గనుపించెడి గంధగోళి మంతయు, స్వాతంత్ర్యసంపాదనప్రయత్నమునకు ఫలమని ఎంచవచ్చును. ఇట్టి సమయమున లేబరుపక్షమునకు తగిన శిక్షణమును కట్టుదిట్టములును ముఖ్యము లనుటకు సందియములేదు. కాని నేషనుపత్రిక, లేబరుపక్షసభ్యులు స్వపక్షమునకు దాస్యము వహించుచున్నట్లుల అధిక్షేపించుచున్నది. కాని, పరులదాస్యమునుండి తప్పించుకొనుటకు, ఎవరికయినను తమపై దాముకట్టుదిట్టములను విధించుకొనుట యవసరమని, జాన్ స్ట్రాచీగారు సమర్థించు చున్నారు. నేనాధిపతి చెప్పినచొప్పున నడుచుకొనుట దాస్యముగాదుగాన, లేబరు పక్ష శిక్షణకుతత్సభ్యులు కట్టుపడియుండుటయు దాస్యముగాదని, స్ట్రాచీగారి యుద్దేశ్యము. కాంగ్రెసుపక్షపు శిక్షణకు కట్టుపడియుండుటగూడ దాస్యమని అధిక్షేపించు మహానుభావులు హిందూదేశమున కలరు. కాని, పరదాస్యము ననుభవించుటకు మాత్రము వీరి కాక్షేపణ లేదు.

పోలీసు హత్యజేసినవాడు చిక్కకుండుట

హైదరాబాదు (సింధు) ఆక్టో 16:-ఒకప్రేరి చెకవినమి: పోలీసువారు ఆరెస్తుచేయబోగా వారి నిర్దేశ చంపి మొల్లమువూడ ఆధునికచేసిన హంతకుడు యొకను పట్టుబడలేదని యు పితూరీజేసిన స్త్రీబంధుగుల నింకను ముగ్గురను చంపినట్లును దెలియుచున్నది. పోలీసుశిల్లానూపరెం పెండెంటు క్రింద జిల్లా పోలీసుబలము చాలవరకు వానివెంటనేయున్నది. ఈహంతకుడు ఎన్నోమైత్రు విస్తరించియున్న యొకటోటలో దాగుకొనె ననుచున్నారు. పోలీసువారచటి జమిందారులసహాయముతో తోటను మట్టడిచేసిరిగాని హంతకు డింకను దాగియున్నాడు. ఆతడు పట్టుబడుటకు ముందొకను కొన్ని ప్రాణముల గొనెదనని తెలిరించెను. (ఆ. ప్రె).

బెంగాలు కొత్తగవర్నరు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 14:—రెవెన్యూ కర్నలు బ్యాంక్ గారు బెంగాలు గవర్నరుగ మార్చిలో లిట్టన్ ప్రభుని ఉద్యోగపదవి ముగియగనే ఆతని స్థానే నియమించబడిరి. సార్వభౌము డియోద్యోగమును అంగీకరించిరి. 1928 నుండి బ్యాంక్ గారు కన్సల్టేటివు పక్షము తొలగాకు సంఘములకు అధ్యక్షులు. క్రికెటు ఆటయందు 3డు సేర్వరులు.

ప్రాణము విసుగుట

ఆత్మహత్య జేసికొనుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్ర్యాంస్, అక్టోబరు, 14:—మంచుడుపులను ధరించిన ఒక స్త్రీకణము మానాకోతీరమున కన్పించెను. ఇరీను డులీప్ సింగరా కొమార్తె యని ఈకణమును గుర్తించిరి. ఈమె విక్టరు, ఫ్రెడెరిక్, ధులీపు సింగగార్ల సోదరియట.

ప్రాణముమీద కోరిపుట్టి ఆత్మహత్యను గావించుకొంటినని ఒక లేఖను ఈమె గ్రామమునకు ఆంగ్లరనున్న ఒక బండరాతిదగ్గర ఆలేఖ కొట్టుకువచ్చి తేలెనట.

బొగ్గుపరిస్థితులు

గనుల పనివాండ్రు కార్యనిర్వాహక వర్గము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ముఖ్యసభగ ఏర్పడుట

లండన్, అక్టోబరు 16:— గనుల పనివాండ్రు కార్య నిర్వాహక సంఘము కేంద్రసభగ ఏర్పడినది. అన్నిటిని వేరే నిర్ణయించనలసి వచ్చెను. 19-వ తేదీని నాటింగుహాములో మొదటి సమావేశము జరుగును. బొగ్గు సప్లయ అగిపోవుటకు ముందున్న ఏర్పాటులనే ప్రవేశపెట్టవలెననియు, ఇంజను మనుష్యులు, మెకానికులతో కలసి ఆలోచించి నేర్పేమనుష్యులను తొలగించుటకును క్రేడె యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు కవున్నిలను కలిసికొనుటకు పన్ను విధించుటకును విదేశపుబొగ్గును నిషేధించుటకును, గనులలో బోయి తీసేముగ ప్రచారమును నిర్మూలకును కార్యనిర్వాహకవర్గసభలో తీర్మానించుటచే ఇట్లు చేయవలసి వచ్చెనట.

గనులపనివాండు

కుక్కుగాలి హెచ్చరిక

జనిలో ప్రవేశించినవారు ద్రోహులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 18:—లంకామైదులో తే దగ్గర కుక్కుగారు 20 వేల గనుల పని వాండ్లున్న సభయందు దిట్లు గారు ప్రస్తావించిరి. పనిలో ప్రవేశించిన గనుల పనివాండు తమ సిద్ధాంతములకు, సంఘమునకు ద్రోహులు. గనుల పనివాండు నూటికి 90 మంది ఇంకను స్థిరముగనేయున్నారు. చలించలేదు. పనివాండులాంగలేదు. పనిచేయుచున్నవారిని తీసివేసిన కొద్దోజిలోనే ఒడంబడిక కుదురును ఎంతకాలమోబట్టు.

కావలి గాయవారు

అందరును కుక్కుగారి ఆలోచనసభకు రావలెనని కబురంపిరినీ మర్రిగారు చెలిపిరి. తమ కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు ఏమిచేయవలె దెలుపుదని కుక్కుగారికి లేఖ సంపిరిట. వారుపోయినను పోతున్నను, కావలిగాయవారు తమస్థానములను విడిచి పోవువారు కారు. తమపనులను నిర్వహించుచుందురనిరి.

ఫెయిసూలురాజు

ఆరోగ్యముగ తనరాజధాని జేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బగ్దాదు అక్టో, 18:—యూరపులో మూడుమాసములు సంచారము పలిపి ఆరోగ్యముగ మరల నగరమును ఫెయిసూలు రాజాగారు చేరగల్గెను. నగరముంతయు శోభాయంతముగ ఆలంకరించబడినది. 60 వేల బాలభటులు వీధులయందు బారులు దీర్చి యుండిరి. పిరియానుండి ఎడారిని దాటుటకు ఫెయిసూలురాజు తన స్వంత మోటారుబండ్లనే యుపయోగించుకొనిరి. సగము ప్రోవలో బ్రిటిషు అంగరక్షకులు ఆరు సాయాధశకటములతో గలిసికొనిరి.

ఆకస్మిక ప్రభువు

లిబరలునాయకుని రాజీనామా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టో 14:—లిబరలుపక్ష నాయకత్వమును ఆకస్మిక ప్రభువును ఆస్క్విత్తుగారు వదలిపెట్టిరి. ఈ సంగతిని స్పెండరుగారికి చెలిపిరి. సమ్మెపనుయమున లాయిడ్ జార్జి, ఆస్క్విత్తుగార్లకు భిన్నాభిప్రాయములు గల్గినదానిని చెలిపిరి. లిబరలుపక్షము అంతయు ఐకమత్యముతో నుండవలెననిరి. కాని భిన్న పక్షములు, భిన్న సంఘములు, ప్రత్యేకనిధులు లున్నంతకాలము అవి చేరవలసినది. తాను ప్రజాహితేజీవనము నుండి మరలువాడనుగాననియు నాయకత్వమును మాత్రము వదలుచున్నాడననియు చెలిపిరి ఆస్క్విత్తుగారు.

పత్రికా ప్రశంస

ఆస్క్విత్తుప్రభువు ఏ పక్షమువాడైన పత్రికలన్నియు ఆతనిని కొనియాడుచున్నవి. ఈ సమయమున ఆతడు రాజీ ఇచ్చు ననుకొనలేదు. లాయిడ్ జార్జి, గ్రే ప్రభువు, మెర్లెన్స్ క్యామ్యూల్, రీడింగ్ ప్రభువు, సర్ బాక్స్ డెవెల్, ద్యూకాంపు గార్లలో ఒకరు నాయకత్వమును వహించెద రనుకొనుచున్నారు.

బ్రిటనులో పనిలేనివారి సంఖ్య

క్రిందటివారము 45000 ఎక్కువగుట

లండన్, అక్టో 12:—క్రిందటివారముకంటె ఈవారము 45000 మంది ఎక్కువగు నున్నారు పనిలేనివారు. 1925 కంటె 275000 ఎక్కువున్నారు. ఇందులో బొగ్గుగని పని వారిండు లేరు.

బ్యాక్స్ విచారణ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టో 16:—బ్యాక్స్ విచారణసంఘమునెదుట సర్ బార్జి లాయిడ్ ప్రభువు సాక్ష్య మిచ్చుచు ఇట్లు చెలిపెను. అసలు ఈ ప్రభుత్వమువారు స్థలమును సంపాదించి చేయజలచిన ఏర్పాటులన్నిటిని మొదలునుండియు చెలిపిరి. తన ప్రభుత్వము జగగురుగ ధైర్యముతో చర్యను దీసికొనకపోయినచో తమ విధ్యుక్తదగ్గరమును చేసబాలనివారయ్యెడివారనిరి. సాధ్యమైనంత ప్రయత్నము చేసి ప్రత్యేకనిపుణులను బంపవలెనని బొంబయి ప్రభుత్వము గోరెనట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బుకాన్ గారిని నియమించిరి. ఈవిధానమును పరిశీలించుట కాత డెంతయు కష్టపెట్టెను. బుకాన్ విధానమును తనకుంతి వర్గముతో లాయిడ్ ప్రభువు ఆలోచించెనట. మంత్రివర్గమువారెరుగు ఇట్టి సాంకేతికవిషయములందు సలహా ఇవ్వబాలె యని అధ్యక్షుడు నుడువ, తాను పట్టుకున్న కార్యాధ్యక్షునితో ఆలోచించి ఆతని సలహాను దీసికొంటి నని లాయిడ్ ప్రభు వనెను. బుకాన్ గారి యభిప్రాయమును పూర్తిగ ఒప్పుకొంటి ననిరి

అవసరముగ బ్యాక్స్ విధానమునుగూర్చి రహస్యముగ సంగతుల నుంచలేదనియు కొంతవరకు ప్రభుత్వవ్యవహారము ఎంతవరకు రహస్యముగ నుండవలెనో అంతవరకే రహస్యముగ నుంచుకొనినది. మొదట భూమిని సంపాదించుటలో కేలమువెట్టి గాకుండ ఇట్లుకొంచెము రహస్యముగనే యుంచుకొనినది.

రెండు చివరలనుండి సమద్రువుగోరెను గట్టులకు మొదట ఆలోచించలేదుగాని దీనిని, ఈమార్గము పని జగగుటకు మాత్రమే చేయవలసివచ్చెనని లాయిడ్ ప్రభువు చెలిపెను. బుకాన్ గారు ఇదిసాగునని అంగీకరించినప్పటినునీ దలపెట్టితిమనిరి. దీనికి అదనముగ ఖర్చు అయిన సంగతి చెలియదనిరి. 1912 లో క్విగారు 325 లక్షలగునని అంచనావేసినదియు 1919 లో బుకాన్ గారు 237 లక్షలు మదింపు చేసినదియు ఆసమయమున పరస్పరభిరు రెండులెట్లు పెరిగిపోయెనాయని

అధ్యక్షులడుగ బుకాన్ గారి మదింపు తప్పని తనకుతోచలేదని లాయిడ్ ప్రభువునెను. 1912 లో 'క్విగ్' కంపెనీవారే పనినంతను జేసి ఆమదింపుమీద మిగిలినదానిలో 1/5 బోనసు తీసి కొనవచ్చునని ఏర్పరుచుటచే క్విగారి మదింపు న్యాయమే యనుకొనిరట. తాను 1923 డిసెంబరులో బొంబయిని విడిచి నల్లు బ్యాక్స్ విధానము తగాదా లేకుండగనే సాగుచుండెననిరి. కొంత గడువు కావలసివచ్చునని తనకు తెలిసియుండవచ్చునని యు, కాని హేతుయంతముగ పరిశీలనన్నిటిని దృష్టిలోనుంచు ఏవ్యక్తి ఆయినను ప్రవర్తించవలసి యుండు ననిరి.

విశ్వేశ్వరయ్యగారు

1917 కు ముందు భూమిని సంపాదించి చేయు ఏర్పాటులన్నిటిని ప్రోత్సహించిరి. ఈబ్యాక్స్ విధానమును అవలంబించుటకు లాయిడ్ ప్రభువు ఈర్ష్యామే కారణమనిరి. అంతగొప్ప గ నేను జెప్పకొ నని లాయిడ్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వవర్గమువారి లాభములనే మామకొనక జనసామాన్యముయొక్క జేమమునే గోరి ఇంతకుపూర్వమున్న ఇండియామంత్రి త్రికరణుద్ధితో జేసిన ప్రయత్నములే కారణముననిరి. ఈవిధానమును అవలంబించుటకు ఆకుభ్రముగ బాధపడుచున్న ప్రజల ఆరోగ్యము నిమిత్తము మేము మాటలతో వెళ్లబుచ్చక కార్యరూపేణ పాటుబడుచున్నారమనిరి

అనవసరముగ బ్యాక్స్ విధానములో తొందరపడిరి కాదా యని యడుగ, ప్రాచ్యుదేశములో ఎవరైన చర్యనుదీసి కొనుటలేరము. అట్టిచర్యను దీసికొన్నవ్యక్తి గొప్పనేరము జేసె నన్నమాట. ఏదొఒకదానిని సాధించుటకు నేరమును నేనుజేసితి నేని అడెంతయు నాకు గౌరవమని లాయిడ్ ప్రభువునెను. బుకాన్ గారిని ప్రభుత్వమువారెన్నకొనుట తన కెంతయు సంకృప్తి కరముగ నుండెననిరి. ప్రభుత్వమువారింతమాత్రము అవిషయములో వారబడలేదు. బుకాన్ గారు విశ్వాసముగ పనిజేసిరాయని అధ్యక్షులడుగ అట్టి నిందారోపణమును మోపుట పాడి గాదని కినుకను జూపిరి. లాయిడ్ ప్రభువు తన నిమిత్తము పని జేసినవారి నందరిని కాపాడుట తనధర్మమనిరి. బుకాన్ గారు రన్న తనకెంతయు గౌరవమనిరి. వారు విశ్వాసముగ పనిచేయ లేదని ఋజువుజేయగలవా రుండువరకు బుకాన్ గారు సరిగానేపనిజేసిరి. జెప్పగలాడననిరి.

విశ్వేశ్వరయ్యగారు

కొంతవరకు పని తొందరగ జరుగుటచే కొంతవరకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు అసధికారముగ జరిగియుండుననిరి. లండనుకు ఈకట్టసంతకు బొంబయిగవర్నరు వెంట గొంపోయి రని చెలియుమిన్నదనిరి. ఇంత బొంబయిమలేని నిందను మోపుట పాడిగాదని కోపమును జూపెను లాయిడ్ ప్రభువు. తా నెట్టి నిందను మోపుటలేదని విశ్వేశ్వరయ్యగారినిరి. కొంత వరకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు అధికారరూపమును దాల్చక ప్రయితేలుగనే జరిగినవిని విశ్వేశ్వరయ్యగారినిరి. తన స్వంత కాగితములు తప్ప ఇతర కాగితములను తానెంతమాత్రము వెంట గొంపోలేదనియు గొంపోతినని ఆరోపించజూచు టెంతమాత్రము న్యాయముగాదని ఆక్షేపించిరి. అలాగే కానియండి యని లాయిడ్ ప్రభువు చేయని విసరెను. లాభమువచ్చునని తెలిసి ప్రభుత్వమువారి విధానము నవలంబించలేదని లాయిడు ప్రభువు చెలిపెను. గృహనిర్మాణ కార్యక్రమములో ప్రభుత్వమునకు ఇది ముఖ్యభాగముగ తోచుటచే అవలంబించిరి. అయినప్పటి కిని ఈవిధానమును కొనసాగించిన ఎక్కువ ఖర్చు అయినను వ్యాపారరీత్యా లాభించునని తాయిడు ప్రభువు నెను.

జర్మనీయుద్ధనౌకలు

లండన్, అక్టో 12:— జర్మనీ ఎక్కువగ యుద్ధనౌక లను, క్రూయిజరులను, డెస్ట్రోయరులను ఎక్కువ నిర్మించి, బాల్టికు, స్వీడన్, డెన్మార్క్ సముద్రతీరములందు 80 యుద్ధ నౌకలను, మరికరనౌకలను ప్రదర్శించుననియు సోవియటు ప్రతి ిలు చెలుపుచున్నవి. ఇటీవల ప్రెంచిసాకాదశము వచ్చిపోవుట చిత్రము, పోలండు ఎక్కువగ నౌకలను నిర్మించుటచేతను, బాల్టి కులో తన పలుపబడిన, అధికారమును పోగొట్టుకొనుట కిష్ట పడక జర్మనీ ఇట్లు చేయుచున్న దనుచున్నారు.

బొగ్గుసమైక్యతము

జర్మనీలో నేతపరిశ్రమ విజృంభించుట

బెర్లిన్, అక్టోబరు 15:—ఇంగ్లండుకు లంకామైదెట్టివో జర్మనీకి క్రెఫెల్లు, మున్చెన్, గ్లాద్బాచు జిల్లాలు (పడమర) అట్టివి. ఇవట, బ్రిటనులో బొగ్గు సప్లయ ఆగిపోవుటచే, నూలు, ఉన్ని పట్టునేతపరిశ్రమలు ముమ్మరముగ సాగుచున్నవి. నూలుబట్టల ప్యాక్టరీలందుగూడ ఇటులనే విరివిగ నేత సాగుచున్నది.

నానాజాతీయమితి ఆర్థికపత్రము

బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపు భాగము

రంగు, అక్టోబరు 14:—క్రొత్తసంవత్సర ఆర్థికపత్రమును జాతీయమితితరపున జరగజేసిన ప్రకారము 1015 వద్దలకు బహుళము 987 వద్దలతోనే తయారుజేసిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు వంతు 258, అసలు మొత్తముతో 1 వంతు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముననుసారము, జరగజేసిన భరించవలెను.

ఆంగ్లో పెరిషియా చమురుకంపెనీ వాటాలు

లండన్, అక్టోబరు 14:—లండన్లో ఆంగ్లో పెరిషియా చమురు కంపెనీవాటాలు ధరలు పెంచినవి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు మామూలు వాటాలు 5000000 పానుల విలువగలవియ్యి. వస్తులేకుండ నూటికి 12½ డివిడెండు నేర్పాటుజేసిరి.

బొగ్గుపరిస్థితులు

దక్షిణ వేల్సు పనివాండ్రయేర్పాటులు

రంగు, అక్టోబరు 14:—దక్షిణ వేల్సు పనివాండ్ర తీవ్ర విధానమున ఎవరును ఆంతర రాజకీయవర్గములో పాటించుటలేదు. దానిని ఆచరణలో తెట్టుట అసాధ్యమని తలచుటచే ఇట్లు ఉపేక్షజేయుచున్నారు. దేశములో ఎందైన బొగ్గుగనుల హక్కి అభ్యంతరమును గల్గించిరేని ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనదగిన ప్రకటించిరి. తగిన చర్యను జరిపించెదరట.

ఓటింగు ఫలితము

లండన్లో గనుల పనివాండ్ర సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నేటి మనఃస్థితిని దీనివేయుటకు 460000 మంది అనుకూలముగను 284000 ప్రతికూలముగను ఓటులు నిచ్చిరి.

గనులపనివాండ్రను భయపెట్టుట

లండన్, అక్టోబరు 14:—అఫ్ఘన్లలో గొప్ప అల్లరిజరిగెను. స్త్రీలు, పురుషులు వందలకొలది గుంపులుగ కొండ ప్రక్క క్రిందకుదిగి పనిలోనుండి గనుల పనివాండ్రను గొంపోవుచుండిన మోటారుబండిని ఆపుజేసిరి. పోలీసువారినిగూడ బట్టుకొనిరి. బండిని విడిచిపెట్టి పోవునట్లుజేసిరి. బండిని తరలదెట్టిరి. జిల్లాలో పోలీసుదళమును బలపరచుచున్నారు.

విదేశ బొగ్గును నిషేధించుటగాని, బ్రేడ్ యూనియనుల పై పన్నును విధించుటగాని బొగ్గును తయారుజేయుటను ఆపుజేయుటగాని బహదనుచున్నారు.

హంగరీ ప్రాంత భారతీయము

శిక్షను తగ్గించుట

బుడాపెస్టు, అక్టోబరు 15:—ప్రాంత భారతీయ సేనముగారి విండిక్సీ గ్రామిణిగారికి 4 సంవత్సరములుగాను నాడోసీగారికి 8½ సంవత్సరముల కఠినశిక్షగను తగ్గించిరి. తక్కినవారికి కొంచెముగ తగ్గించిరి.

పెయిసులు రాజు

హేగు, అక్టోబరు 15:—ఆరెంజి, నాసోగ్రాండు క్రాస్ లిరుదమును పెయిసులురాజుకు హాండురాజీ ఇచ్చి గౌరవించెను.

మత్తుపదార్థముల వర్తకము

హేగు, అక్టోబరు 14:—1925 ఫిబ్రవరి 11,19 తేదీని జేసిన ఒడంబడికలను, స్టేట్సు జనరలు రెండవసభవారంగీకరించిరి. ఈ ఒడంబడికలు, పంట నల్లమందునకును, మత్తుపదార్థములను వర్తకమునకు తయారుచేయుటకును సంబంధించినవి.

ఆంగ్లో పెరిషియా చమురు కంపెనీ

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు గొప్పలాభము

రంగు, అక్టోబరు 15:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు పై కంపెనీలో 5000000 వాటాలున్నవి. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు బోనసురూపముగ 7500000 పానులు లాభమువచ్చెను. వాటాఖరీదు దీనివలన పోయినది. డివిడెండు నూచో పన్న ఇచ్చుచున్న డివిడెండును 17½ కు పెంచెరి.

ఇటలీ

నవీనప్రాచ్యదేశాకాంక్ష లేదనుట

లండన్, అక్టోబరు 13:—సీనీయసుసోలిసిగారు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమును, విదేశాంగ విధానమును కాంతికి భంగము లేకుండ తయారుజేసినపుడు, ఇటలీ నవీనప్రాచ్యదేశముపై దండెత్తుననుకొనుట హాస్యాస్పదముగాని వేరొండుగాదని ఇటలీ రాయబారి తెలుపుచున్నాడు.

సామ్రాజ్యవ్యవస్థ

కార్యక్రమసభ

లండన్, అక్టోబరు 15:—19 తేదీని సామ్రాజ్య వ్యవస్థను జరుపుటకు ఏర్పాటులను బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు జేసే పూర్తిజేసిరి.

ముందుగానే సామ్రాజ్యవిదేశాంగవ్యవహారముల సెక్రటరీ నెదరట. సముద్రతంత్రవాదముల వైమానికసంఘములు వాయు వాహనములను, సామ్రాజ్య మందున్న అన్ని భాగములనూ ఒడంబడికలను జేసికొనువిషయమై ఆలోచించుటకు గొప్పయవకాశమున్నది. లాకార్నో విషయమైగూడ ఆలోచించెదరు. ఇంకొక విశ్మయకరము డొమినియను స్యాతలత్వమున్నది. బ్రూసుగారు ఆయుధవిస్త్రవను మరల ప్రస్తావించినపు సామ్రాజ్యరక్షణమునుగూర్చి చర్చించెదరు.

సామ్రాజ్యవ్యవస్థ మంత్రివర్గపుగదిలో జరుగును. కమిటీలు ప్రభుత్వకాఖిలందుగూడ వచ్చును. ప్రత్యేకనిపుణులు సలహావీరికి లభించును.

వచ్చేవారము చాంబర్లెనుగారు పర్యవేక్షించుచును. సంగ్రహముగ అన్ని విషయములను ప్రకటించెదరు. కార్యక్రమములో సామ్రాజ్య సెక్రెటరీలు ముఖ్యముగ దృష్టి నాకర్చించును పరిశోధనలో సహకారము, క్రొత్త కనిపెట్టినవాటిలో ఒకరికొకరు తెలిసికొనుట, బ్రిటిషు సీనీయసోలిసిగారు ఇంతకుతక్కువగనుండరాదనుట మున్నగువిషయములను గన్పించవచ్చును.

ఆర్థికవిషయమును మానుకొనిరనుచున్నార గాని డొమినియను ప్రతినిధి దానిని ప్రస్తావించిరేని వారి తెట్టురు.

కీ! శే! విల్లిమాంటు

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 15:—విల్లిమాంటు అనునామె నరములకొప్పిదాచే బాధపడలేక పార్లమెంట్లో ఒకహాళేలు యందు తటాకమున బడి చనిపోయెను. ఈమెకీరము పల్లెవాని చే సముద్రమున జీక్సెనట. ఈతటాకము సముద్రములో కలియునట.

లిబరలుపక్షము

క్రొత్తనాయకుడెవరు?

లండన్, అక్టోబరు 15:—అస్పిక్రొత్తపక్షపు రాజీనామానిచ్చుటచే లిబరలుపక్షపరిస్థితులను రాజకీయవర్గములందు విస్తారముగ చర్చించుచున్నారు. క్రొత్తనాయకుని బలపరచుటలో లేదో యనుషయమును లిబరలు రాజకీయముల అభ్యర్థిసంఘము తేల్చుకొనియున్నది. ఎవరు నాయకులుగా నున్నను అతడు కామన్సువర్గముగ యుండువలెనట.

లిబరలు చీపు విప్ విషయమునుగూర్చి గూడ తీవ్రముగ చర్చించెదరు. ప్రస్తుత వివాదానికి అక్రమించిన ఛార్ గాడ్లీ కారినవారిపుడు ఆమెరికాలోనున్నారు. తానాపదవిని వదల ననుచున్నారు. ఒక ఆక్స్ ఫర్డ్ ప్రభుత్వ ఇతనిని తొలగించగలడే గాని మరిఎవరితరముగాదు. క్రొత్తనాయకుడు గూడ అస్పిక్రొత్తపక్షమునాడే యునచో, అస్పిక్రొత్తపక్షమునాని నే చీపు విప్ గ నియమించిన వాడైతేని తగవు గల్గును. మరింత కత్తులు ప్రబలమగును.

ప్రషియా పార్లమెంటులో హోయెడ్ జోలర్క్ నె టెల్వంటు బిల్లు మూడవసార్వభూము ఆమోదించిరి.

చీనాపరిస్థితులు

బ్రిటిషువిధానప్రకటనము

తటస్థభావము

రంగు, అక్టోబరు 15:—చీనా సంఘమున చీనాలోనున్న బ్రిటిషు మంత్రి బ్రిటిషువిధానమునుగూర్చి ఇట్లు చెలిసిరి:—బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు చీనావారు పడుచున్న ఇక్కట్లకు విచారించుచున్నారు. సానుభూతినిజాపుచున్నారు. కార్యరూపేణా అవకాశమున్నపుడెల్ల సానుభూతిని జాపుచు

శాకాహారము

(మో. క. గాంధీ)

మాంసాహారుల కుటుంబమునకు చేరిన ఒకరు నాకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“నేను కొన్ని సంవత్సరముల నుండి మాంసము తినుట మానితిని. కాని స్వామి విశేషానందవ్రాసిన గ్రంథము చదువగానే అభిప్రాయము మార్పుకొనవలయునా అను ఆందోళన మేర్పడినది. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో భారతీయులు మాంసము తినుట అవసరమనియు అందరూ మాంసము తినవలయుననియు స్వామిగారు హిత మొసగిరి. దానివల్ల పాపమువచ్చిన అపాపము నాపై వేయుడని విశేషానందస్వామి చెప్పెను. నాకిప్పుడేమి తోచుటలేదు”.

ఇతరులు చెప్పుకొనుటను బానిసలవలె నాదరించుట గొప్పలోపము. మాంసములుతినుట తప్పని విశేషమునకి తోచిన ప్రపంచమంతయు వేరువిధమున అభిప్రాయపడిననీమి? తన అభిప్రాయములే తనకు ప్రమాణముగ నుండవలెను.

విశేషానందస్వామి వ్రాసిన మాటలను నేను చదువలేదు. కాని విశేషము వ్రాసిన విషయమే నిజమేనని నమ్ముచున్నాను. నా అభిప్రాయమే అందరికి తెలియును. మానవులు జీవించుటకు మాంసము అవసరమని నా అభిప్రాయము. నూనపులకు మాంసము యంత్రమైన ఆహారము కాదని నా అభిప్రాయము. వృగములకన్న మాంసము ఉత్కృష్టమైన వృగములవలె నుండుట సరికాదు. కామగ్రోధములను అట్లుకు మాంసాహారము అనుకూలమైన ఆహారము కాదు.

కాని ఆహారమువల్ల మాంసపు స్వభావములు ఏర్పడునని మూఢముగ విశ్వసించకూడదు. ఆహార విహారములు ముఖ్యములైనను అవియే స్వభావవిధమునను ప్రధానము లని తలపకూడదు. హిందూసాంప్రదాయములో శాకాహారము అమూల్యమును సాంప్రదాయము. శాకాహారమువల్ల మనము సోమరులు దుర్బలులమైతి మని తలచుట గొప్పపొరబాటు. ప్రపంచ విఖ్యాతివడసిన హిందూ మతసంస్కర్తలు సోమరులు దుర్బలులు కారు. వారు శాకాహారలేకదా! శంకరుడు డయానందుడు శాకాహారులు. వారికన్న మాంసాహారులు ఎక్కువ సానుకులా!

కాని నా అభిప్రాయములే ప్రమాణములుగ నైకొనకూడదు. ఏమి తినవలయునదియు తినకూడనిదియు నిర్ణయించుకొనుట వ్యక్తుల ధర్మము. పాశ్చాత్యులు ఇప్పుడేప్పుడు శాకాహారమే శ్రేష్టమని నమ్ముచున్నారు. ఈ విషయమై గొప్ప గ్రంథములను వ్రాయుచున్నారు. నావిశేషము అగ్రంథములను చదివిన లాభము కలుగును. భారతదేశములో శాకాహారముపై అభిమాన మేర్పడుట సులభము. శాకాహారము శ్రేష్టమను అభిప్రాయము భారతీయులకున్నది. అట్లుకాక మాంసాహారము శ్రేష్టమని తలచువారు పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు వ్రాసిన గ్రంథములు చదివినవారికే నిజము తెలియును.

(యంసు ఇండియా)

న్నారు. కాని పోరాడుచున్న ఉభయపక్షములవల్ల నిష్పాక్షికముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. చీనా నెమర్సొన చిక్కులను నా లే ప రి మ్మ రి య కొ న వ లె ను. ఎ ట్లు వీవిధానముచే పరిపాలించ వలెనో నిశ్చయించు కొ న న లె ను. చీనాలో అందరికిని అంగీకారముగ ప్రభుత్వ మేర్పడువరకు బ్రిటిషు చీనావారి సంబంధములకు తొందర గల్గును. దీనిని సాధ్యమైనంత త్వరలో తొలగించవలెను.

సిరయగ చీనాప్రభుత్వ మేదో యొకటి ఏర్పడినగాని బ్రిటిషు ప్రజల ప్రాణములను ఆస్తికి చాల అపాయముగ నున్నది. చీనాప్రభుత్వము లేనిచోట్ల బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు గట్టిగ బ్రిటిషు వ్యక్తులను గాపాడక తప్పదు. వారికి హాని గలగజేసినవారి నుండి పరిహారమును రాబట్టెదము. చీనాలో బ్రిటిషుప్రజల కన్న కష్టములు అపాయములు తనకు తెలియుననిరి. ఓరిమిలో నున్న సంగతి గూడ తెలియునట ఇట్లు ఇంత ఓరిమిలో వారుండుటచే వారిని తప్పక కాపాడవలసి యున్నది. ఇట్లుచుటచే చీనా వ్యవహారములలో బ్రిటిషువారు జోక్యము కనుగజేసికొన దలచి రనుకొనరాదు.

చంకింగులో బ్రిటిషువారిపట్ల బహిష్కరణోద్యమము ఆంతరించిన వస్తుచూపె. బ్రిటిషుభరములలో పనిచేయుచున్న చీనా పనివాండ్లు మతల పనిలోనికి వచ్చుచున్నారు. బ్రిటిషు నాకపై మరల యాంగ్లేసరదిగగర కార్మిగిగాని ఎవరను చని పోలేదు. దెబ్బలు తగలలేదు. ఫ్రెంచి నాకను హ్యోకో కిస్కి యాంగ్లేసుభగ్నులైరి. ఒకడు చనిపోయెను.

కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులు గౌరవింపబడుట

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు సందేశ
మొసంగుట

శ్రీ. పి. జ్ఞానసుందరం పిల్లగారి ఆభ్యర్థము

గౌరవిత యితి భారత దేశము మాజీకనభ కన్యకు
లుగ వివిధ రాష్ట్రములవారిచే ఎన్నుకొనబడినట్టియు భారత
కానకనభకు చక్కని తరపున అభ్యర్థిగ ఎన్నికలలో పాటీ
జేయనట్టి శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి యొక్కయు
చక్కని కానకనభభ్యర్థులను శ్రీయుత సామి జెంకటాచలం
కెట్టి ప్రభుత్వం గౌరవార్థమై శ్రీ. పి. జ్ఞానసుందరం పిల్ల
గారు నిన్నటి (ఆదివారము) సాయంత్రము స్వగృహమును
ఐదు గావించిరి. తనవద్దనున్న జకపబడిన సభ్యులను శ్రీ
మాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు సందేశమున సభ్యులను
వివరించిరి. దేశసాయకులపక్షములలో నుండరముగ అలంకరింప
బడిన కాలలో సభ జరుపబడెను. ప్రధమమున కొంతకాలము
గానసభ జరుపబడినది. సభకు ఏర్పడిన వారిలో శ్రీయుతులు
పి. రంగనాథి అయ్యంగారు, వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి, టి.
యస్. రాజగోపాలయ్యగారు గారలను శ్రీనివాసయ్యంగారు,
వెంకటాచలం శ్రీశ్రీ, భక్తవల్సూనాయకుడు, గోవిందరాజులు
ముద్రయ్యగారు, టి. పి. మినాక్షి సుందరం పిల్లగారు గలరు.
శ్రీ శేషాచల గ్రామణిగారు సభ కన్యకుత వహించిరి.

శ్రీ. శ్రీనివాసయ్యంగారు

సభ్యులు అత్యుత్సాహముతో కరతాళధ్వనులు గావించు
చుండ శ్రీమాన్ అయ్యంగారు లేచి మాట్లాడుచు చాకలపేట
తండ్రియూరేపేట, రాయపురము డివిజనులలో కాంగ్రెసు పక్ష
మున కధికలము లేవని ఇవివరలో కొందరి యభిప్రాయముగ
నుండెననియు ప్రస్తావనట్టి ధీతికి ఆధారము లేదని బట్టిరి. కాం
గ్రెసుయొక్క నిజస్వరూపమును, కార్యక్రమమును ఆశయములను
ప్రజలు బాగుగ ఎరుంగటవల్లక నని బట్టిరి.

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన లేక స్వరాజ్యమును సాధించు
టకు కాంగ్రెసునిర్మాణము గావించబడినది. ఇంతవరకు దేశీయుల
కాంగ్రెసు కెట్టియైన అపస్వాతంత్ర్య మొసంగబడిన అనియం
తయు కాంగ్రెసు కృషియొక్క ఫలితముని నమ్మువలెను. ప్రస్తుత
మొకపక్ష ముచారిత్ర భారములోనుండి అనుభవించు సంస్కరణము
లును కాంగ్రెసు ఉద్దేశము ఫలితములేగాని వేరొందుగావు. కాం
గ్రెసుఆసేతుహిందూచలవర్త్యంతమువాస్తవమైయున్నది. అందుజాతి
కుల, మత వివక్షలే లేదు. 1920 సం. పివప కాంగ్రెసు దేశము
దంతటను విస్తరించి పట్టణములందును పల్లెలందును కాంగ్రెసు
కాఖలు నిర్వింపబడినవి. 1922-24 సం. వరకు దేశమును కొంత
మాంద్య మేర్పడినది. తిరిగి 1924 నుండి చలనముగలిగినది. ఇది
యంతయు దేశీయులొసంగు తోడ్పాటుపై ఆధారపడియున్నది.
భారతీయుల ఆత్మగౌరవమును సంరక్షించుకొనుటకు స్వరాజ్య
మత్యవసరము. ఆంగ్లేయులు తమదేశమునం దెటుల స్వాతంత్ర్య
ము గలిగియుండిరో అటులే భారతీయులను తమదేశములో
స్వతంత్రులై యుండవలెను. అట్టి స్వరాజ్యమును దేశమందు
నెలకొల్పుటకు కానకనభులు ప్రతిబంధకములుగ నున్నందున
వానిని వశమొనర్చుకొనవలె నని కాంగ్రెసు నిశ్చయించినది.
కానకనభుల ఆలోచనను, బయటను స్వరాజ్యకృషి జగపబడవలె
ను. ఇంతియేగాక స్వరాజ్యమునకు వేరొక అగత్యముగలదు
దేశము దుర్భిక్ష దేశమున నిలుచు మై యున్నది. దేశీయుల రక్షము,
పరిశ్రమలు నశించినవి. నిరద్యోగసమస్య ప్రజలను పీడించుచు
న్నది. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము నంతటిని గోల్పోయి పరి
తపించుచున్నార. దేశమునందు కలకు సగటు ఆదాయము సం
వత్సరమునకు రూ. 60 ల వైగా లేదు. విదేశీయులం దింకకు షుది
రెట్లు ఆదాయముగలరు. ప్రజలకు ప్రధానముగ విద్య, పరిశ్ర
మలపై ధనము బాగుగ నెచ్చింపబడుటలేదు. అందుచే ఈ కష్ట
ములకెల్ల నివర్తికేయుటకు స్వరాజ్య మావశ్యకమై యున్నది.
తత్సాధనము ఐకమత్యము. ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానముచే స్వ
రాజ్యమును ఉపయోగించు మనకు దురభిప్రాయము. ఏసంఖ్య
మువా రాజ్యాంగమును పాటించిన దేశము ఆధోగతి నంద
గలదు.

ఎన్నికల తిరుపు వ్యక్తిపరముగ గాక పాక్షికస్థిధాంతము
లపై భారతీయులనున్నది. కాంగ్రెసువారు మంత్రపదవుల
వేవట్టిని రాక రించిరి. ప్రభుత్వము వారు లాంగ్

వచ్చి ప్రజాశయములకు కొంత జవాబుసంగ
నిది మంత్రపదవులను గౌరవరా దని తాత్కాలిక నియమ
మేర్పరుపబడినది. ఈస్థితిలో మంత్రపదవులను స్వీకరించిన
స్వరాజ్యప్రయత్నము ప్రభంజకము. ఈ స్వల్పభేదమునకై
స్వరాజ్యపక్షమునుండి కొందరు చీల్చిపోయిరి. స్వరాజ్యపక్ష
కార్యక్రమ మంతకంటెను కఠినతరముగ నుండవలయు నని
నాస్వాభిలాష. కాని అట్టిపరిస్థితి ప్రజలొసంగు చేదోడుపై
ఆధారపడియున్నది. భగవంతునికృపచే అట్టిభగవంతుని
శీఘ్రకాలములో రాగల దని తలచెను. కాని ప్రస్తుత మీ
స్వరాజ్యపక్ష విధానము సమయానుకూలమును, అనుభవముపై
ఆధారపడియున్నది.

అన్యతప్రచారము

“వతికత్తులు కాంగ్రెసు పక్షముపై వలువిధనించుట
మొత్తము ప్రజలను భ్రమపెట్ట జూచుచున్నారు. తమపక్షమే
కాంగ్రెసుపక్షముని బెత్తుకొనుచున్నారు. ఇట్టివల భజనలలో
“గాంధీమహాత్మ్యుడై” యనియు కేక లిడుచున్నారు. (నవ్వు)
ఇదియంతయు కాంగ్రెసుజనులను వ్యక్తపరుపగలదు. ప్రజలలో
విభేదముల సృష్టించుటలేవ జన్మింపవలయు ప్రజల కెట్టిపాతము
ను జేయకాలదు. కాంగ్రెసు ప్రజాహితకార్యముల సాధించు
టకు ప్రభుత్వముతో బోరాడుటయందు వెనుదీయదు. కాం
గ్రెసు ఏసంఖ్యముగను గాని ఆక్రమము జేయబడదు. కావున
ప్రజలెల్లరు కాంగ్రెసుకట్లు భక్తియుక్తులై రాబోవు ఎన్నికలం
దు కాంగ్రెసును బలపరుపుడని “గోరిరి.

టి. యస్. రాజగోపాలశాస్త్రిగారు పి జ్ఞానసుందరంపిల్ల
గారి పక్షమున మాట్లాడుచు భారతపక్ష దారిద్ర్యమును వివ
రించి, కాంగ్రెసు మాత్రమే స్వరాజ్యమును సాధింపగలదని బ
లబదు ప్రజలెల్లరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుదని
విజ్ఞప్తి గావించిరి.

అభ్యర్థులు శేషాచల గ్రామణిగారు సభను ముగించుచు
ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపక్షముగ నొకపక్ష ముండవలెననియు,
అట్టిపక్షమునందు సాంఘిక విభేదములకు తావుండరాదనియు,
అయ్యంగారు వెల్లడించిన అభిప్రాయముతో నేకీభవించుచు
ఏపక్షమునకు జెరిగినవారైనను సంఘటితముల పాటింపక
దేశప్రజలందరి పక్షమున పనిజేయు ఆభ్యర్థులనే బలపరుపుడని
బట్టిరి.

పివప నాయకులు పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడి
రి. ఫలహారములతో సభ ముగింపబడెను.

లాహోరులో బాంబు పగులుట

చాలమంది ఆస్పత్రిలో నున్నారు ఇంతవరకు
7 గురు చనిపోయిరి

లాహోరు, అక్టో 15:—దశరాయుత్సవము లిక్కడ
కాంతముగా జరుగుచున్నను ఒకవిషాదకరమైన విషయము సం
భవించెను. గోలాబాంబు అను పటాగుబాంబొకటి పగిలిపోయి
యిద్దరుహిందువులు చనిపోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగి
లెను. కోట్లమైదానములో నీబాంబు పగిలెను. బాణసంచాను
చూచుటకై అనేకమంది పేదహిందూ కుటుంబములు వచ్చి
యుండిరి.

లాహోరు, అక్టో 17:—నిన్న బాంబుపగిలిన సందర్భ
మున మరొకరిని ఆస్పత్రిలో చనిపోయిరి. ఇంతవరకు చనిపో
యినవారిసంఖ్య 7. పంజాబుగవర్నరు వచ్చి గాయములు తగిలిన
వారితో మాట్లాడెను.

లాహోరు, అక్టో 17:—నిన్న ఆస్పత్రిలో 40 మంది
గాయముల కింతవరకు చికిత్సచేయబడెను. ఆస్పత్రిలో మరి
గొలంబా రిరి మంది చేర్చుకొనబడిరి. గాయములు తగిలిన 40
మందిలో 22 మంది సిక్కులు 8 మంది మహమ్మదీయులు. ఇంత
వరకు చనిపోయిన 5 గురిలో ఒకడు మహమ్మదీయుడు.

యుద్ధపు బాంబుని తేలుచున్నది

బాంబువిషయమై విద్యాధికారులు విచారింపగా మొదట
నిన్ను ఆధికారులు తలచినట్లుగా నది బాణసంచాను సంపా
దించిన బాంబుగాదనియు మామూలుయుద్ధములలో నుపయో
గింపబడు బాంబునియు లేవనియు గాయములు చాలభాగము
క అంగగతములతో నున్నవి. రోగులు చాలవరకు సంతృప్తి
కరముగానే అభివృద్ధిచెందుచున్నాడు. పట్టణముతోకొంత అందో
ళనగా నున్న సానిటార్ధికారులు చురుకుగా పనిచేయుచున్నందు
వలన గల్లంతులేమియు జరుగునట్లులేవు.

రాయలు వ్యవసాయకమిషను

మరియుగ్గురు దొరతనోద్యోగుల సాక్ష్యవిచారణ

సిమ్లా, అక్టోబరు 15:—కెనల్ కౌన్సిల్ కమిషను మరియు
గ్గురు దొరతనోద్యోగుల సాక్ష్య విచారణము చేడు గావించెను.
రెవెన్యూ జే. డి. గాహాము, యిండియా. గవర్న మెంటు ప
బ్లికుచాల్సు కమిషనరు, డాక్టరు ఫీల్డు, నక్షత్రదర్శనశాలల
డైరెక్టరు, వేరు, ముక్తేశ్వరమందరి సామ్రాజ్య వశు వైద్యపరి
శోధనశాల అధిపతియేటింగు డైరెక్టరు ఆరు ముగ్గురును చేడు
రాయలు కమిషనునందుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. వ్యవసాయ అభివృ
ద్ధితో తమ కాఖలకు గల సంబంధమును చూపుదును సువ్యక్తము
జేసిరి. నర్వతోముఖాభివృద్ధి అవశ్యకమనియు, గ్రామజ్ఞులు
ములను వ్యవసాయ జ్ఞములను పరిశోధించునట్లును రోగము
లయొక్క ఆవారపోషణము, వంటలు, పరిశోధనము, విద్య
మొదలగు సమస్యలు విచారింపవలయును. రోగమునకును ఆ
వారమునకును మిక్కిలి దగ్గర సంబంధముగలదు. కాని కొన్ని
ప్రాంతములందు ప్రత్యేక ప్రపంటలు వండించుటచే మార్పుగా
వింపబడుచున్నది. ఈ తర దేశముల దక్షిణ, తూర్పు దేశముల
కంటె బలీయులు. భారతదేశము లేనకు గానబడిన క్వయినాను
తయారుజేసికొన అవకాశముగలదు. ఉత్పత్తి కేంద్రకృతము
గావులుటకు గల అవకాశముల కొంతకాలము క్రిందట యిండి
యా దొరతనము దుష్ప్రయోజనము గావించెను. ఇప్పుడు ఈ
త్పత్తికేయులను మదరాసు బెంగాలు దేశములంతగా అభివృ
ద్ధినిజావుటలేదు. క్వయినా ఉత్పత్తి కేంద్రకృతము
గావించవలయునని సాక్షి అభిప్రాయము. పెంటలు పెంటి
ఫీల్డుబోర్డు స్థాపింపవలయుననియు, బోర్డునకు అసంబ్ధియును
ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియు, అ సం బ్ధి పరిశోధనకు
తగినంతధనము గ్రాంటుజేయుటకుగాను సభ్యులకు నివయ
ప్రాముఖ్యము దెల్పుటకు ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియు
సాక్షిదెల్పెను. కాస్త్రవిషయముల జ్ఞానముగల సభ్యుడు సర్వ
కాస్త్రవిషయముల బరిపాలింపవలయును. ఆరోగ్యవిషయముల
ప్రజలకు బోధించుటకు శివీరాల ప్రయోజనము విస్తారముగ
గలదని సాక్షి అభ్యర్థుని అభిప్రాయముతో సాక్షి సంగీకరిం
చెను. దేశీయ వైద్యవిధానము లేబరేలీరిలందు పరిక్షించబడుచు
న్నది. కాని యావిధానము రోగముల నివారణ జేయుటకు
ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము నొసగటచే, పాశ్చాత్యవిధానముల ప్రా
ముఖ్యము వడయుటలేదని సాక్షి బల్కెను.

డాక్టరు ఫీల్డుగారు

వ్యవసాయాభివృద్ధి కొరకంతవరకు తన కాఖయేమియు
జేయుటలేదని డాక్టరు ఫీల్డుగారు బల్కెరి. ఒకవంధ సంచత్వర
ముల రెక్కలు తయారు జేయబడెననియు, యీ రెక్కల బరీ
క్షించుటకు శిక్షణ నొందిన సిబ్బంది గావలయుననియు సాక్షి
పల్కెను. వాతావరణమునకును వ్యవసాయమునకును సంబంధ
ము గలదు. సరియగు కార్యక్రమము అవలంబించిన యెడ రెండు
కాఖలకును అభివృద్ధి సమూహమును, వివిధ భాగములందు అను
కూలముగ పంటల పండించుటకు గల అనుకూలపరిస్థితుల నశ్వ
పించుట, మంచి పంటలు బండించుటకు భూమియందు గల సార
మును గలిపి పరిశోధించుట మొదలగు తనకాఖ తగిన ధనమును
సిబ్బందియు ఉన్నయెడ పరిశ్రమ జేయ సాధ్యమగుననియు
సాక్షి బల్కెను.

వేరుగారు

వ్యవసాయ కాఖ అధికారమునుండి తొలగించి, ప్రతి
రాష్ట్రమునందు వశు వైద్య శివీరాల కాఖోద్యోగి క్రింద
వశు వైద్యకాఖ పెట్టి యాఖాభోద్యోగులకు గల అసంతృప్తి
జోగొల్పవలసినదని సాక్షి నుడిచెను. ఇండియా గవర్న మెంటునకు
వశు వైద్యమును గురించి సరిహా నిమిత్తుల కొక అధికారిని నియ
మించవలసినదనియు, ఆయన ముక్తేశ్వరమందరి గల వశు వైద్య
పరిశోధన సంస్థ డైరెక్టరుగ నుండవలయుననియు సాక్షి
దెల్పెను. (అ. (వె.)

నవీన మరాఠీశాల భవనములు

తాతాసతి ప్రారంభముచేయుట

పూనా, అక్టో 17:—దక్కను విద్యాసంఘము పూ
నాలో నవీన మరాఠీశాలమును మాడో ప్రైవేటుస్కూలును
పూనాలో నడుపుచుండును. దానికి 18 వేలు ఖర్చుకేసి (డిబ్బు
అనెంబ్లిహోలు కట్టబడెను. దీనిని సాయంత్రము తాతాసతి ప్రా
రంభముజేసెను. ఆసమయమునకు చాలమంది శుభ్రస్థితిలోవచ్చిరి
ఈహోలుకు కావలసిన 18 వేలలో 16 వేలు వసూలయ్యెను. మిగ
లిన మూడువేలవను, మరి యొకవేలు తత్వోపయోగమునకు కా
లెనని అసభ్యులను ప్రాధేనకు బోసగాని విజ్ఞప్తిజేసిరి.
(అ. (వె.)

కాంగ్రెసుపక్ష కల ప్రచారము

జస్తిసుపక్షకృతము

కాంగ్రెసుపక్షము-కార్మికుల సానుభూతి

గాంధీగారులో బహిరంగసభ

రాగల కానసభ యెన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలకరపరిచినదిగ ప్రచారము గావించుటకై పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘముల యజమాన్యమున కేనివారము సానుభూతియు గాంధీగారి... తోటలో బహిరంగసభ జరుపబడినది. సభకు పాల్గొని చాలమంది విచ్చేసిరి. రాజాచానుగారు సభకభ్యక్షత వహించిరి.

కార్మికుల సానుభూతి

చెన్నైకి కార్మికుల పక్షమున సభాపతి ముదలియారు గారు మాట్లాడుచు జస్తి సుపక్షమువారు దేశజనలకు గావించుచున్న చెడుగులను క్షమించి స్వరాజ్య సంపాదనా ప్రయత్నముందు భారతీయులెల్లరు వికమత్వముతో మెలగవలసి యుండజస్తి సుపక్షము ప్రజలను చీలదీసి వర్ణవిద్వేషముల బురికిల్చుచున్నారని. పూనాలో ఆరంభమైన దుండగములను బొంబయి ప్రభుత్వమువారు అణచివేసినట్లు చెన్నై రాష్ట్రముందును ఈ సాంఘిక వైషమ్యము సంతరింప జేయుటకు గవర్నరు గోషను ప్రభువుగారే చర్యకై కొనసరి ప్రయత్నించిరి. పట్టణము దన్ని డివిజనులలోను కాంగ్రెసువారికి విజయమాచరలు గాన్పించుచున్నది. కార్మికులెల్లరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సంపూర్ణముగ తోడ్పడగలరు. కాంగ్రెసుపక్షంలో దొర్లస్య కార్యములొనర్చిన జస్తి సుపక్షము ప్రజల సానుభూతిని బడయుటకై తమసభలలో కాంగ్రెసువారు అల్లరి గానించుచున్నారని ప్రకటించుచున్నాను. ఇంతమాత్రముచేత ప్రజలపేరుగాని మోసపోయెదవని తలంపుట వైరయ్యానా. పేదవారికి జస్తి సుపక్షమువారు పేరు విరోధులై యున్నారు. ఉపప్రభుత్వము హెచ్చించుటకు జస్తి సుపక్ష పథ్యముల తిరిగి సమీరి. హిందూ దేవాదాయ బిల్లు అనుపేట భగవంతుని సాత్తుపై పన్నులు విధించి దేవాదాయములను కొల్లగొట్ట జూచుచున్నార. కానసభ ముగియ వచ్చు దినములలో తోపభూయిష్ట మగు బిల్లును హిందువులమునకు తేరని విరోధియను క్రైస్తవ వోట్ల సహాయముతో నింతర్వరగ బిల్లు కేల తీర్మానింపవలెను? కాబోవు కొన్నియరకు బిల్లును నిలిపి యుంచరాదా? దీని కొక కారణముగలదు. ఏయన రాబోవు కానసభయందు తాము (జస్తి సుపక్షము) ఇప్పటివలె అధికసంఖ్యాకులుగ బలము గలిగియుండబోమని వారెరుంగుదురు. (నవ్వు). అవమాన మను కేకలు

జస్తి సుపక్ష పత్రికలకు జస్తి సు ద్రావిడను మున్నగు పత్రికలు ఉదయా ప్రమానములు బ్రాహ్మణులను అజ్ఞుడిచి దుర్భాషలాడుచేగాని ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు దైర్యము లేని పీరికింటులు (ఉపన్యాసకులు డా. పి. వరసరాజులు నాయుడుగారి "వేషములు నూర్చుటకు గూర్చి ముచ్చటించుచు ఇట్లు పగటివేషధారులవలె పూను కొక వేషము మార్చుచుండు వారివలన దేశమున కెట్టిమేలు గలుగజాల దనిరి.) నూర్చురామస్వామి నాయకరులు ఏమాధ్యక్ష చక్రయ్యకెట్టులు కాంగ్రెసు వీడిపోయినను జనసామాన్యపు టావరణ యుండునంతవరకును కాంగ్రెసున కెట్టి లోటు గల్గవని పల్కిరి. (హర్షము) స్వాతంత్ర్యమనుభవించుచున్న పరదేశములందంతటను కార్మికులకు కానస పురపాలక సంస్థలందునియోజకత గలదు. ఈదేశమందును కాంగ్రెసు వారిని కార్మికుల ట్టి సాక ర్యములు గావించ వలసి నదిగ గోరుచున్నాడు. కాంగ్రెసు పక్షము ముద్రమే కార్మికులకు మేలొనగూర్చజాలును. జస్తి సు అభ్యర్థులకు ప్రజలు తగిన సమాధాన మొగలరు. ఈమారు కానసభయందు జస్తి సుపక్ష నాయకులను ప్రజలు చూడగలరు నశ్వము! ఎట్లు? సభ్యులుగ గాని మంత్రులుగగాని కాదు! ప్రేక్షకస్థానములందు విక్షింపగలరు. (నవ్వు)

కావున ప్రజలు జస్తి సు పన్నాగములకు శ్రమజేసి వల జిక్కుకొనక కాంగ్రెసువారికి వోటు జేయవలసి పల్కిరి.

కాంగ్రెసు, జస్తి సుపక్షముల తారతమ్యము

జనాబ్ అబ్దుల హమీదుఖాన్ గారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వముయొక్క సంపూర్ణము తోడ్పాటుగల జస్తి సుపక్షమునెదుర్కొనువలసియుండుటచే ఈతరుణమున ప్రజలెల్లరు కాంగ్రెసు పక్షమునకు సర్వవిధముల సాయమునర్పి ఎన్నికలందు జయమును సంపాదించవలెననిరి. ప్రజాదరణపై కాంగ్రెసు నిలిచి యున్నది. ప్రజలకు కాంగ్రెసుపట్ల అపవచనము భక్తివిశ్వాసము లుగలవు. ప్రజాశక్తియొకటి అధికారవర్తమును చలించజేయగలదు. అందువల్లనే కాంగ్రెసుకు ప్రభుత్వము జంకును. జస్తి సుపక్షము కాంగ్రెసును గావించుమామగము నీతిబాహ్యమై దుష్కమామెచి. మాజేండ్లనుండి అవిచ్ఛిన్నముగ కానసభలో అధికారము వహించి, మంత్రపదవు లక్ష్మించి ప్రజలకొనర్చిన అశ్రుత్వములతో తృప్తిపొంది కూర్చుండక జస్తి సుపక్షము మరల కానసభలకు తరల జూచుచున్నది. వారికార్యక్రమ మేమి? ఆశయ మేమి? బ్రాహ్మణోత్తరసంఘమునకేమియో కొంతద్రవ్యతెచ్చి పెట్టెదమని ఎలుగెత్తిచూచుచున్నారు. ఆరేండ్లనుండి బ్రాహ్మణోత్తరల కొక్క మేలును జేయగల్గిరాక అట్లులేకుండుటకు గతమేమి? వారిపక్షము అసలు అక్రమమును మూలసిద్ధాంతముపై ఆధారపడియున్నది. వారి దృష్టి మిగుల సంకుచితమైనది. ప్రజాపరిపాలనానూత్రమున కందుతావు లేదు. జనసామాన్యముయొక్క హితమునకై పాటుబడుటయన జేమియో వారికి తెలియరాదు. తమకు, తమబంధుగులకు, తమమిత్రులకు, తమ ఆశ్రీతులకు మంత్రపదవులు, ఉద్యోగములు, బిరుదులుగడించుటతో వారియాశయ స్ఫూర్తియగును. వాని తిరిగి కానసభలందు ప్రవేశింప నిచ్చిన ఇదే అక్రమము జరుగగలదు.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమాచరములేమి? కాంగ్రెసు ఏ సంఘమునగాని తననుండి బయటికి తరిమజేయదు. సర్వమతములకు, సమస్తములకుండు తావు గలదు. భారతీయులకే కాక భారతవర్షమును నివాసముగ ఏర్పరచుకొనిన విరోపీయకులను గూడ కాంగ్రెసు నీడ యొరంగును. కాంగ్రెసు ఆశయ మాది నుండియు జనబాహుళ్యముయొక్క జేను మారయుటయన దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటయై యున్నది. దేశము లకవ్యములు నివర్తయై ప్రజలు శుభింపవలె ననిన స్వరాజ్యము నెలకొల్పవలెను. అంతదనుక జస్తి సుపక్షము వారే నాలుగు ఉద్యోగములు గడించినను దేశపార్శ్వము తొలగింపబడజాలను.

కాంగ్రెసు, జస్తి సు పక్షములకుగల తారతమ్యమును ప్రజలు చక్కగ గమనింపవలయునని కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు కానసభలద్వారా స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కానసభ లోకసాధనమని ఎంచి వానిని వికపరమకొన యత్నించుచున్నది. జస్తి సుపక్ష మున్ననో కానసభలు, మంత్రపదవులే సాధనము, గవర్నర్ల సముగ గలవియైయున్నవి. ద్వంద్వ పరిపాలన స్వరాజ్య సంపాదనకు ప్రతిబంధక మని నమ్మునందున కాంగ్రెసువారు కానసభలందు బ్రవేశించి తద్విధానమును ధ్వంసముజేయ సమకట్టియున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వశిలములపై స్వరాజ్యము నిర్మింపవలెగలదు. అందుచే ప్రజలెల్లరు సభలతో తనిగిజేందక ఒక్కొక్కరును ప్రయించిటికి వెడలి కాంగ్రెసు సందేశమును ప్రచురణ మొనర్చి స్వరాజ్య సంపాదనాప్రయత్నములందు చేతులు గలుపవలయును అని పల్కినను.

కాంగ్రెసు, జస్తి సు పక్షములకుగల తారతమ్యమును ప్రజలు చక్కగ గమనింపవలయునని కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు కానసభలద్వారా స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కానసభ లోకసాధనమని ఎంచి వానిని వికపరమకొన యత్నించుచున్నది. జస్తి సుపక్ష మున్ననో కానసభలు, మంత్రపదవులే సాధనము, గవర్నర్ల సముగ గలవియైయున్నవి. ద్వంద్వ పరిపాలన స్వరాజ్య సంపాదనకు ప్రతిబంధక మని నమ్మునందున కాంగ్రెసువారు కానసభలందు బ్రవేశించి తద్విధానమును ధ్వంసముజేయ సమకట్టియున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వశిలములపై స్వరాజ్యము నిర్మింపవలెగలదు. అందుచే ప్రజలెల్లరు సభలతో తనిగిజేందక ఒక్కొక్కరును ప్రయించిటికి వెడలి కాంగ్రెసు సందేశమును ప్రచురణ మొనర్చి స్వరాజ్య సంపాదనాప్రయత్నములందు చేతులు గలుపవలయును అని పల్కినను.

సత్యాగ్రహ శ్రమమున మరియొక విరోధియస్త్రీ

మహాత్మునిబోధ గోరుట

అహమ్మదాబాదు, అక్టో. 15:—సర్వజాతిసమన్వయ సంఘసభ్యురాలగు మూరియలు లెప్పరు కన్య సత్యాగ్రహశ్రమ మనకువచ్చి చేరెను. ఆయన ఆశ్రమ జీవితమును ఆనలంబించుచు నాలువకుటుంబున నేర్చుకొనుచున్నది. నేను గాంధీసంఘియు వారి యనుచరలనుండియు బోధలను బొందవచ్చిని? అని ఆమె జెప్పెను. ఇంగ్లాండులో పాస్టరులోనుండి ఆమె కింగ్స్లేహాలు నడుపుచుండెను. అందు పిల్లలకు పాఠశాలలను, నివాసగృహములును, త్రాగుడు నీషధాలయములును గలవు. కార్మికసంఘములు నడుపు కార్మిక పాఠశాలలను ఆమెకు తగిన యిష్టము. అయ్యది భారతదేశపు వర్తకసంఘ విధానమున క్రొత్త విశేషమని ఆమె చెప్పెను.

మహాత్ముని ఆధిక్యము

గాంధీమహాత్మునిగూర్చి ఆమె యభిప్రాయము నడుగగా ఆయన రాజకీయ జీవితమునందు అధ్యాత్మిక జీవితతత్వమును ముందుకు దేగ్గరినియు, యావిధముగ ఇంగ్లాండులో జేయజాలక పోయిననీయు ఆమె జెప్పెను.

మూరియలకున్య మరియొక పక్షము రోజు లిజుటనుండి అంతట ఉత్తరదేశమున ననేకస్థలములకు బోవును. (అ. ప్రె. స్వపలుసర్వకు)

కేపుటోను నమావేశము

భారత ప్రతినిధుల గూర్చి మహాత్ముని అభిప్రాయములు

అహమ్మదాబాదు, అక్టో 17:—డికెంబరులో కేపుటోనులో జరుగనున్న కాంచుకేబిలు సభకు బంపకున్న భారత ప్రతినిధుల గూర్చి ఆసోసియేటెడ్స్ ప్రెసు ప్రతినిధి యడగగా, గాంధీమహాత్ము డియల దెల్పెను:—

“ఈనిర్ణయము బాగై తగిన వేయబడెనని తలంజెదను. సర్ మహాత్ముడు మాబిబుల్లా ప్రతినిధులనాయకుడుగ నుండుట నాకీష్టమే. ఈప్రతినిధులు చర్చింపవలసిన క్లిష్టసమస్య కార్మికుల గారికి బాగా అనుభవకవేద్యమైయున్నది. విరోపీయ వాణిజ్య ప్రతినిధి యగుటచే సర్ కార్మికిండ్వేగారిమాటకు దక్షిణాఫ్రికాలో చాల విలంబ యుండునలెను. శ్రీనివాసకృష్ణగారు లేకుండ యారాయబారము అసంపూర్తిగ నుండెడిదే. వారికి కాలనీల సమస్యలు డెలియును. వారు దక్షిణాఫ్రికా రాజకీయ జేతల నెరుంపదురు. వారి విజ్ఞానపరిశ్రమల నెవరు కాదనెదదర? సర్ ఫెరోజుసెత్తా నెండును జేప్పిరో డెలికొనుట కష్టముగాదు. సర్ జార్జిపాడిసను క్రిందటిసారి రాయబారమున బాగా పనిజేయుటచేత ఇప్పుడు తప్పనిసరి యయ్యెను. బాజి పాయిగారు కార్యదర్శిగ నుండునని ముందే యనుకొన్న విషయము. కొన్ని పేర్లు ఉండవలసినవి లేవు గాని అయినను ప్రమాద మేమియు లేదు. ఈ ప్రతినిధులుగ నిర్ణయింపబడినవారందరును మంచగట్టివారు, వివిధవిషయపరిజ్ఞానము గల వారనుటకు సందియము లేదు. ఈ ప్రతినిధి నిర్ణయము అసంపూర్తిగను, లోకభూయిష్టముగనున్నను ప్రజలనైతిక సానుభూతిని బడయవలయును. ఇంతవరకును విషయములు నెమ్మదిగనే జరిగినట్లుల గాన్పించును. జరుగనున్న సభలన దక్షిణాఫ్రికాలోని భారత నివాసులకును, భారత ప్రభుత్వమువారి స్థితి నభివృద్ధిజేయుటలో తన ధర్మము నెరవేర్చినదానికిని కాస్త ఊపిరాడుటకు వ్యవధాన ముండునని నాకు ఆశగలదు. ఒక్కొక్క సంవత్సర మాలస్యముగటవలన మనపక్షమున నున్న న్యాయమునకే ఆధారమును గలుగగలదు. (అ. ప్రె.)

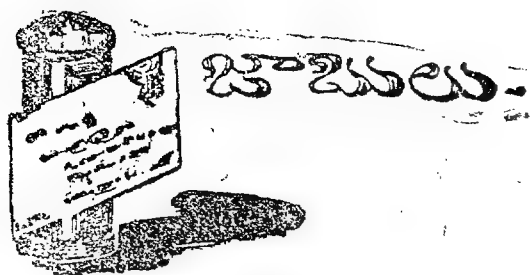
బొంబాయి రాష్ట్ర మహమ్మదీయ విద్యావిషయికసభ

బుధవారము ప్రారంభమగుటకు ప్రయత్నములు పూనా అక్టో 17—బొంబాయి రాష్ట్ర మహమ్మదీయ విద్యా విషయిక ద్వంద్వ వహాసభను జగవుటకు ప్రయత్నములు యిప్పటికి పూర్తియైనవి. రాష్ట్రమునందని భాగముల నుండి యు ప్రతినిధులు పూనాకు 18 వ తేదీనుండి వచ్చెదరనుకొనుచున్నారు. ప్రభుససమావేశము బుధవార ముదయము 11 గంటలకు సర్ కిరీఫాయి ఇబ్రహీం బారట్లాగారి అధ్యక్షత ను ప్రారంభమగును. గౌ. సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారుపూనాకు ఆయుడయ 6 గంటలకు వచ్చి సభను ప్రారంభముచేసెదరు. వారు ప్రభుత్వమందిరమున నతిధిగనుండురు. ముఖ్యమైనతీర్మానములు చాల పంపబడెను. చాలమంది విద్యావంతులునుప్రజ్ఞులును ఉపన్యాసము లొసంగ నాద్దా సముజేసిరి. వాయనాకా సంగ్రామములగూర్చి రెండు మాజకు లాంబకు ఉపన్యాసములు గూడ జరుగను. అంజుమక ఇస్లాం రెండవ రోజు సాయంత్రము టిపాట్టి నియ్యను. ఈ సమావేశము పూనాలో జరుగునది చాల ముఖ్యమైనదిగ భావింపబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రా. బ. నారాయణరావు క్లౌగరు

నర్సెట్టు ఆఫ్ ఆండియా సభత్వమునకు రాజీనామానిచ్చుట

పూనా, అక్టో 17:—ఈమధ్య వ్యక్తపూర్వములందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ ప్రకటించబడిన రాఫుబహుమారు నారాయణరావు కేల్కారుగారు నర్సెట్టు ఆఫ్ ఆండియా సంఘసభ్యత్వమునకు రాజీనామా పెట్టినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

అభివృద్ధి తీర్మానము

అభివృద్ధి తీర్మానమునకు విజ్ఞప్తి

హైదరాబాదు (నవంబర్) అక్టో. 16:— అభివృద్ధి తీర్మానమునకు అవసరమగు అట్టేబరు మాసములోగ నభవ అభ్యుదయ నిర్ణయము నిశ్చయించుకొనెను. శ్రీ వైద్యన సభలు సభ్యులను అట్టేబరు 31 లోగా ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష తన అధ్యక్షుల నెవరి నెన్నుకొనగోరవలెనో వారిపేర్లను బంపగోర డమైనది బ్రహ్మచారిగారు హైదరాబాదునుండి తొలి బంపు చున్నారు.

వైద్యవ్యాధిముగ్ధులకు

ప్రథమ వార్షిక నిర్ణయము-గుంటూరు

గుంటూరు వైద్య సేవాసంఘ వ్యాధిముగ్ధులకు సాహిం కబడిన వైద్యవ్యాధిముగ్ధుల కళాశాల ప్రథమవార్షిక నిర్ణయము గుంటూరు పురపాలకసంఘసభ్యులను శ్రీయుత గుంటూరు ను బ్రహ్మచారిగారి అధ్యక్షతన గుంటూరు చలమయ్యగారి సభమునందు 8-10-1926 సాయంత్రము జయప్రథముగా జరుపబడినది. ప్రథమమున కళాశాలలో కళాశాలాధ్యక్షులచే వీరభూష జరుపబడినది. వైద్యగురువుల విద్యార్థులచే వేదముల పఠనతో సభ ప్రారంభించబడినది. సేవాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ యుల పోలిసెట్టి ఆదివారాయణ గుప్తగారిచే వార్షిక నివేదిక జరుపబడినది. వ్యాధిముగ్ధులకు యావశ్యకతను గురించి అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున చక్కగా వివరించిరి. శ్రీయుత గుండంకెట్టి సీతారామజనీయులు, శ్రీయుత నూ కల కృష్ణమూర్తి బి. ఎ. బి. యల్, శ్రీయుత దొరడ్ల లక్ష్మీన సింహము, శ్రీయుత తూనుగుంట్ల సత్యయ్య, శ్రీయుత వైద్యర త్న శేషనగర్ రామస్వామిగుప్తగారు వ్యాధిముగ్ధులకు యావశ్యకతను, దేశమున కెంతయవసరమో విపులముగా ముగిం చిరి. చిహ్నం బ్రహ్మశ్రీ బలభద్ర బాలచంద్రయ్యగారు పద్యరత్నముల జదివరి. అధ్యక్షుని ముగింపువచనముతోడను, అధ్యక్షులను, సభ్యులను నందఱును లభించుటతోడను సభ ముగింపబడినది.

గంధి వేంకటసుబ్బరాయగుప్త.

ఎన్నికల ప్రచారము-తూర్పుగోదావరిజిల్లా

స్వరాజ్య పార్టీ ఎన్నికలనుగురించి ప్రచారము చురుకు గా జరుగుచున్నది. ప్రజలలో సత్సహాయ కోలాహలముగా నున్నది. శ్రీయుత గోదావరి సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుట వెల్లి అచ్చట శ్రీయుత ఓక్కిన వెంకటరత్నం శ్రీ కందుల వీరరాఘవస్వామి, శ్రీయుత సరసింహదేవర సత్యనారాయణగార్లను కలుసుకొని అచ్చటనుండి పాపట్టు, అమలూరు, పాణిగపల్లి, సత్యవాడ, డిండిమూడి, తామరపల్లి, గంగ వరం, గ్రామములు వెల్లి ఓట్లనుగురించి కలసి ప్రబోధించినారు. అచ్చటనుండి సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు తొందరపనులునుచుచేత యింటికి వెల్లినారు. తరువాత శ్రీయుత గోదావరి సత్యనారాయణగారు విక్కిన వెంకటరత్నంగారు కందుల వీర రాఘవస్వామి నాయుడుగారు, లక్ష్మీపతి రాజుగారు బయలుదేరి, చంగేరు, కుసుపూరు, పేకేరు, కుర్రేరు, బాలాంతరము, అద్దంపల్లి, వోట్రపూడి, యెల్లూరితలవరం మొదలుగాగల గ్రామములు, రావిపాటి సత్యనారాయణగారి సహాయముతో వెల్లి యున్నారు. ఎన్నికలనుగురించి ప్రజలలో నూతన వుత్సాహము వీరి ప్రబోధము మూలమున కలిగినది. ఎచ్చటను వెల్లి నా రామ చంద్రపురం తాలూకాలో ఎన్నికలు స్వరాజ్య పార్టీ వారికే అనుకూలముగా వచ్చునని నిశ్చయముగాను ఘంటాపథముగాను చెప్పవచ్చును. వెంకటాయపాలెం పిర్మాచూరుగోని యీ రోజుననే శ్రీయుత గోదావరి సత్యనారాయణగారు కోటపల్లి గ్రామం వచ్చినారు. శ్రీయుత ఓక్కిన వెంకటరత్నంగారు, శ్రీ కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు, లక్ష్మీపతిరాజు గారు ద్రాక్షరామమిదుగా విక్కివోలు పిర్మాకు వెల్లి నారు.

కోటపల్లి
15-10-26

దేవరకొండ ముత్తన్న

గుంటూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్

బ్యాంకు

23 వ తేదీ సామాన్యసభ జరుగును

ఈ క్రింద నుదాహరించిన తీర్మానములను 23 వ తేదీ జరుగు సామాన్యసభలోనే నుపపాదించెదమగాన కార్యక్రమ పట్టి కయందు చేర్చనలయునని బ్యాంకు క్రెడిటర్ గారికి దెలియ జరిచితిని. పేరుదాడలకు తెలియుటకునాను వీనిని ఈ పత్రిక యందు ప్రచురించుచున్నాను.

(1) గౌరవకార్యదర్శియే యీ బ్యాంకుకు నుండవలయును. ఆయనను, ప్రెమరతును యిచ్చు ఆనరేరియము ఎక్కువచేయవలయును.

(2) సామాన్యసభవారు ప్రతిసంవత్సరము యీ బ్యాంకు బడ్జెటు ప్యాను చేయవలయును.

(3) "అట్టుచేయనిచో రిక్విజిషను యిచ్చువారే సభ చేయవచ్చును. ఆసభలో తీర్మానించు తీర్మానములకు కార్య నిర్వాహకులు బద్ధులయ్యుండవలయును. రిక్విజిషనులో కాంక్ష, ఫలము నిర్దేశింపవలయును" అని 27 వ క్లౌజుకు చేర్చవలయును.

(4) కార్యదర్శియూ, ట్రేజరీయూ బోర్డువారును చేసిన యధర్మకార్యములే కృష్ణారావుగారిని వ్యాజ్యము వేయుటకు తోడ్పడినవగుటచేతను మొదలగు చాక్సులు గాపాడుటకై గోవిందరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు వేసిన వ్యాజ్యమునందయిన 50-0-0 డిగ్రీల ఖర్చులు బ్యాంకు యిచ్చుకొనవలయును.

(5) వ్యక్తిభాగస్వామిలవలెనవునను వైద్యరత్న వ్యక్తి భాగస్వామిల నమ్మకము కోల్పోవుటచే వారు తమవదవులకు వెంటనే రాజీనామా నివ్వవలయును.

(6) ఇప్పుడు బ్యాంకు కను ఖర్చుల కిన్నియటకై యీ లోనియట కొక ప్రత్యేక కమిటీ నియమింపవలయును.

వడ్డమూడి పూర్ణచంద్రరావు
కమిషనరీ.

ఏలూరు పురపాలకసంఘసభ

మాపుర పాలకసంఘసభ 14-10-26 తేదీ లక్ష్మీచారము నాడు జరుగవలసియుండెను. వైద్యము శ్రీ రావుసాహెబు బడిటి డెంట్రామయ్యవాయుడు బి. యె. ఎం. ఎల్. గారు గాని, లేక వై. నువైర్యు శ్రీరావెట్టి లక్ష్మీనారాయణవంతులు గారుగాని వచ్చి; అధ్యక్షత వహించియుండలేదు. సభకు పలు వురు సభ్యులు వచ్చియుండిరి. అత్యవసరము కార్యక్రమము చాలాగలదు.

సభకు హాజరయినవారిలో రాజా భుజంగరావువంతులు బహద్రులు, మిర్ బజలే ఆలీసాహెబు బహద్రులు, ఖాన్ సాహెబు, అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబు, గుల్షారామయ్యచౌదరి, కలగర నాగభూషణం చౌదరి, కాశీభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, ఈడర వెంకటరావువంతులు, వన్నెంరెడ్డి వేదాంతరావునాయుడు, వరాలసెట్టి దేవేంద్రుడు, ఉప్ప నారాయణమూర్తి నాయుడుగార్లు, మరికొందరు సభ్యులు వచ్చియుండిరి. కోరము సరిగానే యుండెను.

ఖాన్ సాహెబు అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబుగారు అధ్యక్షులుగా ఉపపాదించి ఆగ్రహము నశింపించిరి. కార్యక్రమము ప్రారంభించబడి కొంత జరుగుచుండ ఒక కక్షకు జెందిన సభ్యులు లేచిపోయిరి. అంతట వ్యవహారము స్థంభించినది.

ఇట్టి కక్షలు కార్యక్రమము పారవసభ్యులు ఒకరి నొకరు పెంచుకొని పురపాలక వ్యవహారములను పాడుచేసినవిచ్చుల ఎన్నుకొనిన ఓటరులకు అన్యాయముచేసినవారగుదురు. కక్షలవలన మనగ్రామమునకు తీరనినష్టము వాటిల్లుచున్నది. ప్రజలకు ఇబ్బంది కలుగుచున్నది.

పారవసభ్యులు తాము తమ ఓటరుల ప్రతినిధులు మని గ్రహించి, తమలోగల వైద్యములను, కక్షలను చంపుకొని పుర పాలనమును ప్రజాక్షేమముగా చేయ వేడుచున్నాను.

మాల్వీ మిర్ మహమ్మద్ బజ్జీ
ఆలీసాహెబుబహద్రర్ గవర్న మెంటు ఖాజీ.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ అక్టోబరు 18-వ తేదీ సామాన్యచరము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 70 0 0 మొదల 84 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనాలివి	,,	48 గలవి రు 12 0 0	13 0 0
నెల్లూరివి	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	15 0 0 15 0 0
రాగులు	ర. 184 బస్తా 1-కి	,,	9 10 0 10 0 0
నువ్వులు	,,	,,	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 8 0
సెనగలు	,,	డిటా	18 8 0 15 0 0
సెనలు	,,	డిటా	18 8 0 14 0 0
మినుములు	,,	డిటా	16 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	8 0 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	158 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	,,	50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0	49 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా 1-కి రు 120 మి. కొనూనె	,,	117 0 0	
అమడుము బా 1-కి	,,	90 0 0	91 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాంతకుపు బా 1-కి	,,	72 0 0	73 0 0
కూరకుపు	,,	25 0 0	28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	,,	140 0 0	154 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	,,	రు 40,48	
కాళసా నీపాయకట్టు	,,	,,	50,55
తెల్లము బా 1-కి	,,	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	81 8 0	58 0 0

5. ఇనుము.

కట్టాళకం బా 1-కి	,,	81 0 0	82 0 0
చదరం	,,	80 0 0	82 0 0
రవుండు	,,	80 0 0	82 0 0

6. నూలు.

వుల్లూరు యేనుగ నెం 0 1/2 పెట్టె 1-కి	,,	5 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20	,,	6 12 0	
నెం 30 దెన్ని సింహం	యూ.పె	7 6 0	
నెం 22	,,	7 14 0	
నెం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	5 15 0	
నెం 14 1/2	,,	6 6 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్	,,	8 10 0	
నెం 14 1/2	,,	0 6 0	
నెం 10 1/2 కోయంబుట్టూరు	,,	5 8 0	
నెం 2 1/2	,,	5 9 0	
7 14 1/2	,,	8 8 0	
నెం 12 1/2 చూళ	,,	5 10 0	
నెం 1 1/2	,,	5 6 6	

7. దూది.

కోండాపెన్లు బాదవ 1-కి	,,	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది	,,	145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 కులంకు	,,	60 0 0	61 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	,,	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి	,,	13 8 9	
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	285 0 0	250 0 0
రాగి డిటా	,,	258 0 0	280 0 0

గుంటూరు జిల్లా

కాంగ్రెసు ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

18-10-26.

నిన్న మధ్యాహ్నము గుంటూరు జేరి నాయకులు సభ్యులు మొత్తం 25 గంటలకు బయలుదేరి చేబోలు జేరిరి. అచట పెద్దలు పాటిబండ్ల పెరిచిచ్చయ్య, చినపిచ్చయ్య, వాసిరెడ్డివెరయ్య, కామేశ్వరరావుగారు ప్రభుత్వము శ్రీయుతులు ఆంధ్ర కేశరి టంగటూరు ప్రకాశంపంతులు, నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీ నరసింహారావు, ఆంజనేయులు మున్నగు నాయకుల సెల్యూని 15 నిమిషములలో గ్రామస్తులపథ యొకటి గొప్పది సమావేశపరచిరి. శ్రీ పంతులుగారు వారితో ముచ్చటించి 6 సంవత్సరములనుండి యీ జిల్లము సర్వమువారు గావించు చున్నదండగముల పూసగ్రచ్చినట్లు తెలియబరచిరి. పూంపు పన్నులు పెంచుచుంటున్న గ్రామద్యోగులశీతములతోగొని పెద్దయ్యద్యోగముల వేతనాభివృద్ధికి సమ్మతుల సేతీయన నొసగినది, రిసెటివ్ మెంటు కేటలు పెంచు చేయించినది వరుసగా తెలిపిరి, ప్రజలు ఉత్సాహమును జూసి కాంగ్రెసువారికి ఏకగ్రీవముగా రెండు కోట్ల నోసంగదమనియు వాదనము జేసిరి. ఆం తహర్షధ్యానములు మిన్ను మట్ట నాయకులు మునుపటి జేరిరి. అచట గూడ నాయకులసందర్శనాభిలాషతో పలువురు మోటారు చుట్టు జేరిరి. అప్సారాపుగారును, అయ్యపరాజుగారునుగూడ పిలువనపగా వచ్చిరి. అంత ప్రకాశంపంతులు మోటారులో నిలువబడియే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తమ సమ్మతుల నొసగుడని హెచ్చరిక జేసిరి. ఆ గ్రామవాసియు, పిన్నవయస్కుడును నగు ఆలపాటి వరదయ్యగారు ప్రకాశంపంతులుగారి యుపన్యాసమును నడ్డంపరచుచు సాంఘిక సమస్యలగుర్తి పుచ్చ జేయమొదలిడిరి. గ్రామములే వారి చర్యను ఖండించిరి. ప్రకాశంపంతులు గారు నాటికి తగు సమాధానము జెప్పి బయలుదేరిరి. దోహలో పొన్నూరు తనవాతిగ్రామమును చింతలపూడిలో పంతులుగారి రాక విప్రజలు తండ్రిక తండ్రులుగా రోడ్డు ప్రక్కన గుమికూడిరి. కరణు రామస్వామిచౌదరిగారు కాంగ్రెసును గూర్చియు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల గూర్చియు వారికి తెలిపిరి. కమ్మవూరు జమ్మవారికి రెండు వోట్లు వేయమని చెప్పుట చాల అపాయముని దెలిపి. శ్రీ చెలసాని సత్య న్నారాయణగారు నాయకుగారి సే మంచివాడనిపించువనియు వారి శ్రమత్రము వోటు వేయగూడవనియు తెలిపిరి. అంత గ్రామస్తులు వారిలో వారలోచించుకొని. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే తమ వోటును ఇచ్చుటకు తీర్మానించుకొంటిమని దెలిపిరి. ఆం త రోడ్డు దరిమిల్ల గ్రామములలోనివారితో మాట్లాడుచు రాత్రి 9 గంటలకు బాపట్ల జేరిరి. అచట శిట్లసాక్షి సోమయాజులు గారితో మాట్లాడిరి.

బాపట్ల న్యాయవాదులు నాయకుగారిమాని ఫెస్టోవిద దస్కతుల జేసి జిల్లాలో ఆపనిందను సంపాదించుకొనిరి. మాని ఫెస్టోలోని సంగతుల నన్నిటిని సమగ్రముగ జూచి సంతకము లనిడిన బాగుగానుండెడిది. వారిలో నట్లు చేసినవారలు కొద్ది మంది గలరు. "మా మాడువోట్లును మీకు ఇచ్చుట కభ్యంతరము లేదు" అని వ్రాసినవారిపేర్లుగూడ నా కాగితముపై గలవు. దానివలన జిల్లాలో చాల అలజడి గలిగినది. ఆ కాగితములో సంగతుల జూచిన నాయకుగారి వంటి మనిషి లేడని యు వారిపరిపాలన రామపరిపాలనక నున్నదని తెలియజేసెను. కాని మా న్యాయవాదసోదరులు పర్యవసానమును గ్రహించి సంతకములు చేయలేదు. గ్రామస్తులు వారి సంతకముల జూచి మోసపోరు. వారు మీదుమిక్కిలి బాపట్లన్యాయవాదులవికాల బుద్ధికి సంతోషించుచున్నారు.

ఉదయమున లేచి నాయకులు జమ్మలపాలెము వెళ్లి అచట ముసనబుగారితోను, పంతులూరి నుబ్బారావుగారిసోదరుడగు నరసింహారావుగారితోను ముచ్చటించిరి. నరసింహారావుగారు స్వరాజ్యవాది. ఆ పేరుపైనే తాలూకాబోర్డులో ప్రవేశించి కులకుటపాతముచే కుప్పస్వామిగారికి వోటు నిచ్చి జిల్లమునగ్రమువారికి స్వాతంత్ర్యము నమ్ముకొనెను. అయినగూడ ప్రకాశంగారిని కొన్ని ప్రశ్నల నడిగిరి. వాటికి తగు సమాధానముల నిచ్చి గ్రామస్తుల కాంగ్రెసువారికి వోటు నియ్య డని ప్రార్థించిరి—అది వీరిలో కమ్మవారిరువురకు రెండువోట్లు యి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో నొకరికనియు వారు తీర్మానించు

కొనిరి. ఆ యభి ప్రాయమును వారు మార్చుకొనిరి తెలియ జేయుటకు సంతసించు చున్నారుము. తరువాత నాయకులకు స్వాగత మివ్వబడెను. ఆంధ్రకేశరి టంగటూరి ప్రకాశంపంతులు గారికి అచట గ్రంథాలయపాలకులు స్వాగతముపలి వారికి గ్రంథములజూపిరి. తరుపరి పంతులుగారు, పాపి బయలుదేరి చీరాల మీదుగా కారంచేడు వెళ్లి అచట బాగగమాడి రామయ్య చౌదరి, నుమారస్వామిగారితో మాట్లాడి నరసరావుపేటకువెళ్లిరి. అచట శ్రీయుతులు చావలి వెంకటకృష్ణయ్య సంగ్రహ లక్ష్మీ నారాయణ, సామనంబరావు, చింతలపెద్దయ్య కోట్లశ్రీరావుమున్నగువారితో సంప్రదించి తిరిగి బాపట్లకు బయలుదేరిరి. చీరాల లోను బాపట్లలోను బహిరంగసభలు ఏర్పాటు చేయబ డెను. కాని నాయకులు సమయమునకు వెళ్ల లేకపోయిరి.

ప్రతిగ్రామములోను పంతులుగారిని దర్శించి వారినోటి మీదుగా కాంగ్రెసు అజ్ఞాన విమలకై ఎదురుమాముండిరి. నాయకుని మాడగనే హర్షధ్యానములు మిన్ను మట్టెట్టి. శ్రీపంతులుగారు గంభీరప్రవాసముల గావించివారిని సంతోషపెట్టుచుండిరి. 6 సంవత్సరములక్రిందట ఆ ప్రదేశమునందు అసహయోద్యమవాతవరణముచే నిండియుండి గుంటూరుజిల్లాలోని 11 ప్రధానరంగముగ నుండెడిది. వారి మనోభావము తెప్పమును జాతీయసంస్థమందే గలవు—శ్రీపంతులుగారి వాగమృతమును గ్రోలగానే పులకాంతికేరీయై కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుసంగదమని చెప్పుటయేగాక వరిసర పోలింపవోట్లవయమై గూడ గట్టి జేసెదమని వాదనముల జేసిరి—నరసరావుపేటనుండి బయలుదేరి చిలకలూరుపేటలో రాజా బాబుగారిని గలసికొని ప్రకాశంపంతులుగారు మాట్లాడిరి. తరుపరిపరుమారు వెళ్లిరి. అచట గ్రామస్తులతో ముచ్చటించిరి. కారంచేడు వచ్చే నరకు గ్రామస్తులు ఆబాలగోపాలము పంతులుగారి రాకకు యెదురుమాముండిరి. కారంచేరు కుప్పస్వామిగారికేరాసథానము. అచటనే జిల్లము వర్తమువారికోటను భగ్గుము జేయ సమకట్టిన అసహయోద్యమప్రచారములు తండ్రిపరండములగలరు. జిల్లాలో కాంగ్రెసునంద చచ్చట గనబరచినభక్తి యింకెచ్చటను గనబరచలేదు. పెద్దలు వయోవృద్ధులును గంటన్నరకాలము నిలువుకాళ్లమీదమీద నిలువబడి పంతులుగారి యుపన్యాసమును వినిరి—వారు ఆనందాశ్రువుల రాన్చి కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విషయమునకై నడుములు విరించి వనిజేసెదమని దెలిపిరి—పంతులుగారి యుపన్యాసముగూడ భావగర్భితమై వారిని కార్య భారమును వినించునట్లు ఉద్రేకమును రచల్పొల్లిపెను.

వీరియొద్ద నెంతో ప్రవీణిని రాత్రి 9 గంటలకు చీరాలజేరి విని; అచట బాపట్లలోను కార్యక్రమును మారవలసినచ్యెను. ప్రకాశంపంతులుగారు అర్జంటుగా దివిలూకావ వెళ్లవలసి వచ్చుటచే పల్నాడు ప్రచారము నిలిపివోయినది. మొత్తంరెండు మూడురోజులలో పంతులుగారు రాగలరు. తిరిగి ప్రచారము సాగును.

కయికలూరు తాలూకా ఓటర్లకు మనవి.

చెన్నరాష్ట్ర పథకు కృష్ణా జిల్లాతీర్థుల మెంబరుగా నిలచిన వారలకు మీరు యొగియేయున్నారు. కాని యీక్రింద వ్రాయు సంగతులను మీరు చక్కగ ఆలోచించి ఓటువేయగలండులకు కోరుచున్నాను. ఈ తాలూకాయందు కాంగ్రెసు ప్రచారము బాగుగ జరుగుటలేదు. కాంగ్రెసు నాయకుల మని తాలూకాబోర్డులో ప్రవేశించి జిల్లము పార్టీ కైపును తిరిగి తాలూకాబోర్డు ఎత్తెన్న జరుగవలసియుండగా అట్లు జరుగకుండ నామినేషనులు చేయించువనిరి. జమీందారుగారి ముఖ్య నాయకులు కాజ వెంకట్రామయ్యగారును గుడిపాటి వెంకటాచంపతిగారును ప్రచారము జేయుచున్నారు. గ్రామస్తులకు రోడ్డును వేయించెదమని ఆశలపెట్టుచు ఆధికారులమని దెవరింపుచున్నవారికి ఓట్లు యిచ్చుట మంచిది సత్యమునే ఆదర్శముగా పుంతులూరి ప్రచారముచేయు కాంగ్రెసువారికి యిచ్చుట మంచిదో జ్ఞానశక్తిగల మీరందరు తగు శ్రద్ధతో ఆలోచించ ప్రార్థించుచున్నాను. దీనిని గమనించక మొగమోటుములతో బడి ఓటు చేసినయెడల మన గొంతులు మనమే శోమగుకొన్నవారమగుదుము.

(నత్యవాది)

గుంటూరు జిల్లా

ఎసంబ్లి అభ్యర్థులు

(స్వకీయవిలేఖరి.)

18-10-26.

గుంటూరు జిల్లము జిల్లా తీర్థుల భారతసామ్రాజ్య సభకొకస్థానము గలను. దానికి యీసంవత్సరము ముగ్గురుసోటి జేయుచున్నారు. వీరి సంగతి మనము దెలిసికొనుట మంచిది.

బత్తెన పెరుమాళ్లనాయుడు

కాంగ్రెసు తీర్థుల జిల్లా కందుకూరు తాలూకావాస్తవ్యులగు బత్తెన పెరుమాళ్లనాయకుగారిని నిలువజెట్టిరి. వీరినినరలో కందుకూరి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పదవి నలంకరించి జిల్లాబోర్డు మెంబరుగనుండి ప్రజల సౌకర్యార్థ పెన్నో విధముల కృషిజేసియుండిరి. వీరు ప్రసిద్ధి జెందిన కమ్మనంకేమువారు. మన జిల్లాలో కుప్పస్వామిగారికి బంధుగలు. కుప్పస్వామిగారి తమ్ములగు చావలిగారి భార్య వీరి మేనకోడలని తెలియుచున్నది.

బి. ఎ. పరీక్షయందారి జేరినవారు. నిరాడంబరము. అసహయోద్యమ ప్రారంభమునుండియు పనిజేసిన యసహాయులు. ఆ మంతిర పట్టునలతో కృషిజేసినమేటి.

కోటంరాజు రాజేశ్వరరావుగారు

వీరు కతవంగ్రామ కాపురములు. గుంటూరులో న్యాయవాదులుగ నున్నారు. చక్కని రాజకీయ పరిజ్ఞానముగలవారు. రాజకీయ విషయములలో ఆంగ్లమున గొప్ప పుస్తకమునగూడ రచించిన గ్రంథకర్తలు. చిన్నప్పటినుండియు వారికి రాజకీయము అభిమానరంగము. నంగదేశ విభజనకాలములో గూడ వీరి పేరు మా ప్రక్కల వివరడెను. వీరు కాంగ్రెసుకు స్వతిరేకులు గారు. కాంగ్రెసు తీర్థులనే నిలువలయిననని పెట్టివిన సంతకము గూడ జేసిరి. కాని పెత్తెక్కా బోర్డువాడ వీరిని నిలువలేదు. అందుకు వారికి స్వతిరేకముగా స్వకౌత్రవాదిననుపేడతో ఎసంబ్లికి నిలచిరి. వీరు బ్రాహ్మణులు.

పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు

వీరిది నిడుబ్రోలు కాపురము. దైర్ఘ్యవంతులు. పిన్నవయస్కులు. జిల్లాబోర్డు మెంబరు. వీరికి రయితు ప్రెస్సు యొకటి గలను. కొన్నాళ్లు రయితుప్రకాశనోదానిని నడపిరి.

గొప్ప ద్రవ్యవంతులేగాని చాలవరకు వ్యయపరచినట్లు తెలియుచున్నది. ఉత్సాహవంతులేగానిజాతీయభావమువీరిలో గానించవు. జిల్లమునగ్రము తీర్థువారుగాని స్వతంత్రవాది కూడ కారు. నాయకుగారి నిరంకుశ పరిపాలనను మెన్న 28-9-26 జరిగిన జిల్లాబోర్డుసభలో ధైర్యముగ విమర్శించిరి. వీరు నిడుబ్రోలులోనున్న ఎత్తెక్కా చైన్మూలకు మానేజరుగా నుండి అవిద్యాలయమును బహు చెడుగా నడపుటయేగాక ఆపాతకాల ద్రవ్య విషయములలో వీరిపై తొక యభియోగము గూడ దీసికొని రాబడెను. విచారణ పూర్తియై వీరిని జిల్లాబోర్డు కమిటీచేసినారు. ఇట్టి చిక్కులలోనున్న కృష్ణయ్యగారు దైర్ఘ్యముగా నిలువబడిరి వీరిని జామీనుమీద విడుదలజేసిరి. పెరుమాళ్ల నాయకుగారి యభ్యర్థిత్యము జిల్లాలోని గొప్పగొప్ప ధూస్యాములు, న్యాయవాదులు, వర్తకులచే కేర్వొనబడెను. వారికి ప్రత్యర్థిగా మఱిొక రెవ్వరును ననట నిలువలేదు. కాన కాంగ్రెసు నాదియగు వారికే గుంటూరువారు గూడ సమ్మతుల నిచ్చుట సమంజసము.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది న్యాయశాస్త్రానియందున్న విషయముచేర్చి తెలియజేయు బడినది. ఏజ్జోకమున కేరవ్యవహార తెలియుటకు జ్ఞోకసంఖ్య గూడ చేర్చబడినది. విశేషములు లుంతురావున క్రింద సభ్యులు వ్రాయబడినది. భారతముంతగ్రంథము. గొప్ప డీమిక గలదు.

మూడు వాల్మ్యములు	రూ 12-0-0
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మసంపురాణము	5-0-0
శ్రీఆంధ్రలలితో పాఖ్యానము	1-8-0
హాలాస్యమాహాత్మ్య మనబడు	0-12-0
మధురాపుర మాహాత్మ్యము	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము	0-12-0
పాండావాజ్ఞాతనాసము	0-12-0

6 జనమంచి కేషాద్రికర్మ, కడప

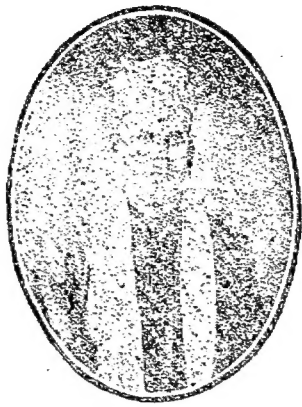
జ్యోతిష శాస్త్రమహిమ.

ఆంధ్రవత్రికాభిప్రాయము

తిరుత్తణి ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము నుండి శ్రీమదాంజనేయోపాసకుడు శ్రీమాన్ వి. కే. శరకోపాచార్యగారు 1923 సంవత్సరం నవంబరు 7 న తేదీని గాంధీమహాత్ముని విమదలనుగూర్చి మాపత్రికకు వ్రాసిన లేఖను నవంబరు నెల 12 తేదీ సోమవారము నాటి సంచికయందు అనుబంధములో 2 వ పేజీలో రెండవ కాలములో ప్రకటించియుంటిమి. పాఠక మహాశయులు దానిని గమనించుట కొరకు దానిని నేడిక్రింద మరల ప్రకటించితిమి.

"1924 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 5 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముని విమదల చేసెదరు."

అని ఆలేఖలో వ్రాయబడెను. ఆ ప్రకారము సరిగా మహాత్ముని విమదల జరిగినది. కాన నీజ్యోతిషుల సాంధ్యవిశేషమును మనఃపూర్వకముగ వినుతింపచున్నాము.

Mr. V. K. S. CHARIAR

సుప్రసిద్ధవైజ్ఞులు

సుఖోదయం సంపాదకులు

మత విషయములందును రాజకీయములందును నానవమ్మకము లేకపోలేదు గాని జ్యోతిషమునందు మాత్రము నానవమ్మకము లేకుండదు. మనదేశమునందు జ్యోతిషులు చాలమంది కలరు. కాని ఘటముల సరిగా చెప్పగలవారు మాత్రము దొరుకుదురట. వి. కే. శరకోపాచార్యులుగారు చాలా ప్రసిద్ధులగు జ్యోతిషులు. జ్యోతిష విషయములను ఆయన శ్రేష్ఠముగను యాచరించుటకు గాక భవిష్యత్తునుగూర్చి ఆయన చెప్పిడి విషయములు సరిగా వాఖ్యానింపవచ్చునని యెల్లవారును నమ్ముచున్నారు. ఆయన తోడిన ఫలితములవలన జ్యోతిషమునందు చాలానమ్మకములేని నాజుకూడ, మరలవిభుడు చాలా నమ్మకము కలుగుచున్నది. కావున జ్యోతిష ఫలములను తెలియగోరువారు శరకోపాచార్యులగారి నే అడిగి తెలుసుకొనవలెనని నేను ధైర్యముగా చెప్పుచున్నాను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు,
సుఖోదయ పత్రికా సంపాదకులు.
ఆరణి, (ఉత్తర, ఆర్కాడు జిల్లా.)

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయం బగు

ప్రశ్నలు 5-కి రూ 1-0-0 పై ప్రశ్న 1-కి అ. 0-4-0
ప్రశ్నవ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

తంలివిలాసము:—

"హనుమాన్" తిరుత్తణి.

జాతకము

మీ జాతకచక్రముగాని, జడనకాలవివరముగాని, రెండును తెలిపార; బాబువ్రాయు వేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము, కలహరి నామాలాగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2-0-0 సం 5-టికి రూ 7-8-0 తపాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వి. కే. శరకోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామిజ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

కొల్లిపరసూరయ్య చౌదరిగారు

మీరు కాంగ్రెసు పక్షమున ప్రచారముచేయు అభ్యర్థిగా నిలువబడితి. మీరు గొప్ప ధూస్వాములు. తక్కిన కొంతమంది రైతులవలె కాక భవిష్యత్తును స్వయముగానే చూచుకొని కష్టములును తెలుసుకొనువారు. మీరు రైతుల యొక్క కష్టములను తెలిసినవారు. ఉదార స్వభావులు ఆంధ్రాంధ్రము భావలయమొక్కడు ప్రవీణులవారు. తక్కిన కొంతమంది పట్టణాలలో మీరు స్వలాభపరులవారు. ఎప్పుడును ప్రజలవలెనే తన సోదరులవలె జూచుకొనువారు. శ్రీయుత సూరయ్యగారు అన్యాయమునకు వెరచరు. అందులకు నడిపాడ తాలూకా బోర్డునుండి అభ్యర్థిత్వమును వదలుకొనుట కయే తారాగ్రాము. మనతరపున క్రియాశూన్యుని కాసనభకు పంపిన యేదిలాభము.

శ్రీయుత సూరయ్యగారు ప్రచారము చేస్తూ తమ ఓటును నాకు యివ్వవలసివచ్చెను. నేను యెప్పుడును మీకొక కన్నమెంటుతో పోట్లాడెననియు చెప్పుచున్నాను. కాని యితర సభ్యులవలె మీరు, కాలములవలె పంపెనని కట్టించెననియు, ప్రతిగాములలోను హైస్కూలులను పెట్టించెననియు ప్రగల్భము లేమియు చెప్పుట లేదు. పెద్ద కమ్మనాయకుడ ననియు చెప్పుకొనుట లేదు. కాబట్టి ఆహ్వాన గొప్పపత్తుర యున్నదనియే మనము నమ్ముచుంటిమి. కొంతమంది మార్గదర్శకులు చేయుచున్నటువంటి చాద్దాసములు తెల్లించుటకు కొన్ని జమీలమీసను తీరవని నమ్మవలసియుంటుంది. ఇవిచూచియు కనిపెట్టివానిని మోసముగా తలచి మనరైతులను, రైతులవలె తమ వోటులను సర్వవియోగపరచుచున్నారు. ఈరైతులనుమోసయిన రైతులవలెగంటవలసివలెనని కోరుచున్నాను. కాబట్టి రైతుసోదరు లందరును యిప్పుడైనను మేల్కొని మారకట్టితో కృషిచేయవలెనని ప్రార్థనాచేయుచున్నాను.

తాతినేని పురుషోత్తం

కనీశ్వర పురము.

నల్ల జల్ల ఫిర్యానభ

ఈనెల 18-వ తేదీని తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా నల్ల జల్ల ఫిర్యానభ యేర్పాటు చేయబడినది. చుట్టుప్రక్క గ్రామాదుల నుండి మూడు మూడు నాల్గు నందలమంది వోట్ల మున్నగు వారు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షత వహించవలసిన శ్రీయుత నీరుకొండ వెంకటరత్నంగారు వచ్చుట యాలస్యపై నందున శ్రీయుత జాలపర్తి బసవయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద ఏలూరునుండి విచ్చేసిన శ్రీయుత పైడిపాటి వెంకటనారాయణగారివల సభ ప్రారంభించబడెను. పిమ్మట తనకు సర్పాధ్యక్షుడు తాలూకానుండి మూడు యేబదిమంది ప్రముఖులగు రైతులును శ్రీయుత నీరుకొండ వెంకటరత్నంగారును దయచేసిరి. అధ్యక్షుని స్థానము శ్రీయుత నీరుకొండ వెంకటరత్నంగారు వహించిరి. నల్ల జల్ల పక్షపక్షివలె కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచ వలసినదని నీరుకొండ యువస్వామియిచ్చిరి. కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు, గరపాటి వెంకన్నచౌదరిగారు, సుల్లపూడి వెంకటరత్నంగారు చౌదరిగారు చిలకామూర్తి నారాయణగారు, మంకపల్లి గెరటయ్యగారు చిట్టూరి అచ్యుతరామయ్యగారు, చిట్టూరి భువనేశరావుగారు నల్ల జల్ల గొప్ప గారు, కామిల్లి పీరాస్వామిగారు, బీడిగుంట బుచ్చేశ్వరరావుగారు, గల్లపల్లి వెంకట్రామశాస్త్రిగారు, నాడల్ల కృష్ణానందంగారు జట్టిసుబ్బావారి చర్లలను గర్హించుచు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచవలసినదని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. అభ్యర్థులలో నొకరు శ్రీయుతమోతేనారాయణరావుగారు ప్రస్తుత పరిస్థితులను వివరించు గుపపక్షినించిరి. ఈ దినవ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ సభవారిచే నామోదించబడెను.

తీర్మానము:— "తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా నల్ల జల్ల ఫిర్యానభ వోట్ల అందరూ తమ వోట్ల కాంగ్రెసు వారిచే నిలుపబడిన ఆనెల్లి అభ్యర్థులను శ్రీయుత బంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారికిని మద్రాసు కాసనభాభ్యర్థులను శ్రీయుత బంగుటూరి పంతులుగారికిని మోతే నారాయణరావుగారికిని యిచ్చుట తీర్మానించబడెను."

(స్వకీయవిలేఖరి)

నిడదవోలు

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీ గో. జిల్లాపక్షమున స్వరాజ్యభ్యర్థిగా కాసనభకు నిలచిన శ్రీయుత బంగుటూరి నారాయణ రాజుగారికి 18-వ తేదీ నుండి జ్వరముతో నూమూలస్థితిలోనికి వచ్చుచున్నందుల కెంతయు సంతసించవలసియున్నది. మా అష్టైశ్వర్యమునా రగుడాపురు దీక్షతులుగారు అతిసమగ్రతతో, శ్రీ రాజుగారికి వైద్యహాయముచేసియును, జాగ్రూతతో గాపాడుచున్నారు. చాక్రగు రంగయ్యగారుకూడ నాలుగురోజులకొకసారి యేలూరు నుండినచ్చి చూచుచున్నారు. కాసనభ యెన్నికలపరకును శ్రీ నారాయణరాజుగారు ప్రచారమునకు బయలుపడెటటుకు నిలుచును. కాబట్టి శ్రీ గో. జిల్లా వోట్ల కాంగ్రెసునంద భిమానము వహించి కాంగ్రెసు పక్షాభ్యర్థులకే తమ వోట్ల నొసంగగోరుచున్నాము.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఈనెల 18-వ తేదీ యువయువనుండి శ్రీయుత బంగుటూరి గంగరాజు, శనివారపు సుబ్బారావు, నిడదవోలు వేంకటరావు శివుడు శివరావుగారు మరలొందరు కాంగ్రెసు అభిమానుల సహాయంతో శ్రీ గో. జిల్లా యందంతటను ప్రచారము చేసి, పోలింగు స్టేషన్లలో కాంగ్రెసుపక్షమున తగిన యేజెట్టును, వాలంటీర్లను నియమించుటను, తగినయేర్పాట్లు చేయుటకు బయలుపడెను. కాబట్టి వారు ప్రచారముచేయు ప్రదేశములందు యెల్లయెడలను, కాంగ్రెసుభిమానులు, వారికి తగిన సహాయ ప్రోత్సాహముల వెరప ప్రార్థింతులు.

సర్ బేసిలుబ్లాకెటు దంపతులు

మెయిమో, అక్టో 16:— గో. సర్ బేసిలుబ్లాకెటు దంపతులు మంజులవలె మోటారుకారులలో నిక్కడి కిసాయంలేము వచ్చిరి. వైవమువద్ద గవర్నరుగారును అంగరక్షకులు కాపైట టాగెటులవారును వచ్చి యెదుర్కొనిరి. మెయిమోలో నున్నంతకాలమును సర్ బేసిలుదంపతులు గవర్నరుగారి అతిథులుగ నుండురు. వారు వచ్చినరాత్రియే ప్రభుత్వపందిరమున నిలువబడిరి.

(అ. ప్రె.)

వ్యవసాయమునకు పరిశోధన సంఘము

పార్లమెంటువారు నియమించిన వ్యవసాయపరిశోధన సంఘమునకు, ఇందులో గలవర్త మెంటువారికి నడుమ నోక గ్రహ వర్తి యుద్ధోగియును దిశామండలమున యున్నాడు. యన ఆయాస్థానిక ప్రభుత్వములవారిని యాక్రింది విషయములను గురించి ముందుగా గొంతుపెంపాయిషీ కోరి యున్నాడు. శాస్త్రపురి దొరతనమువారు రివియూబోర్డువారు జిల్లా ట్రెజరరీవద్దనుండి యాక్రింది విషయములను గురించి సంజాయిషీ కోరియున్నారు. వారిని సమాధానములను చెప్పడని కాకి నాడలోని యుభయవర్తకసంఘములను, గోదావరిజిల్లా సంఘమును, రివియూ డివిజనుల ఆఫీసర్లను కలెక్టరుగారు కోరియున్నారు. జిల్లాసంఘమువారు జవాబులు పంపించిరి.

సంజాయిషీ కోరిన విషయములు

(1) జేర్వేరు వ్యవసాయ సస్యములు విక్రయమునకు రవానాకు, ప్రస్తుతముగల సమపాయములు, విధానములు, ఎట్టివి? (2) జిని విక్రయవిధానములకు గల యేర్పాటులను అభివృద్ధిచేయుట కెట్టిమార్గములను సాధనములను కావలెను? (3) పండించువానికిని కొనుపానికిని మధ్య విక్రయమునకు పంపకమునకు జేరవ్యాపారమునందును, విజేరవ్యాపారమునందును, ఏర్పడియున్న మార్గము లెట్టివి? (4) మధ్యవర్తులుగా నుండి యావనికి ప్రానుకోవాదు సర్వతస్సిద్ధమున వర్తకుల! లేక దుకుమునకు పనిచేయు ఏదెట్టివి? (5) మధ్యవర్తులుగా నుండి పనిచేయువారు ఎట్టిలాభము నపేక్షించురు? (6) ప్రతివ్యాపారమునకును పెట్టుబడిమార్గము ఏర్పడిన నున్నది? ఫిరాయింపు పద్ధతియైనయెడల అట్టి ఫిరాయింపు ఏర్పడిన నడుమనున్నది? (7) వ్యవసాయపు సరకులను కుళ్యము చేసి బస్తాబండి, కేకేటి మొదలయిన విధానములలో దేశములలో విక్రయమునకును, విదేశముల యెగుమతికిని ఎట్టి పద్ధతుల నవలంబించి యభివృద్ధిమార్గముల సేర్పాటుచేయవలెను? (8) కర్షకులకు, వర్తకులకు, టెల్లరవ్యాపారములవారికి హిందూదేశమునందును, ఇతర కోస్తాలలోను పంటలు ధరల నిరఖనామాల గురించిన సంజాయిషీ విపులముగ నందజేయుట కెట్టి యావయోగమార్గముల నవలంబింపవలెను?

జవాబులు

1 ఈజిల్లా డెల్టా ప్రదేశముల సరకు విడుదలకు ముఖ్యస్థానములు కాకినాడ రాజమండ్రి పట్టణములు. మెరకతాలూ కాలకు కొంతవరకు తునిపట్టణము ప్రధానము. రహదారికి యోగ్యములయిన కాలవలు, మరుగుకాలవలు, ఉప్పుజేళ్లు వాని కాలులున్నను, జిల్లా మెరకప్రదేశములకుండ రెయిలుమార్గ మేర్పడియున్నను, కడచిన రైలుబడియొక్కనుండి లోకలు జోర్డులవారు చేయించిన కంకరబాటలు వట్టిబాటలున్ను డెల్టాతాలూకాల మధ్యగ్రామముల పంటలను సమీపపు సంతలకు విక్రయమునకు నుకరముగ గొనిపోవుటకు సమపాయములింకను చాలవని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి గమనసాధనలోపమువలన (వర్తకులలాభములుండునట్టి) పల్లెటూర్ల ధరలకు పట్టణవాసపు ధరలకు నూటికి 12 మొదలు 15 వరకు లేదాకనబడుచుండును. రహదారి కాలవలకు తగు మరమ్మత్తు లేకుండుటవలనను, ముఖ్యపట్టణములకు సరకులను గ్రామములనుండి కొనిపోవలసిన ఫిబ్రవరి మార్చి ఏప్రిలు నెలలలో కాలవలలో నీరు తక్కువగ నుండుటవలనను, పంటదారు డెక్కువభిరులను నష్టములను భరించి తనపంటను బండ్లమీద కొనిపోయి విక్రయించుకొనవలెను. కావున కాలవలను తగులేట్లను పనివారిడికిచ్చి వెంటనే మరమ్మత్తు చేయించవలెను. కడచినపడేడ్లలో ననేకకారణములవలన బడ్డవాడిగ మూడుపందలరెట్లు పెరిగినది. ఆహారపదార్థములన్నిటికి ధర పెరుగుట, జీవనోపాధివ్యవసాయ మధివృద్ధియగుట, పశువులమేకపస్త్రపుధర పెరుగుట, పశువులధర పెరుగుట, లోకలుబోర్డుల వారు చాలచోట్ల హాజిలీమూటిల స్థాపించుట, లోకలుభండకోర్డు దుడ్డితులయందుండుటవలన కాలవనుండి రోడ్లమీదవకఫిరాయింపు అగుచున్న యెగుమతిసరకులకు పనియొద్దగిడినములలో ముఖ్యమొకటిగా గిరాకీ వచ్చుచుండును. రోడ్డు మంచుమరమ్మత్తులో నున్నవృత్తులకు నేమరమ్మత్తులో నున్నవృత్తుల బండివాడిగల లేదా ద్వితీయకమను. పంటదారులకు నష్టములేకుండా పండించిన పంటలను పెద్దనర్తక స్థానములకు చేర్చుటకు (1) పల్లెటూరిడి కాలవగట్టవరకు కంకరరోడ్డు చేయించవలెను. (2) ఇంకవరకు చేయబడిన రోడ్లను మరమ్మత్తులో నుంచవలెను. (3) కాలవలను రహదారి యోగ్యములుగ చేయించవలెను. రెయిల్వే నిర్మింప

బడిన పిమ్మట కాలవలమీద సరకుల యెగుమతి తగ్గించి అడ్డములు కల్పించుటకు డి. పి. డబ్లియువారు పడవలమీదలయినను రేల్వే దారులనుగ హెచ్చించిరి. (కాలవలను రెయిల్వేల కనుబండములుగ నెంచి ప్రోత్సహించుటకువారుగ దానిని బోటియగ నెంచిరి. కాలవలు పారుచున్న యొక్క డెల్టా తాలూకామధ్య నుండి రెయిల్వే పోవున్నను) రెయిలుమీద పంపబడు సరకులకు కాలవలు తెరచియున్నప్పుడు యాసినప్పుడు వేర్వేరు లేదా రేల్వే వీధుపబడియున్నవి? ఇది శోచనీయును. కాని యధికారుల బలము లగ్గుతున్నది. ఇట్టి యడ్డములన్నను 1924-25 సంవత్సరమున కాలవలమీద మూడున్నరకోట్ల రూపాయల విలువగల వ్యవసాయపు పంటల సరకులు కాలవల పడవలమీద నెగుమతియగుట సంశ్లిష్టికము. బొంబాయిరాజధానిలోనివలె నిచట కూడ బోబుగేట్లు తీసివేసిరి సరకులవిడుదలకు ప్రోత్సహము కల్పింతు. ఇతర రాష్ట్రములవాతకుడ దీనినిగురించి యోచించుచున్నారు.

(2) ఎవ్వని సరకులను వాడే విక్రయించుకొనెను. గ్రామమునందలిపంటలను చేర్చి కొట్లలోవేసి సహకారపద్ధతిని గాని సాంఘికపద్ధతినిగాని ఉమ్మడిగ విక్రయించుకొను యేర్పాటులు లేవు. గ్రామములలోని పంటలలో చాలభాగము గ్రామమహాకార్యద్యారా విడుదలచుచును. డెల్టాతాలూకాల గ్రామములందు రెయిలు సమీపప్రదేశములందు బియ్యపుమరలు స్థాపింపబడినవి. భూస్వాములచే ధాన్యములయొక్క కాకినాడ కెనుమతికొక సమీపపుబియ్యపుమరలకు చాలవరకు విక్రయించబడుచున్నది. కావున కోస్తారేవులకు సింహాశ్విద్విషములకు నెగుమతియగు ధాన్యము మూత్రమే కాకినాడ రేవులకు తేబడుచున్నది.

(3) సహకారపరపతి సంఘవిధానమును బాహుళ్యముగ ననుకూలపద్ధతులమీద ప్రస్తుతపరిస్థితుల కనుగుణముగ వ్యాపింపజేయుట సాధ్యమునను. ఇప్పటి కోఆపరేటివు బ్యాంకింగు యూనియనుల కెక్కువసావకాశములనీయవలెను. కల్పింపవలెను. అవి యిప్పుడు గ్రామసంఘములకు అప్పులను మూల మియ్యగలవు. క్రొత్తపరిశీలనకు కొన్నిచిక్కులున్నమాట నిజము. అయినను బాహుళ్యముగ నీసమస్య పరిష్కరింపదగినది. పంటల హామీ మిజవాకాడజిక్కి బదులు దొరకుటలు సమపాయములు ఏర్పాటులు కావలసియున్నవి. ఇది సాధ్యమునగుటకు కోఆపరేటివు బ్యాంకులు బ్యాంకులు స్థాపింపబడవలయును.

(4) అనేకనుండి గ్రామమహాకార్య మధ్యవర్తి. ఇతర చోట్లనుండి వచ్చిన టెల్లరకాయముల తమసరకులను రేవుపట్టణ మందైనను రెయిల్వేసమీపమునందున్న విల్లుల యజమానులకైన విక్రయించుట టెల్లరసరకులకు అనుకూలము అమ్మకొనుట పంటదారులకు లాభముకాదు. రోడ్డులేని గ్రామములనుండి సరకును కొనిపోవుటకు వారు మోతకూల బండిహాళి ఖర్చులు లెక్కచూచి తక్కువజేరము నడిపిచుదురు. కంకరలేనిరోడ్లమీదకొని పోవలసివేసిధర యింకనుతగ్గును. గ్రామములలో కంకరరోడ్లున్నను అవి చాలవరకు విపరీతివు పోతున్నది. యూరపియను వర్తకులు సరకులను పట్టణములందును గ్రామములలోప్రోకరులను, దుబాషులద్వారా జవాబుదారి పత్రములను వ్రాయించుకొనిన కంట్రాక్టులమీద కొనుదురు. సరకులవృద్ధి కాగానే సొమ్మునిత్తురు. చాలకాలమువరకు వారు తమ కంట్రాక్టులమీద అద్దాన్సుల నిర్బంధుండేవారు. ఇప్పుడట్లు చేయుటలేదు.

(5) మృచ్ఛవర్తి వర్తకులుగాను కమిషన్ యేజింటుగా కూడ నుండును. ధాన్యము అపరచిననును, చమురుగింజలు, పత్తి, జెల్లము, మిర్చి ఏనువైనను మధ్యజేరగానికి నూటికి రు 0-8-0 మొదలు రు 1-0-0 కన్న ఎక్కువ గిట్టును. యూరపియన్ వర్తకుల దుబాషులకు నింతకన్న నెక్కువలాభముండదు.

(6) కిన్సిబండినములలో గ్రామమహాకారు, గ్రామ పరపతిసంఘములు స్థాపింపబడియున్నచోట నవియు పెట్టుబడికి ధనము నిచ్చును. రేవులనుండి కోస్తా యెగుమతికి రెయిలుమీద సరకుల రవానాకు యిప్పటి బ్యాంకుల సమపాయములు వ్రాండువులను చాలవనియు అనుకూలముగ లేననియు మొరవినబడుచున్నది. ఇంజీనీయులబ్యాంకి, దానికాఖు, ఏజన్సీలు పట్టణములలో సరకులతోకట్టుమీద బండ్లనిత్తురు. ఇవిగాక పట్టణములలో ఖాయిదా అని కమిషన్ అని మరిరెండుపద్ధతులున్నవి. సిద్ధముగానున్న సరకును ధర నిర్ణయించుకొని వెంటనే కొనుటకు గాని, లేక బయటనాటిచ్చి ఆసామిలు ఖరీదు చేయుటగాని ఖాయిదా అనబడును. పట్టణమునందుగాని యితరజిల్లానుండిగాని వచ్చిన ఆర్థికప్రకారము సరకులను కొని సోసాయింపు చేయుటకు వర్తకులు బయటజేరము కమిషన్ జేరమునదురు.

(7) యూనియన్ బ్యాపారస్థులు ఎగుమతిదారుల కొంత పరిమితి. తరుగును, సంచలలోనిసరకు చేడిపోవుటకు మినహాయింపును తప్పక కోరుదురు. నాకలమీద కైలుమీద ఎగుమతి చేసినను, ఇండియనువర్తకులలో నిట్టికాడుక లేదు. దీనియాలమున కలగలుపు, ఇనుక, నులకరాళ్లు, దుమ్ము, మెత్తనిమున్ను నిర్బంధ

ముగ కలుపుటకు జంకరు, సముద్రతీరపు జిల్లాలలోను, ఇతరజిల్లాలలోని ముఖ్యపట్టణములందు టి.ఎ.రు మెంబర్లు మించకుండా ర్తకపుబోర్డులుండదు యావశ్యకము. ఈమరభ్యాసముమాన్వి యెగుమతిసరకులను వారు పరిశీలించి రవానాకు నెలవిచ్చు అభికారము వారిపండువలెను.

(8) ఇది విశిష్ట జరుగవలెను. గ్రామములలో పంటల పండించువారి కింకమున సంజాయిషీ తప్పక తెలియనలసియున్నది గాన దీనిని దేశభాషలలో ప్రచురించి అందజేయుట విధాయకము. పంటలనుగూర్చి, పంటల అంచనాలగూర్చిన ప్రకటనము లిడివరకు దొరతనమువారు ఔమునులనినారించుట కపలంబింపవలసివార్గముల నిర్ణయించుట కుపయోగించుచున్నది. లేయాకు, కాఫీ, రబ్బరు పండించుటకు వానిఅమ్మకమునకు సంబంధించిన సంజాయిషీ గల ప్రత్యేక రిపోర్టులు ఇండియన్ ప్రెజుజర్నలు న కనుబంధములుగ ప్రత్యేకముగ ప్రకటింపబడుచున్నవి. అవి ప్లాంటకులకు మాత్రమే ఉపయోగకరములు. దేశములలోని యితర వ్యాపకసాయికపు పంటలనుగూర్చి యట్టిశ్రద్ధచూపనగును. ఈబాపడుసంజాయిషీని గురించి 1925 సంవత్సరపు ఇండియన్ యకనామికు యంక్వయరీ కమిటీవారి (వ్రాండువారికవర్గోధనసంఘము రిపోర్టులో నూచనలు గలవు.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు,
తూర్పు గోదావరిజిల్లా, జిల్లాసంఘకార్యదర్శి,
కాకినాడ.

హిందూజన్మ రెన్సు (18-10-23)

బొంబాయి జీవభీమాకంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.
అన్నివిధము లైనటువంటి జీవభీమాపాలనీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ నాకోఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాశ్రమైన మరతులు, (5) దయగల నిర్మాణకాము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరముకు నీవిగవవారికి వ్రాసిన బడయగలకు.
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras.

ప్రకటన

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు తే 1-11-26 ది లగాయతు 31-12-26 ది వరకు మేలురకం నెయ్యి సప్లైచేయు హక్కునుగురించి నీలు వేయబడిన కన్వర్లో టెండర్లు అడుగున సంతకము చేసినవారికి 1927 సంవత్సరం అక్టోబరు నెల 20 తేది సాయంకాలం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

ప్రతిటెండరు కవరుపై నెయ్యి టెండరు అని వ్రాస్తున్న తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల విచారణకర్తలవారిపై విలాసంతో దాఖలు చేయవలెను,

ప్రతి టెండరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సీ నోటు రూపముగాగాని రు 100 ధరా వత్తుగా పంపుకోవలెను.

టెండరు మంజూరిలో పుత్తరువు అందిన రెండుదినములలో అంగీకరింపబడిన టెండరు దారుడు ఫర్దర్ డిపాజిట్టుగా రు 200 చెల్లించి క్రమమయిన ప్లాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను.

టెండరు పరత్తులున్న అగ్రిమెంటు పరత్తులున్న దేవస్థానం కచ్చేరిలో తెలుసుకోవచ్చును.

(3185) శ్రీ మహాంతుప్రయాగదాసుజీ,
విచారణకర్త.

అశ్వత్థాశ్విని

మైనూరు పాశ్చాత్య కలకటాచల పం యుజిడికులశ్వేదీయ సిద్ధాపథములలో ఒకటియగు
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

5. మ. కేకనవారాయణులు జాక. బరకానవాహుర్ P. O. క్రుగ్. డిస్ట్రిక్టు, సి. పి. పీఠ వ్రాసి
నది మీ కస్తూరిమాత్రలు, అన్ని జ్వరములమా దగ్ధలకు, నిశ్చక్తిని, నివ్యాదముగా వున్నది. గావున ఇంకను 6
సీసాలకు పంప కోరినాను.

6. మ. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ ఎన్టీఆర్ ఆఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి పీఠ వ్రాసినది. ఇతర
కొడుగులనుగల గుణముకాని అనేకరోగములు తమరి లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలనుగల గుణమైయుండుట
వలన మరియు 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.

7. మ. ఎ.కె. ఎ.కె. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. సి. ఎమ్. ఆర్.గూత్ అస్సాం 8-8-24 తేదిన వ్రాసి
నది:-తమరి కస్తూరిమాత్రలను పునరొంది చూచినదానిలో ప్రతికలలో ప్రకటించియుండు మేరకు అన్నిగు
లముందు గలిగియుండుటవలన ఇంకనూ 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను.

8. మ. అయ్యోగ్యప్రసాద్ డిపార్టీ పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ మురవార జబ్బుల్ పూరునుండి వ్రాసినది:-వెనుకటివత్సరము
నందు తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు మరల 25 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర రూ 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. పోస్టుఖర్చుతో 6 సీసాలకు రూ 1-8-0
12 సీసాలకు రూ 2-18-0. 25 సీసాలకు రూ 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలతో పున అన్నిదుకాణములందు దొరకును.

331

(2) శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు.

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు,
మైనూరు బి. కోటయ్య, యం.చలమయ్య అండు కో,
క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్లు, నర్సారావుపేట.
గుంటూరు జిల్లా

నమ్మకమైన సామానులు ప్రకటనైన పనివారితే తయారు చేయబడును.

	మొదటిరకం.	రెండవరకం.
క్యాంపు మంచము	14-0-0	13-0-0
తడక మర్చి	7-8-0	6-8-0

మేజాబల్ల డ్రాయరు గలది 10-0-0. తేనిది 8-0-0.
ఆఫీసు మర్చిలు ఇంకా యితర సామానులుమాడా వున్నవి. త్వర
పడుడు. మీయొక్క బేహాసాఖ్యమును పొందుడు. మానద్యపున్న
సామానులకు పూర్తి అయ్యి వినుములు కామలక్ష్మివారు క్యాంటు
లానునకు పై కనినవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఅర్థరతోను
2/3 వంతు సొమ్ము అద్యాస్యగా పంపవలెను. 2379

రత్న వురుష లేహ్యం
శుక్లవర్ణమును పోగొట్టి బలముచేయుటయందు (పరిధి
పొందినది. ఒకసారి వాడిచూచిన మీకే తెలియను.
డబ్బీ రు 2-4-0 లు.
(పట్టాభిరామ వైద్యశాల)
రాయవరము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

అయుర్వేద దాషధ రత్నా కరము
అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము రు 3-0-0
ఆంగ్లచైతన్యకర్త వర్ధి రు.2. శస్త్రప్రకాశిక రు.1.
అయుర్వేద భూషణ విషగ్వర
ప్రసాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 3046
పి. యమ్. పి. సి. లెజనాడ,

శ్రీ ర బ లా తై ల ము 2126
శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది.
నమస్త వారవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు
వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు.
ఆర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

మోన ఫోల్లా సి సి మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
మలకులభము! (పోస్టుఖర్చులతో కలగడి) సుమారుభిక్షము!
శరీరములో ఉష్ణధర్మముచే కలిగడి చెట్టుకాకల
కీమత్రిలు దివ్యావృత్తు. అక్షిర్ణము, అరుచి, అప్రసాదము,
అగ్నిసూంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్ణ, పర్యాగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
జేళ్లు, అస్థులు మొదలగునానియందు గలిగడి నొప్పులను
పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు బ్రవృత్తు.
ఈమాత్రలు కేమవాతకొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేసినవి. అనుభవముగల ఔషధ
ముగులచేతను పరమహంసక్రియ యిది చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన విషము తెలియగలదు.
చిరునామా:- (1073)

అయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చదువును! యోచించు!! కొనుడు!!!

కామినియా నూనె (రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల నీటి ఆహారమైన వానప్రస్థము. ఇది వెంట్రుకలు పోషింపగలకాపాడును, వారి
యొక్క అభివృద్ధి, సాగునను హెచ్చిండును. పుష్టియందు గలుగునుండును పార్శ్వమును, బట్టలను మాన్పును.
రంగునూరిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగిండును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత
మెదడును ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనును గలిగిండును.
వేసపు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుత
గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా వాగిడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రము చదువుడు.
దివాళిచంద్ర భండారి, అమృతేశ్వరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:-
"మీ కామినియా నూనెను వరిశిల్పించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగు
టకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మాలముగా
4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు.
దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్ల ధర రూ 1-0-0	పోస్టుఖర్చు 0-6-0	ప్రత్యేకము.
8 " " 2-10-0	" 0-12-0	"

హెచ్చరిక:- కామినియా నూనె ప్రతి వట్టామునందును, గ్రామ
మునందును సుంకు నాగరిక మై యుండు ప్రతిదుకాణమునందు తప్పక దొర
కును. కొందరు ఇతరులు తెలియనివర్తకములు గల తప్పువర్తకము నిచ్చి
"ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప
లాభము గలదని తెలుసుకొనుదు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు
మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** కృ
మ తేదియ వాగూడడ దని నిరసరచుకొనుదు.

అత్తరు లన్నిటికి రాజునంటిది
ఓటో దిల్ బహారు
వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా
ప్రశంసించబడినది. చేత్తి రు మా ల యుండు కొన్ని
మక్కలను వేసిన వ్రాతగా గొప్ప పుష్పములవలె
మీ చుట్టప్రక్కలను వాని వాసన వ్యాపిండును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు.
తరువాత మీ చెప్పులను దీనినే వాడుదురు.

1 బుడ్లు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అణా 0-5-0 ప్రత్యేకము. కాంపిత్ బుడ్డి 1-
1 " " " 1-4-0; " " 0-5-0 " ధర అ. 0-2-0
సోల్ ఎజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెనీ,
28, జమ్మా మసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

